

**MUNI
ECON**

**XXIII. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM
O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH**

SBORNÍK ANOTACÍ

BRNO 2020

**MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA
KATEDRA REGIONÁLNÍ EKONOMIE A SPRÁVY**

**MUNI
ECON**

**23RD INTERNATIONAL COLLOQUIUM
ON REGIONAL SCIENCES**

ANNOTATION PROCEEDINGS

BRNO 2020

**MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF REGIONAL ECONOMICS AND ADMINISTRATION**

OBSAH

ANALYSIS OF WAGE INEQUALITIES IN THE SLOVAK REPUBLIC AT THE REGIONAL LEVEL	7
<i>Marta URBANÍKOVÁ - Michaela ŠTUBŇOVÁ</i>	
PŘINÁŠÍ REGIONU VĚTŠÍ KAPITÁLOVÁ VYBAVENOST PRÁCE VYŠŠÍ MZDU? PŘÍPAD ČESKÝCH REGIONŮ	8
<i>Ivana KRAFTOVÁ - Jiří KRAFT</i>	
REGIONÁLNÍ KONVERGENCE V PŘÍJMECH V RÁMCI ODVĚTVÍ ČESKÉ EKONOMIKY	9
<i>Pavel ZDRAŽIL</i>	
ANALYSIS OF REGIONAL DISPARITIES IN THE SLOVAK REPUBLIC BY EXAMINING SELECTED INDICATORS	10
<i>Milan MAROŠ - Jarmila HUDÁKOVÁ - Michal LEVICKÝ</i>	
HOW HAS TIME PROGRESSED WITH THE EU REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX? CONTINUED NUMBER 2. WHAT CHANGE DID THE LAST EDITION OF RCI 2019 BRING?	11
<i>Lukáš MELECKÝ</i>	
IT IS NOT A REGION AS A REGION AND DIVERSITY AMONG THEM. COMPARISON OF COMPETITIVENESS OF NEW AND TRADITIONAL HEGEMONS	12
<i>Michaela STANIČKOVÁ - Lenka FOJTÍKOVÁ</i>	
VÝVOJ ČESKÉ REGIONÁLNÍ POLITIKY V PRVNÍ POLOVINĚ DEVADESÁTÝCH LET DVACÁTÉHO STOLETÍ	13
<i>René WOKOUN</i>	
VZNIK KRAJSKÉ SAMOSPRÁVY A REGIONÁLNÍ POLITIKY V ČESKÉ REPUBLICCE	14
<i>Josef SMOLÍK</i>	
REGIONÁLNE ROZVOJOVÉ AGENTÚRY NA SLOVENSKU: MINULOSŤ A SÚČASNOSŤ	15
<i>Nikolas SZABÓ - Lucia POSPIŠOVÁ</i>	
ÚZEMNÍ DIFERENCIACE STÁTNÍCH PROGRAMŮ PODPORY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE COBY NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY ČR V LETECH 2013-2018	16
<i>Michal ŠEVČÍK - Ondřej KONEČNÝ</i>	
POLITIKA PODPORY NAJMENEJ ROZVINUTÝCH OKRESOV – HODNOTENIE PROCESOV A IDENTIFIKÁCIA ZLYHANÍ	17
<i>Katarína MELICHOVÁ - Michal HRIVNÁK - Nikolas SZABÓ - Lucia POSPIŠOVÁ</i>	
ČERPANIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV PRE OBLASŤ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI V ROKOCH 2014-2018	18
<i>Daša OREMUSOVÁ - Hilda KRAMÁREKOVÁ - Magdaléna NEMČÍKOVÁ - Matej VOJTEK</i>	
HODNOTENIE INTEGROVANÉHO REGIONÁLNEHO OPERAČNÉHO PROGRAMU V PODMIENKACH REGIÓNOV SLOVENSKA	19
<i>Radomíra HORNYÁK GREGÁŇOVÁ</i>	
ZMĚNA INVESTIČNÍCH NÁKLADŮ REGIONÁLNÍCH ROZVOJOVÝCH PROJEKTŮ	20
<i>Petr HALÁMEK</i>	
MĚNÍ SE POZICE EVROPSKÝCH VÝZKUMNÝCH LÍDRŮ?	21
<i>Viktorie KLÍMOVÁ - Vladimír ŽÍTEK</i>	
DYNAMIKA REGIONÁLNÍCH INOVAČNÍCH SYSTÉMŮ VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ	22
<i>Soňa RASZKOVÁ</i>	
NOVÁ ETAPA VO VÝVOJI INŠTITUCIONALIZÁCIE INOVAČNÝCH PROCESOV: GRASSROOTS INOVÁCIE	23
<i>Michal HRIVNÁK - Katarína MELICHOVÁ - Oľga ROHÁČIKOVÁ</i>	
PŘÍSTUP INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE JAKO NÁSTROJ ŘEŠENÍ SPOLEČENSKÝCH VÝZEV	24
<i>Tereza LELKOVÁ</i>	
INOVAČNÉ AKTIVITY A ICH VÝZNAM V MIESTNEJ SAMOSPRÁVE	25
<i>Michal CIFRANIČ - Maroš VALACH</i>	
ENTREPRENEURIAL ACTIVITY OF SMALL AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES IN THE STATUTORY CITY OF KARVINA	26
<i>Petra CHMIELOVÁ</i>	

MULTI-CRITERIA ANALYSIS AS A TOOL FOR ASSESSMENT OF DISTRICT TOWNS <i>RomaN VAVREK</i>	27
PROBLÉMY, VÝVOJOVÉ TRENDY A INVESTIČNÍ POTŘEBY MALÝCH MĚST V ČESKÉ REPUBLICE <i>Jiří JEŽEK - Renáta JEŽKOVÁ</i>	28
NOVÝ NÁSTROJ PRE MIESTNY ROZVOJ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE <i>Elena ŽÁRSKA</i>	29
ROZVOJ JIHOČESKÉHO KRAJE V KONTEXTU VEŘEJNÝCH FINANČÍ A SPOLUPRÁCE OBCÍ <i>Jiří DUŠEK</i>	30
FORMÁLNÍ HLEDISKA FUNGOVÁNÍ DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ <i>Marek JETMAR</i>	31
A COMPARISON OF PPP'S AND TRADITIONAL PROVISION OF PUBLIC SERVICES AT THE MUNICIPAL LEVEL <i>Beáta MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ - Nikoleta JAKUŠ MUTHOVÁ - Marián HOLÚBEK</i>	32
ENTREPRENEURIAL ACTIVITIES OF MUNICIPALITIES IN THE SLOVAK REPUBLIC <i>Maroš VALACH - Monika BUMBALOVÁ</i>	33
KONKURENCIESCHOPNÉ PLATY V MIESTNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVE. REGIONÁLNY KOMPENZAČNÝ PRÍPLATOK <i>Tomáš ČERNĚNKO</i>	34
MĚŘENÍ CHYTROSTI MĚST DLE INDEXŮ SMART CITY: KOMPARATIVNÍ REGIONÁLNÍ ANALÝZA VISEGRÁDSKÉ SKUPINY <i>Michaela NEUMANNOVÁ</i>	35
ÚLOHA PROTIKORUPČNÝCH MIMOVLÁDNÝCH NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ V MUNICIPALNEJ POLITIKE <i>Michal LENDVORSKÝ - Beáta MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ - Nikoleta JAKUŠ MUTHOVÁ</i>	36
LOCAL REFERENDUM AS A TOOL OF DIRECT PARTICIPATION OF CITIZENS IN THE DECISION-MAKING OF MUNICIPALITIES IN THE CZECH REPUBLIC <i>Filip HAMPL</i>	37
EFFECTS OF MUNICIPAL HOUSING POLICY ON URBAN DEVELOPMENT <i>Barbora RAKOVÁ</i>	38
SPATIAL DIFFERENTIATION OF HOUSING CONSTRUCTION IN CZECHIA: TOWARDS FLORIDA'S NEW URBAN CRISIS? <i>EmiL DRÁPELA</i>	39
NABÍDKOVÁ STRANA LOKALIZACE Z POHLEDU ČESKÝCH MĚST <i>Jan SUCHÁČEK - Eva POLEDNÍKOVÁ - Jaroslav URMINSKÝ</i>	40
TERITORIÁLNÍ MARKETING JAKO FAKTOR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE NA PŘÍKLADU MĚSTA CURYCH <i>Lucie HERBOČKOVÁ</i>	41
NÁKUPNÍ PREFERENCE MLADÉ GENERACE A ON-LINE NAKUPOVÁNÍ <i>Karolína URBANOVSKÁ - Josef KUNC</i>	42
PRÁCA S INTERNETOM AKO INDIKÁTOR POČÍTAČOVEJ GRAMOTNOSTI OBYVATEĽSTVA SLOVENSKA <i>Katarína VILINOVÁ - Lucia PETRIKOVIČOVÁ - Laura BABJAKOVÁ</i>	43
EVALUACE POLITIKY CESTOVNÍHO RUCHU ČR ZA OBDOBÍ 2014-2020 <i>Andrea HOLEŠINSKÁ</i>	44
THE DYNAMICS OF TOURISM DESTINATION COMPETITIVENESS <i>Martin LUŠTICKÝ - Petr ŠTUMPF</i>	45
THE IMPORTANCE OF COOPERATION OF TOURISM ORGANIZATIONS AT THE REGIONAL LEVEL <i>Janka BERESECKÁ - Veronika SVETLÍKOVÁ</i>	46
HIGH-SPEED RAIL AND TOURISM: A REVIEW OF RESEARCH AGENDA <i>Martin ŠAUER - Markéta NOVOTNÁ</i>	47
AIRBNB JAKO KATALYZÁTOR NEUDRŽITELNÉ PŘEMĚNY MĚST – PŘÍPADOVÁ STUDIE PRAHA <i>Markéta NOVOTNÁ - Kateřina HASONOVÁ</i>	48

MODIFIKACE VIRTUÁLNÍ REGIONÁLNÍ INFRASTRUKTURY PRO CRM AUTONOMNÍMI SYSTÉMY	49
<i>Josef BOTLÍK - Milena BOTLÍKOVÁ - Milena JANÁKOVÁ</i>	
COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE CZECH REPUBLIC FOR THE DEVELOPMENT OF MEDICAL TOURISM	50
<i>Monika HILŠEROVÁ - Dominika HRABALOVÁ - Markéta KALÁBOVÁ - Antonín DVOŘÁK</i>	
FENOMÉN AGROTURISMU NA PŘÍKLADU JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	51
<i>Helena KUBÍČKOVÁ</i>	
KULTÚRNE DEDIČSTVO – EKONOMICKÝ ZDROJ ROZVOJA TURIZMU, ČI ODRAZ KULTÚRNEJ IDENTITY?	52
<i>Zdena KRIŠKOVÁ</i>	
MÚZEA KULTÚR NÁRODNOSTNÝCH MENSÍN AKO SÚČASŤ ŠPECIFICKÝCH FORIEM TURIZMU	53
<i>Jolana DARULOVÁ - Katarína KOŠTIALOVÁ</i>	
CESTOVNÍ RUCH V DOMINIKÁNSKÉ REPUBLICE, JEHO AKTUÁLNÍ PROBLÉMY A BUDOUCNOST	54
<i>Aneta KRAJÍČKOVÁ</i>	
HODNOCENÍ KVALITY ŽIVOTA Z POHLEDU MÍSTNÍCH AKTÉRŮ: PŘÍPADOVÁ STUDIE ÚZEMÍ MAS PODHŮŘÍ ŽELEZNÝCH HOR	55
<i>Zdeněk ŠILHAN - Markéta CHALOUPKOVÁ - Hana SVOBODOVÁ</i>	
ANALÝZA VÝSLEDKOV KOMPARÁCIE SUBJEKTÍVNEJ KVALITY ŽIVOTA NA SLOVENSKO-UKRAJINSKOM POHRANIČÍ	56
<i>Juraj TEJ - Matúš VAGAŠ - Róbert MODRANSKÝ</i>	
PRIESTOROVÉ DISPARITY SOCIO-PATOLOGICKÉHO JAVU KVALITY ŽIVOTA NA PRÍKLADE KRIMINALITY V BRATISLAVSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI	57
<i>Miroslava TREMBOŠOVÁ - Alena DUBCOVÁ - Miroslav DRAGULA</i>	
ZDRAVÍ OBYVATELSTVA V OKRESECH HOSPODÁŘSKY PROBLÉMOVÝCH REGIONŮ	58
<i>Jana ŠTERCOVÁ - Dana HŮBELOVÁ - Alice KOZUMPLÍKOVÁ - Ludmila FLOKOVÁ</i>	
NEW CORONAVIRUS DISEASE – DATA FROM THE REGIONS OF THE CZECH REPUBLIC	59
<i>Jana ROZMARINOVÁ</i>	
MAJORITY SOCIETY AND ITS COEXISTENCE WITH ARAB AND MUSLIM NEIGHBORS IN THE CITY OF TEPLICE	60
<i>Monika NOVÁ</i>	
POZICE ROMSKÉHO PORADCE JAKO PŘÍKLAD REGIONÁLNÍ DISPARITY ROMSKÉ INTEGRACE V ČESKÉ REPUBLICE	61
<i>Petr HUŠEK</i>	
POTENCIÁL ROZVOJA SOCIÁLNEHO PODNIKANIA V TREŤOM SEKTORE NA SLOVENSKU	62
<i>Marcela CHRENEKOVÁ - Adriána KLAPKOVÁ - Veronika SVETLÍKOVÁ</i>	
REGIONÁLNÍ ROZDÍLY V DÁRCOVSTVÍ FIREM NA ÚZEMÍ ČESKA	63
<i>Marek HALADA</i>	
REGIONAL LIBRARIES AS PART OF CULTURES SERVICES AT REGIONAL LEVEL	64
<i>Viera PAPCUNOVÁ - Jarmila HUDÁKOVÁ</i>	
COMMUNITY CINEMAS IN URBAN REGENERATION: A CASE STUDY OF CINEMA ÚSMEV IN KOŠICE	65
<i>Barbora TÓTHOVÁ - Miriam ŠEBOVÁ</i>	
REVITALIZACE MĚSTSKÝCH CENTER V ČESKÉ REPUBLICE	66
<i>Jiří JEŽEK - Renáta JEŽKOVÁ</i>	
REGIONÁLNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ SOUVISLOSTI PLÁNOVANÉ VÝSTAVBY VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ V ČESKÉ REPUBLICE	67
<i>Milan VITURKA - Vilém PAŘIL</i>	
KOMPARACE METOD ANALÝZY RIZIK PRO HODNOCENÍ BEZPEČNOSTNÍCH HROZEB LOKALIT BROWNFIELDS	68
<i>Vladimíra ŠILHÁNKOVÁ - Květa NETÍKOVÁ</i>	
PAST, PRESENT AND FUTURE PROSPECTS FOR PRE-1989 AGRICULTURAL PREMISES: THE VYSOČINA REGION	69
<i>Tomáš KREJČÍ - Josef NAVRÁTIL - Stanislav MARTINÁT - Kamil PÍCHA - Petr KLUSÁČEK - Robert OSMAN - Jaroslav ŠKRABAL</i>	

POĽNOHOSPODÁRSKE BROWNFIELDY V OKRESE ZLATÉ MORAVCE <i>Jana NÉMETHOVÁ - Zuzana DVOŘÁKOVÁ LIŠKOVÁ</i>	70
SITUACE NEPRŮMYSLOVÝCH VENKOVSKÝCH BROWNFIELDS V PRŮBĚHU DESETI LET NA PŘÍKLADU OKRESU JINDŘICHŮV HRADEC <i>Martin MUSIL</i>	71
A MULTIVARIATE CROSS-NATIONAL EUROPEAN REGRESSION ANALYSIS OF ECOLOGICAL FOOTPRINT <i>Dominika TÓTHOVÁ</i>	72
FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE MNOŽSTVO A ZLOŽENIE KOMUNÁLNYCH ODPADOV V NITRIANSKOM KRAJI <i>Melánia FESZTEROVÁ</i>	73
POTENCIÁL PRE PESTOVANIE ENERGETICKÝCH PLODÍN - OBNOVITEĽNÉHO ZDROJA ENERGIE VO VYBRANÝCH REGIÓNOCH SLOVENSKA <i>Jarmila MAKOVNÍKOVÁ - Boris PÁLKA - Stanislav KOLOŠTA - Filip FLAŠKA</i>	74
PRIESTOROVÉ ASPEKTY VÝVOJA OSÍDLENIA NOVEJ BANE A ŽARNOVICE V KONTEXTE PRÍRODNÝCH A SOCIOEKONOMICKÝCH PODMIENOK <i>Lucia PETRIKOVIČOVÁ - Katarína VILINOVÁ</i>	75
VESNICE JAKO SPONTÁNNĚ VZNIKLÁ BIOCENTRA A ZÁSOBNÍKY BIODIVERZITY V SOUČASNĚ ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ KRAJINĚ <i>Michael PONDĚLÍČEK - Vladimíra ŠILHÁNKOVÁ</i>	76
AGROEKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY NA SLOVENSKU <i>Petra CISKOVÁ</i>	77

ANALYSIS OF WAGE INEQUALITIES IN THE SLOVAK REPUBLIC AT THE REGIONAL LEVEL

Analýza mzdových nerovností v Slovenskej republike na úrovni regiónov

DOC. RNDR. MARTA URBANÍKOVÁ, CSC. - MGR. MICHAELA ŠTUBŇOVÁ

Ústav ekonomiky a manažmentu | *Institute of Economics and Management*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *Constantine the Philosopher University in Nitra*

Annotation

At present, at a time of incoming recession in the global and domestic economy, wages are an important tool in the labor market. The paper aims to analyze the development of average and minimum wages from the perspective of the Slovak Republic and its regions. At the same time, using correlation analysis, we analyze the relationship between wages and the educational structure of the region's population and registered unemployment in the region. The analyzes showed that average wages are constantly growing. The highest wage is in the Bratislava region, while in the Prešov region it was up to 38% lower. While in the Bratislava region the ratio of the minimum wage to the regional average wage was at the level of 38%, in the Prešov region it reached almost 62%. Based on the results of the correlation analysis, it can be stated that the impact of the monitored attributes on the average monthly wage varies from region to region. We observe the most significant differences for the Bratislava region in comparison with the remaining Slovak regions.

Key words

average wage, minimum wage, education, regions of the Slovak Republic

Anotácia

V súčasnosti, v čase nastupujúcej recesie globálnej a domácej ekonomiky je mzda významným nástrojom na trhu práce. Cieľom článku je analyzovať vývoj priemernej a minimálnej mzdy z pohľadu Slovenskej republiky a jej regiónov. Zároveň využitím korelačnej analýzy analyzujeme vzťah výšky miezd a vzdelanostnej štruktúry obyvateľov regiónu a evidovanej nezamestnanosti v regióne. Z analýz vyplynulo, že priemerné mzdy neustále rastú, najvyššia mzda je Bratislavskom kraji, no v Prešovskom kraji bola až o 38 % nižšia. Kým v Bratislavskom kraji sa pomer minimálnej mzdy k regionálnej priemernej mzde pohyboval na úrovni 38 %, v Prešovskom kraji dosiahol už takmer 62 %. Na základe výsledkov korelačnej analýzy možno konštatovať, že vplyv sledovaných ukazovateľov na priemernú mesačnú mzdu sa v jednotlivých regiónoch líši. Najvýraznejšie rozdiely pozorujeme pre Bratislavský región v porovnaní so zvyšnými slovenskými regiónmami.

Kľúčové slová

priemerná mzda, minimálna mzda, vzdelanie, kraje Slovenskej republiky

JEL classification: J31, J24, C10

*****

PŘINÁŠÍ REGIONU VĚTŠÍ KAPITÁLOVÁ VYBAVENOST PRÁCE VYŠŠÍ MZDU? PŘÍPAD ČESKÝCH REGIONŮ

Does the greater capital equipment of labor bring higher wages to the region? The case of Czech regions

DOC. ING. IVANA KRAFTOVÁ, CSc. ¹ - PROF. ING. JIŘÍ KRAFT, CSc. ²

¹Ústav regionálních a bezpečnostních věd | ¹Institute of Regional and Security Sciences
Fakulta ekonomicko-správní | Faculty of Economics and Administration
Univerzita Pardubice | University of Pardubice

²Katedra ekonomie | ²Department of Economics
Ekonomická fakulta | Faculty of Economics
Technická univerzita v Liberci | Technical University of Liberec

Anotace

Článek věnuje pozornost vztahu kapitálové vybavenosti práce a úrovní mezd na příkladu českých regionů. Jeho hlavním cílem je pomocí korelační analýzy posoudit vztah kapitálové vybavenosti práce (vyjádřené pomocí přímých zahraničních investic a odpracovaných hodin) k úrovni mezd, včetně vztahu takto vyjádřené kapitálové vybavenosti práce a produktivity v regionech ČR. Kromě toho je ověřováno, zda platí v regionech ČR relace „produktivita práce je vyšší než mzdová sazba“, a to s využitím porovnání standardizovaných hodnot ukazatelů. Výsledky ukazují na vysokou prostorovou disperzi přímých zahraničních investic, kterou způsobuje zejména pražský region. Pozitivní korelace mezi kapitálovou vybaveností práce a úrovní mezd, ale i produktivitou je v českých regionech statisticky významná. Problémem většiny českých regionů je stav, kdy mzdová úroveň převyšuje úroveň hodinové produktivity. Kapitálová vybavenost práce by tedy nejdříve měla pozitivně ovlivnit jednotkovou výkonnost práce, na což by oprávněně navázalo zvýšení mzdových sazeb.

Klíčová slova

kapitálová vybavenost práce, mzdy, produktivita, přímé zahraniční investice, regiony ČR

Annotation

The article pays attention to the relation between capital equipment of labor and wage levels on the example of the Czech regions. Its main aim is to assess the relationship of the capital equipment of labor (expressed in terms of foreign direct investment and hours worked) to the wage level using correlation analysis, as well as the relationship of the capital equipment of labor and productivity in the regions of the Czech Republic. In addition, the validity of the relation “labor productivity is higher than the wage level” is verified using a comparison of standardized values of the indicators. The results show a high spatial dispersion of foreign direct investment in the Czech Republic, caused mainly by the Prague region. The positive correlation between the capital equipment of labor and wage levels, but also productivity, is statistically significant in the Czech regions. The problem of most Czech regions is the situation when the wage level exceeds the productivity level. Thus, the capital equipment of labor should firstly have a positive effect on the unit performance of labor, which would be rightly followed by increasing wages.

Key words

capital equipment of labor, wages, productivity, foreign direct investment, regions of the Czech Republic

JEL classification: J31, O47, R11

*****

REGIONÁLNÍ KONVERGENCE V PŘÍJMECH V RÁMCI ODVĚTVÍ ČESKÉ EKONOMIKY

Regional income convergence within the sectors of Czech economy

ING. PAVEL ZDRAŽIL, PH.D.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd | *Institute of Regional and Security Sciences*
Fakulta ekonomicko-správní | *Faculty of Economics and Administration*
Univerzita Pardubice | *University of Pardubice*

Anotace

Cílem příspěvku je posoudit vývoj regionálních disparit v příjmech v rámci odvětví české ekonomiky. Na základě průměrných kompenzací zaměstnancům za hodinu odvedené práce je prostřednictvím přístupu sigma konvergence posuzována odvětvová struktura na úrovni 6 samostatných odvětví a 5 agregovaných odvětvových skupin. Výzkum je proveden pro období let 1995-2018 na úrovni samosprávných krajů. Analýza ukázala, že jednotlivá odvětví mají v rámci národního hospodářství velmi rozdílná postavení z hlediska podílu na struktuře i dynamiky změn, přičemž v období před ekonomickou krizí (před rokem 2008) byly úroveň i dynamika variability ve vývoji u většiny odvětví vyšší. Z výsledků analýzy vyplývá, že ačkoliv tendence ve vývoji regionálních disparit v příjmech jsou u většiny odvětví konvergenční, na úrovni celé ekonomiky je vývoj disparit stabilní a ke konvergenci obecně nedochází. Příčinou tohoto vývoje je zejména absence konvergenčních či divergenčních procesů v odvětvích, která jsou ve skladbě ekonomiky velmi silně zastoupena, přičemž jejich podíl je ve struktuře zaměstnanosti s postupem času mírně rostoucí. U středně nebo významněji zastoupených konvergujících odvětví je naopak vývoj podílu na zaměstnanosti stabilní či spíše klesající, přičemž konvergenční tendence dosahují obecně velmi nízké intenzity. Vyšší intenzity konvergence dosahují spíše okrajová odvětví.

Klíčová slova

regionální disparity, příjmy, odvětvová struktura, Česká republika

Annotation

The aim of this contribution is to assess the development of regional disparities in income within the sectors of Czech economy. Based on the average compensations of employees per hours worked, the sectoral structure is assessed at the level of 6 individual industries and 5 aggregated industrial groups. The research is carried out at the level of self-governing regions in 1995-2018. The sigma convergence approach is proceed to analyse the disparity processes. The analysis showed that individual sectors have very different positions in the economy in terms of both the share and dynamics of changes. Moreover, in the pre-crisis period (before 2008) the level and dynamics of variability were higher in most sectors. The results suggest that regional disparities in income are converging in most sectors; however, disparities are stable at the level of the whole economy. This development is a result of absence of convergence or divergence processes in sectors with large and growing shares on the structure of economy. On the other hand, the share of the converging sectors is stable or rather declining, while the convergence tendencies proceed with a very low intensity. Higher intensity of convergence process is achieved only by very minor sectors of economy.

Key words

regional disparity, income, sectoral structure, the Czech Republic

JEL classification: R11, O15

*****

**ANALYSIS OF REGIONAL DISPARITIES IN THE SLOVAK REPUBLIC BY
EXAMINING SELECTED INDICATORS**
**Analýza regionálnych disparít v Slovenskej republike skúmaním vybraných
indikátorov**

**PAEDDR. MILAN MAROŠ, PHD. - MGR. JARMILA HUDÁKOVÁ, PHD., MBA -
ING. MICHAL LEVICKÝ, PHD.**

*Ústav ekonomiky a manažmentu | Institute of Economics and Management
Fakulta prírodných vied | Faculty of Natural Sciences
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | Constantine the Philosopher University in Nitra*

Annotation

Regional disparities are typical for many countries of the world, as well as for the Slovak Republic. Increasing regional disparities is not in the interest of any country, and is, therefore, a constantly monitored issue. The aim of this article is to analyze the development of regional differences in the Slovak Republic through selected indicators. We performed the analysis at the level of the NUTS III category in the years 1995 to 2018. As selected indicators, we have chosen the development of regional GDP per capita in euros and in purchasing power parity. Several methods can be used to examine the evolution of regional differences. We mainly used the characteristics of variability and also the average growth rate, with which we tried to identify changes in regional differences over time. We found that in the observed period, the differences between the regions of Slovakia increased overall, but the increase in differences prevailed mainly in the pre-crisis years. In recent years, we have seen a slight convergence between the regions. The government in each country always tries to put in place different measures to address this issue, but it does not always succeed. Given the current world situation associated with COVID-19, it is very difficult to predict developments in the coming years.

Key words

regional disparities, regional GDP per capita, NUTS III, coefficient of variation, average growth rate, Slovak republic

Anotace

Regionálne rozdiely sú typické pre mnohé krajiny sveta, rovnako tak aj pre Slovenskú republiku. Narastanie rozdielov medzi regiónmi nie je v záujme žiadnej krajiny, preto je to neustále sledovaná téma. Cieľom tohto článku je analýza vývoja regionálnych rozdielov v Slovenskej republike prostredníctvom vybraných indikátorov. Analýzu sme realizovali na úrovni kategórie NUTS III v rokoch 1995 až 2018. Ako vybrané indikátory sme zvolili vývoj regionálneho HDP na obyvateľa v eurách a v parite kúpnej sily. K skúmaniu vývoja regionálnych rozdielov je možné použiť viaceré metódy. My sme použili predovšetkým charakteristiky variability a tiež priemerný koeficient rastu, pomocou ktorých sme sa snažili identifikovať zmeny regionálnych rozdielov v čase. Zistili sme, že v sledovanom období sa rozdiely medzi regiónmi Slovenska síce celkove zväčšili, avšak nárast rozdielov prevládal predovšetkým v predkrízových rokoch. V poslednom období sme pozorovali medzi regiónmi miernu konvergenciu. Vládna moc v každej krajine sa vždy snaží zavádzať rôzne opatrenia na riešenie tejto otázky, avšak nie vždy sa to darí. Vzhľadom na súčasnú situáciu vo svete spojenú s ochorením COVID-19 je veľmi ťažké predpovedať vývoj v nasledujúcich rokoch.

Klíčová slova

regionálne disparity, regionálny HDP na obyvateľa, NUTS III, variačný koeficient, priemerný koeficient rastu, Slovenská republika

*****

HOW HAS TIME PROGRESSED WITH THE EU REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX? CONTINUED NUMBER 2. WHAT CHANGE DID THE LAST EDITION OF RCI 2019 BRING?

Jak pokročil dále čas s indexem regionální konkurenceschopnosti EU? Pokračování číslo 2. Jakou změnu přinesla poslední edice RCI 2019?

ING. LUKÁŠ MELECKÝ, PH.D.

Katedra evropské integrace | *Department of European Integration*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
VŠB - Technická univerzita Ostrava | VŠB - Technical University of Ostrava

Annotation

Regional Competitiveness Index (RCI) has been measuring the significant factors of competitiveness over the past ten years for all the NUTS 2 level regions across the European Union (EU). RCI measures with more than 70 comparable indicators the ability of a region to offer an attractive and sustainable environment for firms and residents to live and work. RCI results are standardly illustrated with interactive maps and a range of interactive web tools, which is attractive as well as for the public. The scorecards make it easy to compare any region with the EU and regions with a similar level of GDP per head. Users can easily see where their region stands on aspects such as governance, infrastructure, including the digital networks, health, human capital and labour market and innovation. RCI results confirm a polycentric pattern with a strong performance of most capitals and regions with large cities, that benefit from agglomeration effects, better connectivity and high levels of human capital. Other regions in the same country in some cases, score much worse. The north-west and south-east divide across the EU is still clear and visible. The paper aims at comprehensive analysis of RCI approach is performed by the systematic review across the editions. Results show that comparing RCI over time is complicated because all editions incorporate slight modifications. The authors of RCI try to keep changes to a minimum so as not to affect its overall structure and to maintain a high degree of comparability across the editions. However, despite all its shortcomings, RCI proved to be a robust way to summarise many different indicators into one index.

Key words

convergence, divergence, edition, EU, NUTS 2 region, regional competitiveness index

Anotace

Index regionální konkurenceschopnosti (RCI) měří hlavní faktory konkurenceschopnosti ve všech regionech na úrovni NUTS 2 v celé Evropské unii (EU) a to za posledních deseti let. RCI používá více než 70 srovnatelných ukazatelů pro měření schopnosti regionu nabídnout atraktivní a udržitelné prostředí pro firmy a obyvatele k životu a práci. Výsledky RCI jsou standardně ilustrovány interaktivními mapami a řadou interaktivních webových nástrojů, což je atraktivní i pro veřejnost. Srovnávací přehledy usnadňují srovnání jakéhokoli regionu s EU a regionů s podobnou úrovní HDP na osobu. Uživatelé tak mohou snadno zjistit, jak si jejich region stojí z hlediska různých aspektů, jakými jsou např. správa věcí veřejných, infrastruktura včetně digitálních sítí, zdraví, lidského kapitálu a trhu práce a inovací. Výsledky RCI potvrzují polycentrický model se silným výkonem většiny hlavních měst a regionů s velkými městy, které těží z aglomeračních efektů, lepší konektivity a vysoké úrovně lidského kapitálu. Ostatní regiony ve stejné zemi mají v některých případech mnohem horší skóre. Deset let po krizi a severozápadní, jihovýchodní dělení napříč EU je stále jasné a viditelné. Cílem příspěvku je komplexní analýza jednotlivých vydání RCI prostřednictvím systematické rešerše. Výsledky ukazují, že porovnání RCI v čase je komplikované, protože všechny edice zahrnují mírné modifikace. Autoři RCI se snaží udržovat změny na minimum, aby neovlivnily jeho celkovou strukturu a udržely vysoký stupeň srovnatelnosti napříč edicemi. I přes všechny své nedostatky se však RCI ukázalo jako robustní způsob, jak shrnout mnoho různých ukazatelů do jednoho indexu.

Klíčová slova

divergence, edice, EU, Index regionální konkurenceschopnosti, konvergence, NUTS 2 region

JEL classification: B41, O18, P51, R11, R58

*****

IT IS NOT A REGION AS A REGION AND DIVERSITY AMONG THEM. COMPARISON OF COMPETITIVENESS OF NEW AND TRADITIONAL HEGEMONS

Není region jako region a diverzita mezi nimi.
Komparace konkurenceschopnosti nových a tradičních hegemonů

DOC. ING. MICHAELA STANIČKOVÁ, PH.D. - DOC. ING. LENKA FOJTÍKOVÁ, PH.D.

Katedra evropské integrace | *Department of European Integration*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
VŠB - Technická univerzita Ostrava | VŠB - Technical University of Ostrava

Annotation

In the past decades, the developing economies in Asia registered a higher growth rate than other world regions. Considering the increasing importance of economic growth in the competitive world, all countries possess development threats as well as opportunities. Use these options enough and hence increase competitiveness must be efficient enough. Therefore, the external environment is indispensable to Asia's development and prosperity, where the openness and competition among different Asian economies would promote economic development efficiency. The aim of the paper is to employ the Data Envelopment Analysis method for comparing the productivity level and efficiency changes of countries from the Asian region in comparison with the traditional Western economic hegemony. We apply this approach to a real data set involving 56 states within the factors of competitiveness based on the World Economic Forum approach in reference period 2007-2018, i.e. pre-in-post crisis years. From an economic development perspective, the Asian region remains to be the core of global economic growth. Globalisation is indispensable to the development and prosperity in all multi-factorial aspects of competitiveness.

Key words

competitiveness, data envelopment analysis, global economic powers, globalisation, Malmquist productivity index, productivity, region, World Economic Forum

Anotace

V posledních desetiletích zaznamenaly rozvojové ekonomiky v Asii vyšší tempo růstu než ostatní světové regiony. S ohledem na rostoucí význam hospodářského růstu v konkurenčním světě mají všechny země rozvojové hrozby i příležitosti. Za účelem odpovídajícího využití těchto příležitostí je potřeba odpovídající úroveň konkurenceschopnosti. Vnější prostředí je proto nezbytné pro rozvoj a prosperitu Asie, kde by otevřenost a konkurence mezi různými asijskými ekonomikami podporovala účinnost hospodářského rozvoje. Cílem příspěvku je použití metody analýzy obalu dat pro srovnání úrovně produktivity a změn efektivit zemí z asijského regionu ve srovnání s tradičními západními ekonomickými hegemony. Tento přístup je aplikován na soubor reálných dat zahrnujících 56 států v rámci faktorů konkurenceschopnosti založených na přístupu Světového ekonomického fóra v referenčním období 2007-2018, tj. v předkrizovém, krizovém i po krizovém období. Z hlediska úrovně ekonomického rozvoje zůstává asijský region jádrem globálního ekonomického růstu, přičemž právě globalizace je nezbytná pro rozvoj a prosperitu ve všech aspektech konkurenceschopnosti.

Klíčová slova

konkurenceschopnost, analýza obalu dat, globální ekonomické mocnosti, globalizace, Malmquistův index produktivity, produktivita, region, Světové ekonomické fórum

JEL classification: C67, E60, F62, O47, P51

*****

VÝVOJ ČESKÉ REGIONÁLNÍ POLITIKY V PRVNÍ POLOVINĚ DEVADESÁTÝCH LET DVACÁTÉHO STOLETÍ

Development of Czech regional policy in the first half of the 1990s

PROF. RNDR. RENÉ WOKOUN, CSc.

Katedra správního práva a veřejné správy | *Depart. of Administrative Law and Public Administr.*
Fakulta právních a správních studií | *Faculty of Law and Public Administration*
Vysoká škola finanční a správní | *University of Finance and Administration*

Anotace

Článek se zabývá vývojem regionální politiky a podporou regionálního rozvoje v České republice v první polovině devadesátých let dvacátého století a vývojem názorů na tuto podporu. Zaměřil se jak na příslušnou právní úpravu, tak i na věcné aspekty podpory rozvoje regionů. Cílem článku je zmapovat v historickém kontextu otázky podpory regionů na území České republiky tak, jak byla obsažena v právní úpravě a prakticky realizována, a to v kontextu politického klimatu doby. Zmapována je první polovina devadesátých let, v níž došlo k zajímavému a překotnému vývoji ve sféře regionální politiky a jejímu postupnému významnějšímu postavení v rámci státních politik.

Klíčová slova

regionální politika, regionální rozvoj, Česká republika

Annotation

The article deals with the development of regional policy and support for regional development in the Czech Republic in the first half of the 1990s and the development of views on this support. He focused on both the relevant legislation and the substantive aspects of regional development support. The aim of the article is to map in the historical context the issues of support for regions in the Czech Republic, as it was included in the legislation and practically implemented in the context of the political climate of the time. The first half of the 1990s is mapped, in which there was an interesting and rapid development in the sphere of regional policy and its gradually more important position in state policies.

Key words

regional policy, regional development, Czech Republic

JEL classification: R58, O21, N94

*****

VZNIK KRAJSKÉ SAMOSPRÁVY A REGIONÁLNÍ POLITIKY V ČESKÉ REPUBLICCE

Formation of regional self-government and regional policy in the Czech Republic

DOC. PHDR. JOSEF SMOLÍK, PH.D., MBA, LL.M.

Ústav sociálních studií | *Department of Social Studies*
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | *Faculty of Regional Develop. and Internat. Studies*
Mendelova univerzita v Brně | *Mendel University in Brno*

Anotace

Předložený článek se zaměřuje na charakteristiku, vznik a vývoj krajského zřízení v České republice. Popsány budou základní diskuse týkající se decentralizace, samosprávy a regionálního samosprávného zřízení v České republice a základní charakteristiky územních samosprávných celků. Článek také představí vybrané politické koncepty z průběhu 90. let, které se zaměřovaly na formování vyšších územních celků. Diskutovány budou i legislativní dokumenty a záležitosti, které jsou v kompetenci jednotlivých krajských samospráv. Podstatnou agendou jednotlivých krajských zastupitelstev je i regionální politika, která bude blíže představena a popsána. Cílem článku je představit proces vzniku krajů v ČR a kompetence krajů v oblasti regionální politiky. Jedná se o případovou studii, která byla realizována na základě relevantní literatury a dat Českého statistického úřadu. Hlavním zjištěním článku je analýza jednotlivých procesů, které vedly ke vzniku krajů v ČR na základě představ jednotlivých politických stran na problematiku krajského zřízení a na etablování regionální politiky.

Klíčová slova

krajská samospráva, decentralizace, regionální politika, vyšší územně samosprávné celky

Annotation

The presented article focuses on the characteristics, origin and development of the establishment of regions in the Czech Republic. The basis discussions concerning decentralization, self-government and regional self-government establishment in the Czech Republic and the basis characteristics of territorial self-government units will be described. The article also introduces selected political concepts from the course of the 1990s, which focused on the formation of higher territorial units. Legislative documents and issues that are in the competence of individual regional self-governments will also be discussed. An important agenda of individual regional councils is also regional policy, which will be presented and described in more detail. The aim of the article is to present the process of the establishment of regions in the Czech Republic and the competences of regions in the field of regional policy. It is a case study, which was carried out on the basis of relevant literature and data from the Czech Statistical Office. The main finding of the article is the analysis of individual processes that led to the emergence of regions in the Czech Republic on the basis of the ideas of individual political parties on the issue of regional establishment and on the establishment of regional policy.

Key words

regional governments, decentralisation, regional policy, higher-level territorial self-governing units

JEL classification: R58, Z18

*****

REGIONÁLNE ROZVOJOVÉ AGENTÚRY NA SLOVENSKU: MINULOSŤ A SÚČASNOSŤ

Regional development agencies in Slovakia: Past and present

ING. NIKOLAS SZABÓ ¹ - ING. LUCIA POSPIŠOVÁ ²

¹ *Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre*

¹ *Department of Regional and Rural development
Faculty of Europ. Studies and Regional Development
Slovak University of Agriculture in Nitra*

² *Katedra verejnej správy
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre*

² *Department of Public Administration
Faculty of Europ. Studies and Regional Development
Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Regionálne rozvojové agentúry sa stali populárnymi v druhej polovici dvadsiateho storočia ako určité multi-sektorové partnerstvá. Slovensko sa inšpirovalo týmto typom partnerstva ešte v 90. rokoch minulého storočia, kedy bola ustanovená v slovenskom právnom poriadku aj legislatívna úprava týchto agentúr. Cieľom príspevku bolo vymedziť postavenie regionálnych rozvojových agentúr v ekosystéme podporených subjektov regionálneho rozvoja v podmienkach Slovenskej republiky. Príspevok sa analyticky zameriava na regionálne rozvojové agentúry z právneho aspektu, aspektu ich početnosti a geografickej distribúcie a finančnej podpory alokovanej na ich aktivity. Metodiku príspevku dopĺňa analýza časových radov a nástroje GIS. Dosiiahnuté výsledky poukazujú na zníženu podporu pre regionálne rozvojové agentúry a aj náročnejšie podmienky pre fungovanie týchto agentúr v podmienkach Slovenska.

Kľúčové slová

regionálne rozvojové agentúry, miestny ekonomický rozvoj, inštitucionálne prostredie

Annotation

Regional development agencies are a type of multi-sector partnership that has become popular in the second half of the twentieth century. Slovakia was inspired by this type of partnership in the 1990's when the legal regulation of these agencies was established in Slovak legislation. The paper focuses analytically on regional development agencies from the legal aspect, the aspect of their number and geographical distribution and the financial support allocated to their activities. The methodology of the paper is supplemented by the analysis of time series using GIS tools. The achieved results point to reduced support for regional development agencies and more difficult conditions for functioning in Slovakia.

Key words

regional development agencies, local economic development, institutional arrangements

JEL classification: D02, O17

*****

ÚZEMNÍ DIFERENCIACE STÁTNÍCH PROGRAMŮ PODPORY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE COBY NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY ČR V LETECH 2013-2018

Spatial differentiation of state regional development programs as a regional policy tool of the Czech Republic in 2013-2018

ING. ET ING. MICHAL ŠEVČÍK - MGR. ONDŘEJ KONEČNÝ, PH.D.

Ústav regionálního rozvoje | *Department of Regional Development*
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | *Faculty of Regional Develop. and Internat. Studies*
Mendelova univerzita v Brně | *Mendel University in Brno*

Anotace

Cílem předkládaného příspěvku je odhalit územní diferenciaci využití státních programů podpory regionálního rozvoje, financovaných Ministerstvem místního rozvoje ČR v letech 2013-2018. Územní diferenciaci je zkoumána prostřednictvím tří ukazatelů: podílu finanční alokace programů, podílu počtu realizovaných projektů a finanční alokace programů na jednoho obyvatele za jednotlivé kraje ČR. Z výsledků analýzy vyplývá, že celková výše finanční podpory pro kraje se v příslušných letech liší v závislosti na charakteru regionálních problémů a časově omezené existenci některých programů. Dále bylo zjištěno, že největší absorpční kapacitu programů měl Jihočeský kraj, který získal největší část celkové alokace ve sledovaném období, a to i v přepočtu na jednoho obyvatele. Zdůvodnění zejména spočívá v poměrně vysoké podpoře na sanaci povodňových škod po roce 2013. Naproti tomu Karlovarský kraj, pro nějž je charakteristická lokalizace řady „státem podporovaných regionů“, získal ve srovnání s ostatními kraji projekty v nízké celkové výši finanční podpory (relativizováno na velikost územní jednotky).

Klíčová slova

státní program, regionální politika, podpora regionálního rozvoje, územní diferenciaci

Annotation

The aim of the presented paper is to reveal the territorial differentiation of the use of state regional development support programs financed by the Ministry of Regional Development of the Czech Republic in 2013-2018. Territorial differentiation is examined through three indicators: the share of financial allocation of programs, the share of the number of implemented projects and the financial allocation of programs per capita for individual regions of the Czech Republic. The results of the analysis show that the total amount of financial support for regions varies in the relevant years depending on the nature of regional problems and the time-limited existence of some programs. It was also found that South Bohemian Region which received the largest part of the total allocation in the period, even in terms of per capita, had the largest absorption capacity of the programs. The justification lies in the relatively high support for the remediation of flood damage after 2013. In contrast, the Karlovy Vary region, which is characterized by the localization of a number of "state-supported regions", received a relatively small amount of support compared to other regions (related to size of the area).

Key words

state program, regional policy, regional development support, spatial differentiation

JEL classification: R58, H76

*****

**POLITIKA PODPORY NAJMENEJ ROZVINUTÝCH OKRESOV – HODNOTENIE
PROCESOV A IDENTIFIKÁCIA ZLYHANÍ**
**Least developed districts support policy – Evaluation of processes and identification
of failures**

**ING. KATARÍNA MELICHOVÁ, PHD. ¹ - ING. MICHAL HRIVNÁK, PHD. ¹ -
ING. NIKOLAS SZABÓ ¹ - ING. LUCIA POSPIŠOVÁ ²**

¹ *Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka* | ¹ *Department of Regional and Rural development*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional Develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

² *Katedra verejnej správy* | ² *Department of Public Administration*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional Develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Príspevok sa zameriava na zhodnotenie vybraných aspektov fungovania politiky podpory najmenej rozvinutých okresov v špecifickom prostredí okresu Svidník z pohľadu relevantných skupín miestnych aktérov s cieľom identifikovať zlyhania a bariéry v jednotlivých fázach formulácie a implementácie Akčného plánu. Metodika prípadovej štúdie vybraného okresu je postavená na dotazníkovom prieskume a realizácii riadených rozhovorov aktérov zapojených do relevantných procesov na úrovni okresu. Výsledky prípadovej štúdie indikujú existenciu typických inštitucionálnych zlyhaní: prítomnosť informačnej asymetrie medzi jednotlivým aktérmi na miestnej úrovni ako aj medzi jednotlivými úrovňami riadenia, časovú a administratívnu náročnosť, ktoré boli sčasti spôsobené a znásobené častými zmenami podmienok poskytovania podpory a inštitucionálneho zabezpečenia implementácie politiky.

Kľúčové slová

najmenej rozvinuté okresy, politika, inštitucionálne zlyhanie, prípadová štúdia

Annotation

The paper is focused on the evaluation of selected aspects of the support policy for the least developed districts in the specific environment of the Svidník district from the perspective of relevant groups of local actors in order to identify failures and barriers in various phases of formulation and implementation of the Action Plan. The methodology of the case study of the selected district is based on a questionnaire survey and conducting of interviews with actors involved in relevant processes at the district level. The results of the case study indicate the existence of typical institutional failures: the presence of information asymmetry between actors at local level as well as between different levels of governance, time consuming administrative burdens, which were partly caused and exacerbated by frequent changes in conditions regarding the support eligibility and in institutional arrangements for policy implementation.

Key words

least developed districts, policy, institutional failures, case study

JEL classification: R58, D73

*****

**ČERPANIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV PRE OBLASŤ ŽIVOTNÉ
PROSTREDIE V NITRIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI
V ROKOCH 2014-2018**

**Drawing of funds for the environment priority area in the Nitra Self-governing Region
in the years 2014-2018**

**RNDR. DAŠA OREMUSOVÁ, PHD. - RNDR. HILDA KRAMÁREKOVÁ, PHD. -
RNDR. MAGDALÉNA NEMČÍKOVÁ, PHD. - RNDR. MATEJ VOJTEK, PHD.**

*Katedra geografie a regionálneho rozvoja | Department of Geography and Regional Development
Fakulta prírodných vied | Faculty of Natural Sciences
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | Constantine the Philosopher University in Nitra*

Anotácia

Od vstupu Slovenska do EÚ sa významným zdrojom financovania regionálneho rozvoja stali aj európske fondy, ktoré ich poskytujú na základe vypracovaných programov regionálneho rozvoja na rôznej hierarchickej úrovni. Nevyhnutnou prioritnou oblasťou každého takéhoto dokumentu sa stala aj prioritná oblasť Životné prostredie, reagujúca na súčasný stav a kvalitu zložiek životného prostredia v súlade s udržateľným rozvojom. Cieľom príspevku je zhodnotiť alokáciu finančných prostriedkov pre oblasť Životné prostredie v Nitrianskom samosprávnom kraji. V časovej rade rokov 2014 - 2018 boli identifikované finančné prostriedky smerujúce do jednotlivých opatrení podľa okresov kraja, pričom boli hodnotené aj zamerania projektov a zdroje ich financovania. Pri spracovaní problematiky boli použité viaceré metódy ako napr. systémová analýza (zoskupenie a vyhodnocovanie informácií), komparatívna analýza pri tvorbe vlastných databáz, matematicko-štatistické metódy a i. Počas jednotlivých rokov smerovalo do Nitrianskeho samosprávneho kraja v priemere viac ako 50 mil. EUR. Najviac finančných prostriedkov (59,7 %) získali najväčšie okresy kraja - Nitra, Levice a Komárno. V roku 2018 pochádzala viac ako polovica (52,9 %) finančných prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov z Operačného programu Výskum a inovácie a 37,8 % z Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Kľúčové slová

finančné prostriedky EÚ, Nitriansky samosprávny kraj, prioritná oblasť životné prostredie, program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

Annotation

Since Slovakia's accession to the EU, European funds have become an important source of financing for regional development, which are provided on the basis of elaborated regional development programs at various hierarchical levels. The Environment area has become an inevitable priority area of each such document responding to the current state and quality of environmental components in accordance with sustainable development. The aim of the paper is to evaluate the allocation of funds for the Environment priority area in the Nitra Self-governing Region during 2014 – 2018. The funds were identified for individual measures according to the districts of the region while the focus of projects and sources of their financing were also evaluated. Several methods were used, such as system analysis (grouping and evaluation of information), comparative analysis in creating own databases, mathematical-statistical methods, etc. During the individual years, an average of more than 50 million euros were addressed to the Nitra Self-governing Region. The largest districts of the region (Nitra, Levice and Komárno) received the most funds (59.7 %). In 2018, more than half (52.9 %) of funds came from the European Structural and Investment Funds from the Operational Program Research and Innovation and 37.8 % from the Operational Program Quality of Environment.

Key words

environment priority area, EU funds, Nitra self-governing region, program of economic and social development

JEL classification: R58

*****

**HODNOTENIE INTEGROVANÉHO REGIONÁLNEHO OPERAČNÉHO
PROGRAMU V PODMIENKACH REGIÓNOV SLOVENSKA**
Evaluation of the Integrated regional operational program in conditions of Slovak
regions

MGR. RADOMÍRA HORNYÁK GREGÁŇOVÁ, PHD.

Katedra matematiky | *Department of Mathematics*
Fakulta ekonomiky a manažmentu | *Faculty of Economics and Management*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Integrovaný regionálny operačný program poskytuje finančnú pomoc z fondov Európskej únie s cieľom prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí. Do cieľovej skupiny patria orgány štátnej správy a územnej samosprávy, organizácie občianskej spoločnosti, sociálni partneri a mimovládne organizácie. Hlavným cieľom príspevku je analýza implementácie integrovaného regionálneho operačného programu v jednotlivých krajoch Slovenskej republiky. V analýze sme sa sústredili na vyhodnotenie úspešnosti jednotlivých krajov pri získavaní projektov, aktuálny stav projektov v realizácii a ukončených projektov. Z analýzy vyplynulo, že z celkového počtu podaných projektov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu je úspešne realizovaných vyše 60 % v každom kraji Slovenska.

Kľúčové slová

operačný program, integrovaný regionálny operačný program, regióny Slovenska, projekty, vyhodnotenie

Annotation

The Integrated Regional Operational Program provides financial assistance from European Union funds to contribute to improving the quality of life and ensuring the sustainable provision of public services with an impact on balanced and sustainable territorial development, economic, territorial and social cohesion of regions, cities and municipalities. The target group includes state and local government authorities, social partners, civil society organizations and NGOs. The main objective of this paper is to analyse the implementation Integrated Regional Operational Program in particular regions of the Slovak Republic. In the analysis, we focused on evaluating the success of individual regions in obtaining projects, the current status of projects in implementation and completed projects, which is also related to the amount of approved non-repayable financial contribution. The analysis showed that over 60% of the total number of submitted projects had been successfully implemented in each region.

Key words

operational program, integrated regional operational program, regions in Slovakia, projects, evaluation

JEL classification: R51, R53, R58

*****

ZMĚNA INVESTIČNÍCH NÁKLADŮ REGIONÁLNÍCH ROZVOJOVÝCH PROJEKTŮ

Cost overruns in regional development projects

ING. PETR HALÁMEK, PH.D.

Katedra regionální ekonomie a správy | *Department of Reg. Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Cílem příspěvku je ověřit, zda u regionálních rozvojových projektů dochází mezi rozhodnutím o realizaci a ukončením realizace k nárůstu objemu investičních nákladů. Na hodnoceném souboru 911 projektů realizovaných v letech 2008-2015 na území Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina s podporou z prostředků ROP Jihovýchod nebyl tento předpoklad potvrzen. Průměrná změna investičních nákladů činí -3,7 %, tedy došlo k poklesu investičních nákladů. Z hlediska identifikace příčin byla zaznamenána pouze mírná závislost na době realizace. Závislost na objemu investice u projektů do 100,0 mil. Kč nebyla potvrzena. Největší nárůst investičních nákladů byl zaznamenán u projektů realizovaných soukromým sektorem (průměrný nárůst investičních nákladů o 17 %). Pravděpodobnou příčinou je snaha soukromého sektoru o maximalizaci využití dotačních prostředků.

Klíčová slova

změna investičních nákladů, hodnocení regionálních rozvojových projektů, doba realizace

Annotation

The aim of the paper is to verify whether there is an increase in the amount of investment costs in regional development projects between the time of decision and completion of implementation. This assumption was not confirmed in the evaluated set of 911 projects implemented with the support from the Regional Operational Programme South-East in 2008-2015 in the South Moravian Region and the Vysočina Region. The average difference in investment costs is -3.7%, it means decrease of the investment costs. In terms of the identification of causes, only a slight dependence on the length of implementation was documented. Dependence on investment volume for projects up to CZK 100.0 million was not confirmed. The largest increase in investment costs was documented for projects implemented by the private sector (average increase in investment costs by 17%). A likely cause is the effort of the private sector to maximize the use of subsidies.

Key words

cost overruns, evaluation of the regional development projects, realization period

JEL classification: H43

*****

MĚNÍ SE POZICE EVROPSKÝCH VÝZKUMNÝCH LÍDRŮ? Are the positions of European research leaders changing?

DOC. ING. VIKTORIE KLÍMOVÁ, PH.D. - DOC. ING. VLADIMÍR ŽÍTEK, PH.D.

Katedra regionální ekonomie a správy | *Depart. of Region. Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Článek vychází z předpokladu, že výzkum a vývoj je klíčovým zdrojem pro tvorbu nových inovací a zvyšování konkurenceschopnosti. Napříč regiony Evropské unie existují velké disparity v oblasti výzkumu a vývoje. Některé regiony jsou dlouhodobě považovány za evropské výzkumné lídry a ostatní regiony je pokládají za svůj vzor, kterému by se chtěly podobat. Pozice lídrů však nemusí být trvalá. Cílem příspěvku je posoudit, jak stabilní je pozice evropských regionů, které jsou dlouhodobě považovány za evropské lídry ve výzkumu a vývoji. Za tímto účelem byly analyzovány celkové a podnikatelské výdaje na výzkum a vývoj a byly sledovány jejich změny mezi obdobími 2007-2009 a 2015-2017. Analýza ukázala, že zejména severské státy, jako jsou Finsko a Švédsko, svou pozici ztrácí. Ke zvyšující výzkumné aktivitě dochází pouze v regionu Západní Švédsko. Na druhou stranu lze obecně pozorovat rostoucí trendy především v některých regionech Německa, Rakouska a České republiky.

Klíčová slova

výzkum a vývoj, výzkumný lídr, výdaje na výzkum a vývoj

Annotation

The article is based on the assumption that research and development is a crucial source for creating innovations and increasing competitiveness. There are significant disparities in research and development across the regions of the European Union. Some regions have long been considered European research leaders, and other regions perceive them as an inspiration for themselves. However, the position of leaders may not be permanent. The aim of the paper is to assess how stable is the position of European regions, which have long been considered European leaders in R&D. For this purpose, gross and business expenditures on research and development were analysed, and their changes between the periods 2007-2009 and 2015-2017 were assessed. The analysis has shown that the Nordic countries, such as Finland and Sweden, are losing their good position. Increasing research activity has been observed only in the West Sweden region. On the other hand, growing trends have been detected mainly in some regions of Germany, Austria and the Czech Republic.

Key words

research and development, research leader, expenditures on research and development

JEL classification: O32, R12

*****

DYNAMIKA REGIONÁLNÍCH INOVAČNÍCH SYSTÉMŮ VE STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPĚ

Regional Innovation systems dynamics in Central and Eastern Europe

ING. SOŇA RASZKOVÁ

Katedra regionální ekonomie a správy | *Department of Reg. Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Cílem článku je analyzovat regionální inovační systémy ve střední a východní Evropě, pozornost je především zaměřena na regiony, které vykazují nejvyšší inovační pokrok. Součástí článků je i diskuze nad přítomností prvků a dynamiky regionálních inovačních systémů v těchto zemích. Jednotlivé regiony střední a východní Evropy jsou podrobeny analýze inovačního výkonu a vybrané progresivní regiony dále zkoumány z hlediska dílčích inovačních a socioekonomických ukazatelů. Údaje o regionech byly získané z Regionálního inovačního přehledu 2019 a mapují úrovní NUTS II. Podrobná analýza je provedena prostřednictvím případové studie regionu Malopolsko. Analýza se zaměřuje především na příčiny inovačního pokroku tohoto regionu, mezi které patří nastavení příznivých podmínek pro malé a střední podnikání a s tím související vysoká klastrová aktivita, komercionalizace výzkumu a šíření externích znalostí. Na základě celkové analýzy lze říci, že RIS ve střední a východní Evropě zdaleka nedosahují kvalit RIS v Evropě západní a severní a jejich výsledky jsou v porovnání s těmito regiony velmi nízké.

Klíčová slova

regionální inovační systém, inovační výkonnost

Annotation

This article examines regional innovation systems in Central and Eastern Europe, with particular attention to the regions with the highest innovation success. The articles also include a discussion of the presence of elements and dynamic of regional innovation systems in these countries. The Innovation performance of regions in Central and Eastern Europe is analyzed and selected progressive regions are further examined in terms of partial innovation and socio-economic indicators. Data on regions were obtained from the Regional Innovation Scoreboard 201 at the NUTS II level. Detailed analysis is possible through a case study of the Malopolskie region. The analysis focuses primarily on the causes of the region's innovative progress, including the setting of favorable conditions for SMEs and the associated high cluster activity, the commercialization of research and the dissemination of external knowledge. On the basis of the overall analysis, RIS in Central and Eastern Europe are far below RIS in Western and Northern Europe and their results are very low compared to these regions.

Key words

regional innovation system, innovation performance

JEL classification: 031, R11

*****

NOVÁ ETAPA VO VÝVOJI INŠTITUCIONALIZÁCIE INOVAČNÝCH PROCESOV: GRASSROOTS INOVÁCIE

A new stage in the development of innovative processes: The grassroots

ING. MICHAL HRIVNÁK, PHD. ¹ - ING. KATARÍNA MELICHOVÁ, PHD. ¹ -
DOC. ING. OLGA ROHÁČIKOVÁ, PHD. ²

¹ *Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka* | ¹ *Department of regional and rural development*
Fakulta európskych štúdií a reg. rozvoja | *Faculty of European studies and regional develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita | *Slovak University of Agriculture*

² *Katedra verejnej správy* | ² *Department of public administration*
Fakulta európskych štúdií a reg. rozvoja | *Faculty of European studies and regional develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita | *Slovak University of Agriculture*

Anotácia

Jednoduché sektorové rozdelenie socio-ekonomických aktérov do štyroch základných sektorov už dnes nepostačuje. S liberalizáciou spoločenských procesov a rastom dynamiky vzniku inovatívnych a kreatívnych komunit, možno tak v podmienkach rozvinutých, ako aj rozvojových krajín pozorovať nové, často medzi-sektorové, z hľadiska inštitucionálnej formy hybridné, komunitne (zdola-nahor) vedené projekty a organizácie založené okolo inovačných projektov, ktoré prostredníctvom nových riešení a vyvíjania tlaku na posun spoločenskej zmeny, facilitujú mitigáciu špecifických lokálnych sektorových a medzisektorových problémov, či parciálne prispievajú k riešeniu globálnych výziev prostredníctvom aktivovania záujmu lokálnej spoločnosti. Cieľom tohto príspevku je zhodnotiť existujúci koncepčný rámec a prístupy k vymedzeniu inštitucionálnej jednotky „grassroot“ inovácia a zadefinovať základný koncepčný rámec pre ich ďalší výskum. Výsledky syntézy zahraničných poznatkov nasvedčujú, že značná heterogenita grassroots inovácií vyžaduje skúmanie tohto fenoménu na multi-disciplinárnej úrovni, pričom je nevyhnutné ich jasne zadefinovať a systematicky monitorovať na úrovni štátnych orgánov.

Kľúčové slová

grassroots inovácie, inštitucionálne prostredie, sociálna ekonomika, tretí sektor

Annotation

A simple sectoral division of socio-economic actors into four basic sectors is no longer enough today. With the liberalization of social processes and the growth of the dynamics of innovative and creative communities, new, often inter-sectoral, in terms of institutional form hybrid, community (bottom-up) projects and organizations based around concrete innovative projects, can be observed in the conditions of both developed and developing countries. This projects can through new solutions and the pressure to shift the social change, facilitate the mitigation of specific local sectoral and cross-sectoral problems, or partially contribute to solving global challenges by activating the interest of local society. The aim of this paper is to evaluate the existing approaches to the definition of the institutional unit "grassroot" innovation and to define the basic conceptual framework for their further research. The results of the synthesis of foreign knowledge suggest that the considerable heterogeneity of grassroots innovations requires the study of this phenomenon at the multi-disciplinary level, while it is necessary to clearly define them and systematically monitor them at the level of state authorities.

Key words

grassroots innovation, institutional environment, social economy, third sector

JEL classification: O35, B55

*****

PŘÍSTUP INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE JAKO NÁSTROJ ŘEŠENÍ SPOLEČENSKÝCH VÝZEV

Smart specialization approach as a tool for addressing societal challenges

ING. TEREZA LELKOVÁ

Katedra regionální ekonomie a správy | *Department of Reg. Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Orientace inovační politiky na společenské výzvy je spojena s otázkou, jak tuto politiku provádět na regionální úrovni, které je při řešení těchto výzev přisuzován stále větší význam. Cílem příspěvku je představit uplatňování přístupu inteligentní specializace jako nástroje řešení společenských výzev umožňujícího transformaci regionů směrem k udržitelnosti. V příspěvku jsou využity metody kvalitativního výzkumu v podobě rešerše odborné literatury a případové studie. Aplikace daného přístupu je prezentována na příkladu švédského programu Vinnväxt, jehož cílem je podpora udržitelného regionálního růstu prostřednictvím vytváření mezinárodně konkurenceschopných inovačních prostředí v oblastech souvisejících se silnými stránkami funkčních regionů. Hnací silou tohoto programu je od roku 2017 17 Cílů udržitelného rozvoje Agendy 2030. Mezi jeho hlavní aspekty patří posílené či nové konstelace aktérů, formulace společenských cílů relevantních pro regionální aktéry, dlouhodobý časový horizont a internacionalizace. V budoucnu by mohl být představený program inspirací pro vznik a rozvoj podobných programů také ve státech střední Evropy.

Klíčová slova

inovační politika, společenské výzvy, inteligentní specializace

Annotation

Challenge-orientation of innovation policy is linked to the question of how to implement this policy at regional level, which is becoming increasingly important in addressing these challenges. The aim of the paper is to present the application of smart specialization approach as a tool for coping with societal challenges enabling the transformation of regions towards sustainability. The paper uses qualitative research methods, such as a literature review and case study. The application of this approach is presented on example of the Swedish Vinnväxt programme which aims to support sustainable regional growth by creating internationally competitive innovation environments in areas related to strengths of functional regions. From 2017, the driving force behind this programme is the 17 Sustainable Development Goals of the 2030 Agenda. Its main aspects include strengthened or new constellations of actors, formulation of societal objectives relevant to regional actors, long-term horizon and internalization. In future, the presented programme could be an inspiration for the creation and development of similar programs also in the Central European countries.

Key words

innovation policy, societal challenges, smart specialization

JEL classification: O38, R58

*****

INOVAČNÉ AKTIVITY A ICH VÝZNAM V MIESTNEJ SAMOSPRÁVE

Innovation activities and their importance in local self-government

ING. MICHAL CIFRANIČ, PHD. - ING. MAROŠ VALACH, PHD.

Katedra verejnej správy | *Department of Public Administration*
Fakulta Európskych Štúdií a Reg. Rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional Develop.*
Slovenská Poľnohospodárska Univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Inovácie sú neodmysliteľnou súčasťou aj miestnej samosprávy. Pokiaľ chce samospráva udržať krok s neustále sa zvyšujúcimi nárokmi občanov alebo s rýchlo modernizujúcou sa konkurenciou, musí sama vyvinúť potrebnú snahu o inovovanie seba samej a svojich poskytovaných služieb. Cieľom príspevku je identifikovať a analyzovať inovačné aktivity mesta Košice a jeho časti Košice – Staré mesto so zameraním na zhodnotenie inovačného prostredia, identifikáciu implementovaných inovácií, zhodnotenie financovania inovácií, ako aj inštitucionálneho kontextu ich tvorby. Pre identifikovanie a vyhodnotenie inovačných aktivít boli použité primárne aj sekundárne údaje. Pri získavaní empirických údajov bola použitá metóda dopytovania podporená riadeným rozhovorom. Samospráva vníma potrebu inovácií, aby dokázala zvýšiť efektívnosť prebiehajúcich procesov v rámci svojich organizačných štruktúr, ktoré umožnia občanom poskytnúť kvalitnejšie služby. Takisto považuje za potrebné zvýšiť podiel finančných prostriedkov smerujúcich na podporu zavádzania inovácií. Najviac zdrojov doteraz sústredili na procesné a organizačné inovácie, pričom mnohé z nich boli vytvorené práve zamestnancami úradu, ktoré môžu byť považované za originálne.

Kľúčové slová

inovácie, inovačné aktivity, inovačný proces, implementácia inovácií, miestna samospráva

Annotation

Innovations are also an integral part of local self-government. If the self-government wants to keep up with growing claims of the citizens, or with very quick modernization of competition, it has to outlay the necessary effort to modernize itself and its offered services. The aim of the paper is to identify and analyse the innovative activities of the city of Košice and its quarter Košice - Staré Mesto with a focus on evaluating the innovation environment, identifying implemented innovations, evaluating the financing of innovations as well as the institutional context of their creation. Both primary and secondary data were used to identify and evaluate innovation activities. In order to obtain empirical data was used the interviewing method supported by the structured interview. The municipality perceives the need for innovations in order to increase the efficiency of ongoing processes within its organizational structures, which will enable citizens to provide better services. It also considers it necessary to increase the share of funding to support introducing innovations. So far, most resources have been focused on process and organizational innovations, many of which have been created by the Office's employees, which can be considered as original.

Key words

innovations, innovation activities, innovation process, implementation of innovations, local self-government

JEL classification: O31, R50

*****

ENTREPRENEURIAL ACTIVITY OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES IN THE STATUTORY CITY OF KARVINA

Podnikatelská aktivita malých a středních podniků ve Statutárním městě Karviná

ING. PETRA CHMIELOVÁ

Katedra ekonomie a veřejné správy | *Department of economics and public administration*
Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině | *School of Business Administration in Karvina*
Slezská univerzita v Opavě | *Silesian University in Opava*

Annotation

The aim of this article is to evaluate the business activity of small and medium enterprises in the Statutory City of Karviná in the Czech Republic. With regard to the objective of the work, a questionnaire survey focused on small and medium-sized enterprises in Karvina was carried out. Secondary data are obtained from the Czech Statistical Office. Within Karvina, the number of registered entities is approximately half the number of registered entities every year, except for cooperatives. Enterprises of natural persons doing business under the Trade Licensing Act have a considerable advantage over legal entities. The main motivating factors for entrepreneurship are the influence of “self-fulfillment” when entrepreneurs engage in entrepreneurial activity to achieve their inner satisfaction. The second main motive is the possibility to organize your time and take responsibility for yourself. From the perspective of barriers to starting a business, the most important factor is the bureaucracy and redundant administration.

Key words

business environment, entrepreneurship, Karvina, region, small and medium-sized enterprises

Anotace

Cílem tohoto článku je zhodnotit podnikatelskou aktivitu malých a středních podniků ve Statutárním městě Karviná v České republice. S ohledem na cíl práce byl proveden dotazníkový průzkum zaměřený na malé a střední podniky ve městě Karviná. Sekundární údaje jsou získány z Českého statistického úřadu. V rámci Karviné je počet registrovaných subjektů každý rok přibližně o polovinu vyšší ve srovnání se subjekty s detekovanou aktivitou, s výjimkou družstev. Podniky fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona mají značnou převahu nad právními osobami. Hlavními motivačními faktory pro podnikání je vliv „seberealizace“, kdy podnikatelé vyvíjejí podnikatelskou aktivitu pro dosažení svého vnitřního uspokojení. Druhým hlavním motivem je možnost si organizovat svůj čas a přebírat tak odpovědnost sám za sebe. Z pohledu bariér při startu podnikání je nejvýznamněji zastoupen faktor byrokracie a nadbytečné administrativy.

Key words

podnikatelské prostředí, podnikání, Karviná, region, malé a střední podniky

JEL classification: R23

*****

MULTI-CRITERIA ANALYSIS AS A TOOL FOR ASSESSMENT OF DISTRICT TOWNS

Multi-kritériálna analýza ako nástroj hodnotenia okresných miest

PHDR. ROMAN VAVREK, PHD.

<i>Katedra verejnej ekonomiky</i>	<i>Department of Public Economics</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>VŠB – Technická univerzita Ostrava</i>	<i>VSB - Technical University Ostrava</i>

Annotation

A technique for Order of Preference by Similarity to Ideal Solution is a multi-criteria decision analysis method used for complex assessment of a set of alternatives. It is often combined with the CV (Coefficient of Variance) method to determine the weight of these criteria to objectify achieved results. Using these methods, we have assessed a group of district towns in the Slovak Republic based on 2016 data by using six budgetary criteria, including maximizing and minimizing ones. The main contribution of this article is the complex assessment of a selected set of territorial administration entities, differences in their results and the importance of selecting the right method to determine weights, which has a significant impact on the overall results. It can be said that there were almost no differences in results among the majority of district towns, there were no significant correlations between the results and the criteria, and there were some common characteristics in the three created clusters. The analysis has confirmed that it is necessary to pay special attention to the selection of criteria and of the method used to determine their weight, as these factors have a significant impact on the overall results of analysis.

Key words

TOPSIS technique, coefficient of variance, objective weighting methods, correlation analysis, cluster analysis

Anotace

TOPSIS technika ako jedna z metód multi-kritériálneho rozhodovania sa venuje komplexnému hodnoteniu súboru alternatív. V kombinácii s touto metódou je použitá CV metóda (Coefficient of Variance) ako metóda stanovenia váh týchto indikátorov pre objektivizáciu získaných výsledkov. Pomocou tejto kombinácie metód je hodnotená skupina okresných miest v Slovenskej republike v roku 2016 pomocou 6 rozpočtových indikátorov zahŕňajúcich kritéria s maximalizačným aj minimalizačným charakterom. Hlavný prínos predloženého príspevku spočíva v poukazaní na komplexné hodnotenie vybranej skupiny subjektov územnej samosprávy, na rozdiely v ich výsledkoch a dôležitosť vhodného výberu metódy pre stanovenie váh, ktorá v konečnom dôsledku výrazne determinuje celkové výsledky. Konštatujeme minimálne rozdiely vo výsledkoch medzi väčšinou okresných miest, žiadnu signifikantnú koreláciu týchto výsledkov s jednotlivými indikátormi ako aj spoločné charakteristiky 3 vytvorených zhlukov. Pri realizácii analýzy sa potvrdilo, že je potrebné venovať vysokú pozornosť výberu samotných indikátorov ako aj metóde stanovenia ich váh, ktoré výrazne determinujú celkový výsledok analýzy.

Key words

TOPSIS technika, variačný koeficient, objektívne metódy stanovenia váh, korelačná analýza, zhluková analýza

JEL classification: C52, C58, P43

*****

PROBLÉMY, VÝVOJOVÉ TRENDY A INVESTIČNÍ POTŘEBY MALÝCH MĚST V ČESKÉ REPUBLICĚ

Problems, development trends and investment needs of small towns in the Czech
Republic

DOC. RNDR. JIŘÍ JEŽEK, PH.D. ¹ - DOC. MGR. ING. RENÁTA JEŽKOVÁ, PH.D. ²

¹ *Katedra regionálního rozvoje* | ¹ *Department of Regional Development*
AMBIS, a.s. | *AMBIS, SC*

² *Katedra ekonomiky a řízení* | ² *Department of Economy and Management*
AKADEMIE STING, o.p.s. | *STING ACADEMY*

Anotace

V posledních více jak deseti letech vzrostl zájem o fenomén malých měst. Cílem článku je identifikovat rozvojové problémy, budoucí trendy a investiční potřeby malých měst v České republice v závislosti na jejich poloze vůči velkým městům a metropolitním regionům. Článek staví na výsledcích dotazníkového šetření 184 malých měst. K nejvýznamnějším problémům, které malá města dnes řeší, patří dopravní infrastruktura, parkovací možnosti, bydlení. Malá města v periferní poloze ještě pracovní příležitosti. Největším problémem veřejných služeb je zabezpečení lékařské a nemocniční péče. Podle názoru představitelů městských samospráv bude budoucnost malých měst určovat především stárnutí populace, odchod mladých, vzdělaných a podnikavých lidí a pokles počtu obyvatel. K hlavním investičním potřebám patří revitalizace městských center, bydlení, doprava a mobilita. Výsledky dotazníkového šetření prokázaly, že malá města v České republice jsou velmi heterogenní skupinou sídel. Nepotvrdil se předpoklad, že malá města v periferních regionech mají výrazně odlišné potřeby, než města v centrální poloze. Liší se spíše v míře problémovosti, resp. naléhavosti, jejich řešení. K jejich politické podpoře je zapotřebí přistupovat individuálně a vytvářet takové podpůrné programy, které umožní realizaci integrovaných strategií.

Klíčová slova

malá města, rozvojové problémy, budoucnost, trendy a výzvy, investiční potřeby, Česká republika

Annotation

In the last more than ten years, interest in the phenomenon of small towns has increased. The aim of the article is to identify development problems, future trends and investment needs of small towns in the Czech Republic depending on their location in relation to large cities and metropolitan regions. The results are based on a questionnaire survey of 184 small towns. The most important problems that small towns solve today include transport infrastructure, parking options, housing. In addition, small towns in a peripheral location also solve job opportunities. The biggest problem of public services is the provision of medical and hospital care. According to the representatives of municipalities, the future of small towns will be determined primarily by the aging of the population, the departure of young, educated and entrepreneurial people and the decline in population. The main investment needs include the revitalization of urban centres, housing, transport and mobility. The results of the questionnaire survey showed that small towns in the Czech Republic are a very heterogeneous group of settlements. The assumption that small towns in peripheral regions have significantly different needs than towns in a central location has not been confirmed. They differ rather in the degree of problem, respectively urgency of their solution. Their political support needs to be approached individually and such support programs need to be created that will enable the implementation of integrated strategies.

Key words

small towns, development problems, future, trends and challenges, investment needs, Czech Republic

JEL classification: R11, R58

*****

NOVÝ NÁSTROJ PRE MIESTNY ROZVOJ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

A new tool for local development in the Slovak Republic

PROF. ING. ELENA ŽÁRSKA, CSc.

Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja | *Dept. of Public Administr. and Regional Develop.*
Národohospodárska fakulta | *Faculty of National Economy*
Ekonomická univerzita v Bratislave | *University of Economics in Bratislava*

Anotácia

Pre riešenie súladu medzi intenzívnou developerskou výstavbou a potrebou budovania kapacít zodpovedajúcej infraštruktúry, ktorú kompetenčne zabezpečuje obec, bol v Slovenskej republike prijatý nový zákon s účinnosťou od 1.1.2016 – zákon o miestnom poplatku ako nástroj umožňujúci realizovať investičnú výstavbu chýbajúcej, resp. nedostatočnej občianskej vybavenosti. Cieľom príspevku je analyzovať ako sa implementoval poplatok v obciach. Vzhľadom na jeho fakultatívny charakter – obec ho môže, resp. nemusí prijať všeobecným záväzným nariadením – je možné predpokladať, že ho implementujú ako prvé väčšie mestá, resp. obce v zázemí týchto miest, kde prebieha najintenzívnejšia rezidenčná výstavba. Malé obce, resp. excentricky lokalizované obce ho uplatňovať nebudú, pretože by to mohlo eliminovať záujem o bytovú výstavbu na ich území – ich snahou je udržať si alebo získať nových obyvateľov a investorov. Pre overenie tejto skutočnosti sú stanovené dve hypotézy: 1. Miestny poplatok za rozvoj prijali veľké mestá a obce v ich zázemí. 2. Miestne časti Bratislavy pri prijatí poplatku uplatnili najvyššiu zákonom stanovenú výšku. Výsledky výskumu priniesli potvrdenie daných hypotéz, ale aj niekoľko zaujímavých skutočností.

Kľúčová slová

miestny rozvoj, nástroj, obec

Annotation

In order to address the coherence between intensive construction by development companies and the need for capacity building of the corresponding infrastructure, which is by law provided by the municipality, a new act of legislation was adopted in the Slovak Republic with effect from 1 January 2016. The Local Development Fee Act is meant to be a tool that would enable funding and support building of civic infrastructure and amenities. The aim of the paper is to analyze how the fee was implemented in municipalities. Due to its facultative character - the municipality may or may not adopt it by a generally binding regulation (local ordinance) - it can be assumed that it has been implemented first in larger towns and cities and/or municipalities within the metropolitan areas of these cities. This is where the most intensive residential housing construction takes place. Small municipalities and peripheral municipalities would arguably not apply it, as it could eliminate the interest in housing construction in their territory. Their aim is to retain or attract new residents and investors. To verify this, two hypotheses are set: 1. The local development fee has been implemented by large towns and municipalities in their metropolitan areas. 2. Boroughs of Bratislava applied the maximum amount stipulated by law when levying the fee. The results of the research brought confirmation of the hypotheses as well as some interesting facts.

Key words

local development, tool, municipality

JEL classification: G38, H79, R58

*****

ROZVOJ JIHOČESKÉHO KRAJE V KONTEXTU VEŘEJNÝCH FINANČÍ A SPOLUPRÁCE OBCÍ

Development of the South Bohemia in context of public finances and cooperation of municipalities

DOC. ING. JIŘÍ DUŠEK, PH.D.

Katedra managementu a marketingu služeb | *Management and Marketing Services Department*
Vysoká škola evropských a regionálních studií | *College of European and Regional Studies*

Anotace

V uplynulých letech bylo v ČR i zahraničí realizováno několik výzkumů věnujících se bariérám meziobecní spolupráce. Výsledky výzkumů však odrážejí příslušná místní a regionální specifika, proto dochází k diametrálně odlišným výsledkům a závěrům v závislosti na konkrétních podmínkách v dané zemi. Hlavním cílem příspěvku je tak analyzovat nerovnoměrný socioekonomický vývoj obcí Jihočeského kraje na příkladu vývoje spolupráce obcí Jihočeského kraje ve vazbě na ekonomické zázemí obce. Je stanovena hypotéza, že ekonomicky silnější municipality mají lepší předpoklady pro vznik a rozvoj spolupráce obcí. V teoretické části práce je zpracována rešerše poznatků vztahujících se k problematice regionálního rozvoje a spolupráce obcí a představeny jednotlivé metody, které jsou dále aplikovány v rámci prováděné analýzy obcí. Výzkum spolupráce obcí uskutečnil autor v letech 2007-2018. Výsledky výzkumu potvrdily předpoklad nerovnoměrného rozvoje území, protože ekonomicky slabší municipality mají opravdu horší předpoklady pro vznik a rozvoj spolupráce obcí.

Klíčová slova

Jihočeský kraj, příjem obcí, regionální rozvoj, spolupráce obcí, veřejné finance

Annotation

In the past few years, several research projects focused on the barriers of inter-municipal cooperation were carried out in the Czech Republic and abroad. As the research results reflect the respective local and regional specifics, the results and conclusions are diametrically different, depending on particular conditions in the respective country. The main objective of the paper is to analyse the uneven socio-economic development of the municipalities in the South Bohemian Region, as an example of the development of cooperation between the municipalities of the South Bohemian Region in relation to the economic background of municipalities. The hypothesis is that the economically stronger municipalities have better conditions for establishment and development of cooperation of municipalities. The theoretical part consists of research findings related to the problems of regional development and cooperation of municipalities. Furthermore, various methods are introduced, which are applied in the context of municipal analysis. The research of municipality cooperation was carried out by the author in 2007-2018. The results of the research confirmed the assumption of uneven development of the territory because economically weaker municipalities have really worse conditions for the establishment and development of cooperation between municipalities.

Key words

cooperation of municipalities, income of municipalities, public finance, regional development, South Bohemian Region

JEL classification: R11, R51

*****

FORMÁLNÍ HLEDISKA FUNGOVÁNÍ DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ

Formal aspects of the functioning of voluntary associations of municipalities

ING. MAREK JETMAR, PH.D.

Katedra regionálního rozvoje | Department of Regional Development
Vysoká škola AMBIS | AMBIS University

Anotace

Článek představuje vybrané výsledky analýzy vzorku dobrovolných svazků obcí, která byla realizována v souvislosti se zpracováním metodiky dobře fungujících svazků ze strany Ministerstva vnitra. Byly zkoumány víceúčelové dobrovolné svazky, které působí ve funkčním mikroregionu totožném či obdobném s území ORP. Zkoumána byla formální hlediska jejich fungování, manažerské modely, způsoby komunikace, hodnotová hlediska apod. Tento článek se zaměřuje na první zkoumaný okruh, tj. formální hlediska fungování svazků. Je založen na formálním rozboru zakládacích listin a stanov, jejich komparaci a posouzení. Získané informace byly následně ověřeny formou řízených rozhovorů s představiteli svazků. Ze šetření vyplývá, že variabilita v nastavení orgánů a vztahů uvnitř svazků není podstatná, týká se pouze některých rolí a pojmenování (označení) orgánů. Tj. všechny zkoumané svazky vykazovaly obdobné znaky, co se týče rozdělení úkolů mezi nejvyšším a výkonným orgánem. Byly identifikovány dílčí rozdíly ve vztahu mezi nejvyšším a výkonným orgánem (v rozsahu úkolů, které byly delegovány), ve způsobu přijímání nových členů, postihu členské obce při neplnění povinností. Předseda vždy reprezentuje svazek navenek. Sám, případně ve spolupráci s tajemníkem či svým zástupcem (ojedinele) se podílí na organizování chodu svazku. Svazky ojedinele vytvářejí i orgány pracovní, iniciační či kontrolní povahy. Jejich postavení nemusí být upraveno stanovami. Následně jsou formulována doporučení pro efektivní chod svazků. V případě, že se nemůže předseda věnovat činnosti svazku na plný úvazek, je pro úspěšný chod svazku nezbytné ustanovení pozice manažera, respektive tajemníka.

Klíčová slova

obce a města, veřejná správa, meziobecní spolupráce

Annotation

The article presents selected results of the analysis of a sample of voluntary associations of municipalities, which was carried out in connection with the elaboration of the methodology of well-functioning associations by the Czech Ministry of the Interior. Multipurpose voluntary associations operating in a functional micro-region identical or similar to the ORP territory (territory of municipalities with extended power) were examined. The formal aspects of their functioning, managerial models, methods of communication, value aspects, etc. were examined. This article focuses on the first examined area, ie. the formal aspects of the functioning of associations. It is based on a formal analysis of the founding documents and articles of association, their comparison and assessment. The information was subsequently verified in the form of controlled interviews with representatives of the unions. The survey shows that the variability in the setting of organs and relationships within the bundles is not significant, it concerns only some roles and names (designations) of organs. I.e. all the associations examined showed the same similar features in terms of the division of tasks between the supreme and executive bodies. Partial differences were identified in the relationship between the highest and the executive body (within the scope of the tasks that were delegated), in the way of recruiting new members, and the sanction of the member community in case of non-fulfillment of obligations. The chairman always represents the association externally. He himself, or in cooperation with the secretary or his deputy (occasionally) participates in organizing the operation of the association. Associations seldom create bodies of working, initiating or control nature. Their position does not have to be regulated by the statutes. Subsequently, recommendations for the effective operation of the bundles are formulated. In the event that the chairman cannot devote himself to the activities of the association on a full-time basis, it is necessary for the successful operation of the union to appoint the position of manager or secretary.

Key words

municipalities, public administration, inter municipal cooperation

JEL classification: H40, H77

*****

A COMPARISON OF PPP'S AND TRADITIONAL PROVISION OF PUBLIC SERVICES AT THE MUNICIPAL LEVEL

Porovnanie PPP a tradičného poskytovania verejných služieb na municipálnej úrovni

PROF. ING. BEÁTA MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ, PHD. -
ING. NIKOLETA JAKUŠ MUTHOVÁ, PHD. - ING. MARIÁN HOLÚBEK

Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja | *Depart. of Public Economics and Regional Develop.*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | *Matej Bel University in Banská Bystrica*

Annotation

Implementation of alternative service delivery arrangements contributed to a rethinking of the public sector's capacity as the public service provider. The public-private partnerships became part of the life of modern economics as the tool which enables the state or local government to carry their competences in a time that is ambitious to increase public need and decrease public expenditure. The goal of our paper (case study) is to present a set of analytical data comparing of public private partnership and traditional public procurement of public lighting reconstruction projects at the municipal level in Slovakia. This study uses a quantitative approach to investigate the research question. The study analyzes the original collected survey data from our own research in 14 Slovak municipalities. The analysis does not allow drawing normative conclusions about the desirability of PPP as a procurement method as it focuses only on construction costs, without being able to quantify its impact on life-cycle costs and benefits. Ideally, the relative costs and benefits of PPPs should be evaluated over the entire project lifecycle, from start of construction through operations and maintenance to the end of the contract period. However, most projects are either still under construction or in the early stages of operation and most available information relates to the construction phase.

Key words

municipality, public lighting reconstruction project, public-private partnership, Slovakia

Anotácia

Realizácia projektov poskytovania verejných služieb alternatívnym spôsobom prispela k prehodnoteniu spôsobu ich poskytovania v súčasnosti. Verejno-súkromné partnerstvo ako nástroj modernej ekonómie umožňuje štátu alebo miestnej samospráve poskytovať verejné služby pri súčasnom zvyšovaní nárokov verejnosti a nevyhnutnosti znižovania verejných výdavkov. Cieľom prípadovej štúdie je porovnať verejno-súkromné partnerstvo a tradičné poskytovanie verejných služieb na príklade rekonštrukcie verejného osvetlenia v municipalitách na Slovensku. Uplatňujeme kvantitatívny prístup. Štúdia analyzuje primárne údaje zo štrnástich slovenských municipalít. Analýza však neumožňuje vyvodit' jednoznačné závery o vhodnosti PPP ako metódy obstarávania a poskytovania služieb verejného osvetlenia, pretože sa zameriava iba na náklady na výstavbu a prevádzkovanie, nezohľadňuje celkové náklady a ďalšie prínosy projektu. Náklady a prínosy PPP by sa mali hodnotiť počas celého životného cyklu projektu, od začiatku výstavby, cez prevádzku a údržbu až do konca zmluvného obdobia. Väčšina skúmaných projektov je však na začiatku prevádzky.

Kľúčové slová

municipalita, projekt rekonštrukcie verejného osvetlenia, partnerstvo verejného a súkromného sektora, Slovensko

JEL classification: H43, R11, R53

*****

ENTREPRENEURIAL ACTIVITIES OF MUNICIPALITIES IN THE SLOVAK REPUBLIC

Podnikateľské aktivity miest v Slovenskej republike

ING. MAROŠ VALACH, PHD. - ING. MONIKA BUMBALOVÁ, PHD.

Katedra verejnej správy | *Department of Public Administration*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional Develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Annotation

Local self-governments in Slovakia have on their disposal several ways of performing entrepreneurial activities. In general municipal entrepreneurship leads to the appreciation of municipal assets and generation of additional own budget revenues. The aim of the paper was to identify and analyse commercial enterprises, through which local self-governments conduct entrepreneurial activities. Within the research, we focused on the enterprises with the property share of municipalities, which have the status of the town. The following factors were taken into account when analysing the municipal enterprises: number of enterprises, their distribution in regions, legal form, economic activity and their economic results. Research results point to the fact that Slovak municipalities have long-term experience in performing of entrepreneurial activities using the municipal enterprises. They are mostly enterprises with 100 percent ownership of towns, and in terms of legal form, they are mostly limited liability companies. As for the economic activities, these enterprises are active in the fields corresponding with the municipal competences. An important positive effect of the entrepreneurial activities of the local self-governments is the increase in the value of assets.

Key words

municipal entrepreneurship, local self-government, assets of local self-government

Anotácia

Miestne samosprávy na Slovensku majú k dispozícii viacero spôsobov na vykonávanie podnikateľskej aktivity. Podnikanie miest vedie k zhodnocovaniu ich majetku a generovaniu dodatočných, vlastných rozpočtových príjmov. Cieľom príspevku bolo identifikovať a analyzovať obchodné spoločnosti, prostredníctvom ktorých miestne samosprávy vykonávajú podnikateľskú činnosť. V rámci výskumu sme sa zamerali na podniky s majetkovou účasťou obcí so štatútom mesta. Pri analyzovaní samosprávneho podnikania boli do úvahy brané nasledovné faktory: početnosť podnikov, ich rozloženie v krajoch, právna forma, predmet činnosti a ďalšie ekonomické ukazovatele. Výsledky výskumu poukazujú na skutočnosť, že slovenské mestá majú dlhodobé skúsenosti s podnikaním prostredníctvom obchodných spoločností. Väčšinou sa jedná o spoločnosti so sto percentnou majetkovou účasťou miest, z hľadiska právnej formy ide o spoločnosti s ručením obmedzeným. Municipálne podniky na Slovensku sa venujú predovšetkým činnostiam, ktoré sú v súlade so samosprávnymi kompetenciami. Významným pozitívnym efektom podnikateľskej činnosti samospráv je zvyšovanie hodnoty majetku.

Kľúčové slová

podnikanie miest, miestna samospráva, majetok samospráv

JEL classification: M10, R50

*****

**KONKURENCIESCHOPNÉ PLATY V MIESTNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVE.
REGIONÁLNY KOMPENZAČNÝ PRÍPLATOK**
**Competitive salaries in local state administration – Regional compensation
contribution**

MGR. ING. TOMÁŠ ČERNĚNKO, PHD. ^{1,2}

¹ *Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja* | ¹ *Depart. of Public Administr. and Regional Develop.*
Národohospodárska fakulta | *Faculty of National Economy*
Ekonomická univerzita v Bratislave | *University of Economics in Bratislava*

² *Analyticko-metodická jednotka* | ² *Analytical and Methodological Unit*
Ministerstvo vnútra SR | *Ministry of Interior of the Slovak Republic*

Anotácia

Jednotné platy ponúkané verejnou správou nie sú v porovnaní so mzdami v súkromnom sektore v každom okrese vždy konkurencieschopné. To sa odráža na vysokej miere fluktuácie, neobsadených pracovných miestach alebo nevyváženej vekovej štruktúre zamestnancov a vedie k nižšej kvalite poskytovaných verejných služieb. Možnosťou, ako tento problém riešiť by bolo zavedenie systému, ktorý by kompenzoval regionálne rozdiely v mzdách. Cieľom nášho príspevku je navrhnutie mechanizmu pre stanovenie regionálneho kompenzačného príplatku pre zamestnancov okresných úradov. Pre jeho stanovenie sme vychádzali z dvoch prístupov. Prvý spočíva vo vyjadrení podielu jednotlivých platových tried na celoslovenskej priemernej mzde ich následnom premietnutí na jednotlivé kraje a okresy. Druhý zas z vypočítania rozstupov medzi jednotlivými platovými triedami a ich následnému premietnutiu na jednotlivé kraje a okresy. Spolu tak ponúkame 4 scenáre (2 teoretické prístupy s 2 variantami) pre stanovenie regionálneho kompenzačného príplatku. Výsledkom sú regionálne mzdové tabuľky a tabuľky s výškou regionálneho kompenzačného príplatku ako aj kvantifikácia každého scenára. Najvhodnejším pre implementáciu je z nášho pohľadu scenár, ktorý vychádza z priemerného podielu mzdy na priemernej regionálnej mzde na úrovni okresov.

Kľúčové slová

regionálne platové rozdiely, medzisektorové platové rozdiely, okresné úrady, štátna služba

Annotation

Uniform wages offered by the public administration are not always competitive compared to private sector wages in every district. This is reflected in high levels of turnover, vacancies or an unbalanced age structure of employees and leads to a lower quality of public services provided. One way to address this would be to introduce a system to compensate for regional pay gaps. The aim of our paper is to propose a mechanism for determining the regional compensatory allowance for employees of district offices. We used two approaches to determine it. The first consists in expressing the share of individual salary classes in the national average wage and their subsequent reflection on individual regions and districts. The second is based on calculation of the gaps between individual salary classes and their subsequent projection into individual regions and districts. Together, we offer 4 scenarios (2 theoretical approaches with 2 variants) for determining the regional compensatory allowance. The result is regional pay scales and tables with the amount of the regional compensation surcharge, as well as a quantification of each scenario. From our point of view, the most suitable for implementation is a scenario based on the projection of the share of wages in the average regional wage at the district level.

Key words

regional pay gaps, insectoral pay gaps, district offices, civil service

JEL classification: H70, J31

*****

MĚŘENÍ CHYTROSTI MĚST DLE INDEXŮ SMART CITY: KOMPARATIVNÍ REGIONÁLNÍ ANALÝZA VISEGRÁDSKÉ SKUPINY

Smart city index for measuring cities smartness: Comparative regional analysis of Visegrad Group

ING. MICHAELA NEUMANNOVÁ

Katedra regionální ekonomie a správy | *Department of Reg. Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Cílem tohoto příspěvku je analyzovat a evaluovat úspěšnost a pozici měst zemí Visegrádské skupiny v indexech smart city. Jde o koncept chytrých měst, který byl ukotven v regionálních vědách za účelem zvyšování kvality správy měst. Žebříčky takzvané smartness určují stupeň chytrosti měst či míru naplňování jednotlivých atributů konceptu smart city. Tyto atributy smart city jsou v článku představeny a uvedeny do vztahu s definicemi konceptu chytrých měst. Aby bylo možné indexy smart city interpretovat, je třeba věnovat v příspěvku pozornost kritériím, jimiž jsou indexy tvořeny. Dílčím cílem práce je zanalyzovat vývoj českých měst zahrnutých ve vybraných indexech. K dosažení zvolených cílů je užito literární rešerše věnované problematice chytrých měst a indexů smart city. Dále byla provedena komparativní regionální analýza konceptu smart city Visegrádské skupiny a získaná data byla interpretována. Data s umístěním měst Visegrádské skupiny jsou získána z pěti mezinárodních žebříčků. Výsledky práce naznačují, že nejúspěšnějším městem ze čtyř zemí Visegrádské skupiny je v žebříčcích smart city právě hlavní město České republiky Praha.

Klíčová slova

smart city, Visegrádská skupina, index chytrých měst, komparativní regionální analýza

Annotation

The aim of this contribution is to analyze and evaluate the success and position of cities of Visegrad Group in the Smart City indices. The concept of Smart Cities has been anchored in regional sciences in order to improve the management of cities. The so-called Smart City rankings determine the degree of smartness or the degree of fulfilment of individual attributes of the Smart City concept. These Smart City attributes are presented and correlated with Smart City concept definitions. In order to be able to interpret the Smart City indices, it is necessary to pay attention in this paper to the criteria that make up the indices. A partial goal of this contribution is to analyze the development of Czech cities within the relevant indices. To achieve the presented objectives of this paper, a literature review on Smart Cities and Smart City index is used. Furthermore, a comparative regional analysis of the Smart City concept of Visegrad Group was carried out. The data about the position of the cities of the Visegrad Group are obtained from five international rankings of city's smartness. The findings of this paper indicate that the most successful city within the Visegrad Group in the Smart City rankings is the capital of the Czech Republic Prague.

Key words

smart city, Visegrad Group, smart city index, comparative regional analysis

JEL classification: O31, O52

*****

ÚLOHA PROTIKORUPČNÝCH MIMOVLÁDNYCH NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ V MUNICIPALÁNEJ POLITIKE

The role of anti-corruption non-profit organizations in municipal policy

ING. MICHAL LENDVORSKÝ¹ - PROF. ING. BEÁTA MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ, PHD.²-
ING. NIKOLETA JAKUŠ MUTHOVÁ, PHD.¹

¹ *Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja* | ¹ *Depart..of Public Economics and Regional Develop.*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | *Matej Bel University in Banská Bystrica*

² *Katedra veřejné ekonomie* | ² *Department of Public Economics*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotácia

Miera vynútiteľnosti politickej zodpovednosti na všetkých úrovniach verejnej správy ovplyvňuje úroveň korupcie. Aktívna občianska spoločnosť formujúca verejnú mienku vytvára tlak na zodpovedné konanie politikov a teda znižuje riziko korupčného konania. Zvyšovanie politickej zodpovednosti na municipálnej úrovni je možné prostredníctvom pôsobenia mimovládnych organizácií ako subjektov/aktérov municipálnej politiky. Cieľom štúdie je poukázať na možnosti riešenia problému korupcie na miestnej úrovni prostredníctvom činnosti protikorupčných mimovládnych organizácií ako subjektov municipálnej politiky. Predmetom skúmania je činnosť protikorupčnej mimovládnej organizácie v riešení problému korupcie na miestnej úrovni. Objektom skúmania je Občianske združenie Proti korupcii. Kľúčovými metódami vedeckého skúmania budú metódy klasifikačnej analýzy, komparácie a abstrakcie pri tvorbe teoreticko-metodologického rámca riešenia problematiky; metódy kauzálnej analýzy v aplikačnej časti štúdie a metódy syntézy a čiastočnej indukcie pri vyvodzovaní záverov. Sekundárny zber dát prebehne prostredníctvom konštruktívnej metódy a ich spracovanie a vyhodnotenie prostredníctvom metódy case study. Metódy aplikované na občianske združenie Proti korupcii, budú účinné pri zmapovaní ich komplexných činností a aktivít na municipálnej úrovni.

Kľúčové slová

korupcia, obec, mimovládne organizácie, prípadová štúdia

Annotation

The degree of enforcement of political accountability at all levels of government affects the level of corruption. Active civil society shaping public opinion puts pressure on politicians to act responsibly and thus reduces the risk of corrupt practices. Increasing political responsibility at the municipal level is possible through the operation of non-governmental organizations as subjects / actors of municipal policy. The aim of the study is to point out the possibilities of solving the problem of corruption at the local level through the activities of anti-anticorruption NGOs as subjects of municipal policy. The research issue is anticorruption NGOs activities in corruption problem solving at the local level government. The research subject is NGO Against Corruption. The key methods of scientific research are the methods of classification analysis, comparison and abstraction in the creation of a theoretical and methodological framework for solving the problem; methods of causal analysis in the application part of the study and methods of synthesis and partial induction in drawing conclusions. Secondary data collection will take place through a constructive method and their processing and evaluation through the case study method. The methods applied to the civic association Against Corruption will be effective in mapping their complex activities and activities at the municipal level.

Key words

corruption, municipality, NGOs, case study

JEL classification: H70

*****

LOCAL REFERENDUM AS A TOOL OF DIRECT PARTICIPATION OF CITIZENS IN THE DECISION-MAKING OF MUNICIPALITIES IN THE CZECH REPUBLIC

Místní referendum jako nástroj přímé participace občanů na rozhodování obcí v České republice

MGR. ING. FILIP HAMPL

Katedra práva | Department of Law
Ekonomicko-správní fakulta | Faculty of Economics and Administration
Masarykova univerzita | Masaryk University

Annotation

The local referendum is the only tool of direct democracy in the Czech Republic, allowing citizens to decide on issues falling within the independent competence of municipalities directly. The aim of the paper is to assess the use, voter turnout, binding force, and thematic focus of local referenda as a tool of direct participation of citizens in the decision-making on local issues in the Czech municipalities with respect to their size defined by the population in the period 2006-2019. To fulfil the aim, descriptive statistics, binary logistic regression, classification analysis and correlation analysis have been employed. A total of 288 local referenda were held in the examined period, 193 of them in the municipalities up to 1,999 inhabitants. The results do not indicate a statistically significant relationship between the municipality size and the holding of referenda. On the other hand, the results show a weakly negative correlation relationship between the municipality size and the turnout (the binding force, respectively). The referenda focused on territorial development, environment, alternative sources of power and infrastructure predominate in the municipalities up to 4,999 inhabitants. The referenda on municipal property and public order prevail in the municipalities with 5,000 and more inhabitants.

Key words

direct participation, local government, local referendum act, municipality, voter turnout

Anotace

Místní referendum představuje v České republice jediný nástroj přímé demokracie, prostřednictvím kterého mohou občané přímo rozhodovat o otázkách spadajících do samostatné působnosti obcí. Cílem tohoto článku je zhodnotit využívání, volební účast, závaznost a tematické zaměření místních referend jakožto nástroje přímé participace občanů na rozhodování místních záležitostí v obcích České republiky v závislosti na jejich velikosti vymezené počtem obyvatel za období 2006-2019. K naplnění cíle byly využity popisné statistiky, binární logistická regrese, klasifikační analýza a korelační analýza. Ve sledovaném období se uskutečnilo celkově 288 místních referend, z toho 193 v obcích do 1 999 obyvatel. Výsledky neindikují statisticky významný vztah mezi velikostí obce a uskutečněním místního referenda. Na druhou stranu ale ukazují slabě negativní korelační vztah mezi velikostí obce a volební účastí (resp. závazností místního referenda). Tematicky převažují v obcích do 4 999 obyvatel referenda zaměřená na územní rozvoj, životní prostředí, alternativní zdroje energie a infrastrukturu. V obcích nad 5 000 obyvatel převládají referenda týkající se obecního majetku a veřejného pořádku.

Klíčová slova

přímá participace, místní správa, zákon o místním referendu, obec, volební účast

JEL classification: H11, H80

*****

EFFECTS OF MUNICIPAL HOUSING POLICY ON URBAN DEVELOPMENT

Vliv komunální politiky bydlení na rozvoj měst

BC. BARBORA RAKOVÁ, MSc

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Depart. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Annotation

Housing policy on municipal level is in the Czech realm neither thoroughly analysed, nor systematically performed. Policymakers lack basic data-base for taking competent decisions. This study shall establish a base for further discussion on factors, effects and importance of municipal housing policy for urban development. A comparative analysis of three Czech cities has been performed with the aim to answer the questions what explains a housing policy, whether and how housing policy may impact urban development (factors) and what the effects are. This study proved that housing policy does have an impact on urban development and that this fact is not clearly reflected in the Czech multilevel governance. The relevance of multiple socio-economic factors of housing policy for urban development has been examined. From the identified effects of these factors, a set of hypotheses for further research has been developed. The study consists of four parts. The first one frames housing policy in a context of place-based regional theories and explains the Czech system of multilevel governance in this field. The second section explains the use of comparative analysis and the selection of indicators as well as the collected data. The third part comments on obtained data and the final one draws suggestions for further research of academics and better decisions of policymakers.

Key words

place-based model, urban development, housing policy, municipal policy

Anotace

Výkon politiky bydlení na úrovni měst není v českém prostředí ani systematicky realizován, ani důsledně analyzován. Pro kompetentní politická rozhodnutí není k dispozici datová základna. Tato studie by měla zahájit hlubší diskuzi o faktorech, vlivu a významu dílčích rozhodnutí v rámci komunální politiky bydlení na rozvoj měst. Komparativní analýza tří srovnatelných měst v České republice byla provedena s cílem odpovědět, co vysvětluje politiku bydlení, zda a jak politika bydlení města ovlivňuje jeho rozvoj (faktory) a jaké jsou důsledky tohoto vlivu. V rámci studie byl zkoumán vliv několika socio-ekonomických faktorů na rozvoj měst. Studie potvrdila, že politika bydlení má vliv na rozvoj měst a že české veřejné instituce tento fakt nereflektují na žádné úrovni správy. Testováním významu vybraných socio-ekonomických faktorů byly vyvozeny dílčí efekty pro politiku bydlení, které mají být použity jako hypotézy k dalšímu výzkumu. Studie je rozdělena na čtyři části. V první autor diskutuje teorie regionálního rozvoje a zasazuje politiku bydlení do place-based modelu, jež zohledňuje komplexní lokální specifika. S tím souvisí zasazení politiky bydlení do kontextu české veřejné správy. Druhá část vysvětluje využití komparativní metody a představuje volbu faktorů a zjištěná data. Třetí kapitola podává komentář ke zjištěným datům a čtvrtá vyvozuje závěry a doporučení akademikům pro návazné studie i tvůrcům politiky pro kompetentnější rozhodování.

Klíčová slova

place-based model regionální ekonomie, politika bydlení, komunální politika

JEL classification: R58

*****

**SPATIAL DIFFERENTIATION OF HOUSING CONSTRUCTION IN CZECHIA:
TOWARDS FLORIDA'S NEW URBAN CRISIS?**
**Prostorová diferenciacce bytové výstavby v Česku: směrem k Floridově New urban
crisis?**

MGR. EMIL DRÁPELA, PH.D.

*Katedra geografie | Department of Geography
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická | Faculty of Science, Humanities and Education
Technická univerzita v Liberci | Technical University of Liberec*

Annotation

Since the 1990s, there has been an increase in interregional differences in housing prices in Czechia. These differences largely depend on the size and economic strength of the municipality or regional centre, but there exist also differences between regions. The article uses the indicator of housing construction intensity (HCI) for the twenty-two-year period 1997-2018 per 1 km², which is processed at the level of municipalities using spatial autocorrelation (Anselin Local Moran's I) and hotspot analysis (Getis-Ord G_i^*), and presented in GIS. By comparing the results of both methods it was found that the interregional differences in the popularity of the Czech regions are significantly influenced by their distance to the main economic centres. On the contrary, the hypothesis that some regions with a worse environment, a higher share of the socially weak population and a low supply of above-average jobs will be the cause of the negative push effect has not been confirmed. In discussion, the current situation is compared with Richard Florida's concept of "New Urban Crisis", to which arrival in Czechia it indirectly points to, although the initial conditions in Czechia are significantly different than in the US.,

Key words

housing construction, spatial autocorrelation, hotspot analysis, Richard Florida, regional development

Anotace

Od 90. let 20. století dochází v Česku k nárůstu meziregionálních rozdílů v ceně nemovitostí. Tyto rozdíly závisí z velké části na velikosti a ekonomické síle obce, případně regionálního centra, přesto existují i diference mezi regiony. V článku je využito indikátoru intenzity bytové výstavby (HCI) za dvaadvacetileté období 1997-2018 na 1 km², který je zpracován na úrovni obcí pomocí prostorové autokorelace (využívající Anselin Local Moran's I) a hotspot analýzy (využívající Getis-Ord G_i^*) a následně prezentována v GIS. Porovnáním výsledků obou metod bylo zjištěno, že meziregionální rozdíly v oblíbenosti regionů Česku jsou významně ovlivněny jejich vzdáleností do hlavních ekonomických center. Naopak hypotéza, že některé regiony s horším životním prostředím, vyšším podílem sociálně slabého obyvatelstva a malou nabídkou nadprůměrně placených pracovních pozic budou původci negativního push efektu, se nepotvrdila. V diskusi je pak srovnávána současná situace s konceptem Richarda Floridy „New urban crisis“, na jehož počátek v Česku výsledky nepřímo poukazují, ačkoli výchozí podmínky jsou v Česku značně odlišné, než v USA.

Klíčová slova

bytová výstavba, prostorová autokorelace, hotspot analýza, Richard Florida, regionální rozvoj

JEL classification: R12, R31, R53

*****

NABÍDKOVÁ STRANA LOKALIZACE Z POHLEDU ČESKÝCH MĚST

Supply side of location from the perspective of Czech towns

PROF. ING. JAN SUCHÁČEK, PH.D.¹ - ING. EVA POLEDNÍKOVÁ, PH.D.² -
ING. JAROSLAV URMINSKÝ¹

¹*Katedra regionální a environmentální ekonomiky* | ¹*Department of Regional and Environmental Economics*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
VŠB - Technická univerzita Ostrava | *VŠB - Technical University of Ostrava*

²*Katedra evropské integrace* | ²*Department of Economics*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
VŠB - Technická univerzita Ostrava | *VŠB - Technical University of Ostrava*

Anotace

Lokalizační analýzy zpravidla vyhodnocují městské a regionální prostředí z pohledu investorů. Tato poptávková strana je pro lokalizační procesy značně důležitá, neméně důležitá však je i strana nabídková vyjadřující prostorově diferencované faktory jednotlivých území. Cílem článku je ukázat faktory, které jsou města České republiky schopna nabídnout potenciálním investorům a činitele, které jsou podle mínění měst pro investory relevantní. Článek se přitom opírá o výzkum realizovaný v roce 2019. Konkrétně zde vycházíme z rozsáhlého dotazníkového šetření. Stojí za povšimnutí, že lokalizační faktory, které města považují za důležité pro investory, se liší od těch, které jim sama podle vlastního mínění poskytují. Mezi faktory, které města potenciálním investorům poskytují, výrazněji promluvily tzv. měkké faktory lokalizace, což je souladné se současnými modernizačními tendencemi utvářejícími kvality prostoru.

Klíčová slova

faktory, lokalizace, města, investice, nabídková strana

Annotation

Location analyses usually assess urban and regional milieu from the perspective of investors. This demand side is rather important for location processes. Nonetheless, supply side embodying spatially differentiated location factors of particular territories is significant too. The objective of the article is to show factors that towns of the Czech Republic offer to potential investors on the one hand and factors that these towns deem as relevant for investors. The article leans upon the research that was accomplished in 2019. The whole text is supported by an extensive questionnaire survey. It is worth noticing location factors towns deem important for investors differ from these that are offered by towns to investors. Among the factors provided by individual towns to potential investors, so-called soft factors of location played a relevant role. This is compliant with contemporary modernisation tendencies shaping the qualities of space.

Key words

factors, location, towns, investment, supply side

JEL classification: C80, O18, R11, R12

*****

TERITORIÁLNÍ MARKETING JAKO FAKTOR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE NA PŘÍKLADU MĚSTA CURYCH

Regional development based on the territorial marketing: The case of Zurich

ING. LUCIE HERBOČKOVÁ

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Department of Reg. Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Článek se zabývá konceptem teritoriálního marketingu a jeho propojení s atraktivitou curyšského teritoria. V době globalizace, kdy si i sebemenší teritoria mohou konkurovat, je na místě zavést techniku, která právě vytvoří z určité lokality jeho vlastní unikát. Avšak s ohledem na regionální rozvoj, koncept pomáhá maximalizovat atraktivitu města, a tak i ekonomický růst. Obecně strategie teritoriálního marketingu velmi dobře fungují v inovativních regionech či městech. Důvodem vybrání města Curych je právě jeho inovativní potenciál a strategie, jak rada města efektivně pracuje s prvky teritoriálního marketingu a tlačí v rozvoji na jeho dlouhodobou udržitelnost. Cílem článku je analyzovat uplatnění konceptu teritoriálního marketingu ve městě Curych pomocí metody sekundární analýzy dat. Curych je ukázkovým městem že realizace konceptu komplexního teritoriálního marketingu dokáže zvýšit atraktivnost teritoria, a tak zkvalitnit jeho rozvoj. Rada města efektivně pracuje s důležitými segmenty a zná své priority. Pro určení svých cílových skupin používá místní podnikatele, zaměstnance a residenty, návštěvníky, potenciální investory a mezinárodní podniky. Prioritami města je rozvoj a spolupráce lokálních subjektů, inovativní činnosti a atraktivita pro externí potenciální investory, což přináší městu příležitosti.

Klíčová slova

teritoriální marketing, marketing města, Curych, cílová skupina, regionální rozvoj

Annotation

The article introduces the concept of territorial marketing and its reflection in the attractiveness of Zurich territory. Even though the process of globalization brings benefits, it also challenges the small territories to compete in the global market. Regarding regional development, the concept helps to maximize the level of the attractiveness of the city, thus economic growth. In general, territorial marketing strategies are quite successful in innovative regions, as well as cities. The primary reason for choosing such a city is precisely its innovative potential and strategy, as the city council effectively works with elements of territorial marketing and develops its territory sustainably. The article aims to analyze the relevance of the concept in the city of Zurich, applying the method of secondary data analysis. Zurich is a representative city that the implementation of the concept of territorial marketing may increase the attractiveness of the territory. The city council works effectively with important segments and knows its preferences. It uses local entrepreneurs, employees and residents, visitors, potential investors, and international companies to identify its target groups. The city's priorities are the development and cooperation of local entities, innovative activities, and attractiveness for potential external investors, which brings opportunities to the city.

Key words

territorial marketing, city marketing, city of Zurich, target group, regional development

JEL classification: M31, O32, R11, R58

*****

NÁKUPNÍ PREFERENCE MLADÉ GENERACE A ON-LINE NAKUPOVÁNÍ

Shopping preferences of young generation and on-line shopping

BC. KAROLÍNA URBANOVSKÁ - DOC. RNDR. JOSEF KUNC, PH.D.

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Department of Reg. Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Mladá generace narozená v polovině 90. let minulého století a později je označována jako tzv. Generace Z. Jako jediná z poválečných generací vyrůstala zcela na síti World Wide Web a s postupem času je stále více spojována s rapidním nárůstem užívání technologií na denní bázi. Především internet a smart mobilní telefon se staly nepostradatelnou součástí jejich životů a často jsou využívány i v případě spotřebitelských preferencí a nakupování. Příspěvek se zaměřuje na analýzu a hodnocení vybraných výsledků výzkumu Generace Z v České republice ve vztahu k nákupnímu chování a on-line formě nakupování. Metodicky je výzkum založen na rozsáhlém kvantitativním dotazníkovém šetření mezi příslušníky dané generace v České republice. Z výsledků vyplývá, že česká Generace Z poněkud překvapivě preferuje nákup v kamenném obchodu nad on-line formou. Typická frekvence nakupování je měsíční, a to u obou způsobů. Na druhou stranu mladá česká populace vynakládá podle očekávání největší výdaje do jídla, zábavy, oblečení a obuvi, bydlení a cestování a tato sortimentní skladba se promítá také do četnosti návštěv. Toto zjištění může být pro maloobchodníky a manažery významné, neboť kamenné obchody jsou, i přes neustále se zvyšující implementaci smart technologií a on-line způsobu života napříč všemi generacemi, stále konkurenceschopné tomuto trendu čelit.

Klíčová slova

generace Z, nákupní chování, kamenný obchod, on-line nakupování, Česká republika

Annotation

The young generation born in the mid-1990s and later is referred to as Generation Z. As the only post-war generation, they grew entirely on the World Wide Web and has been increasingly associated with the rapid increase in daily use of technology on a daily basis. Mainly the Internet and smart mobile phones have become an indispensable part of their lives and are often used in consumer preferences and during shopping. The paper focuses on the analysis and evaluation of selected results of Generation Z research in the Czech Republic in relation to shopping behaviour and on-line shopping. In terms of methodology, the research is based on an extensive quantitative questionnaire survey among members of a given generation in the Czech Republic. The results show that Generation Z a bit surprisingly prefers shopping in a brick-and-mortar store compared to online shopping. On the other hand, Czech young population not surprisingly spends the largest expenditures on food, entertainment, clothing and footwear, housing and travel, and this product mix is also reflected in the frequency of visits. This finding may be important for retailers and managers because, despite the ever-increasing implementation of smart technologies and an online lifestyle across all generations, brick-and-mortar businesses are still competitive to face this trend.

Key words

generation Z, shopping behavior, brick-and-mortar shop, on-line shopping, Czech Republic

JEL classification: J13, J16, D12, D31, O33

*****

PRÁCA S INTERNETOM AKO INDIKÁTOR POČÍTAČOVEJ GRAMOTNOSTI OBYVATEĽSTVA SLOVENSKA

Internet work as an indicator of computer literacy of the population in
Slovakia

RNDR. KATARÍNA VILINOVÁ, PHD. - RNDR. LUCIA PETRIKOVIČOVÁ, PHD. -
MGR. LAURA BABJAKOVÁ

Katedra geografie a regionálneho rozvoja | *Department of Geography and Region.. Development*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *University of Constantine the Philosopher in Nitra*

Anotácia

Počítačová gramotnosť ovplyvňuje všetky oblasti ľudského života a naša následná kontrola je v súčasnosti takmer nevyhnutná. V dôsledku rýchleho rastu vedeckých poznatkov a rozvoja informačných a komunikačných technológií dochádza v jednotlivých krajinách k významným zmenám. Do popredia sa dostávajú nové technológie, prostredníctvom ktorých dochádza k nárastu hospodárstva krajiny, zamestnanosti a produktivity práce. Do istej miery je táto skutočnosť ovplyvnená schopnosťou základných počítačových zručností. Tento aspekt je zároveň dôležitý aj z hľadiska regionálneho rozvoja na národnej, regionálnej ale aj lokálnej úrovni. Cieľom príspevku je charakterizovať vybraný ukazovateľ počítačovej gramotnosti - prácu s internetom na troch úrovniach Slovenska (štát, okres a obec). Príspevok bude vychádzať z údajov Štatistického úradu Európskej únie a Štatistického úradu SR. Hlavnými metódami použitými v práci budú metódy analýzy, syntézy, ako aj grafické a kartografické metódy. Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že Slovensko v rozvoji využívania internetu medzi obyvateľmi za sledované obdobie dosahovalo v priemere 51,4 %. Je to veľmi tesne nad priemerom EÚ. Na regionálnej úrovni sa prejavuje najvyššia miera používania internetu v západnej časti Slovenska. Na lokálnej úrovni v prípade okresu Nitra sa internet najviac využíval práve v zázemí mesta Nitra.

Klíčovú slova

počítačová gramotnosť, práca s internetom, EÚ, Slovensko, priestorové disparity

Annotation

Computer literacy affects all areas of human life, and our subsequent control is almost inevitable nowadays. Due to the rapid growth of scientific knowledge and development of information and communication technologies, significant changes are taking place in individual countries. New technologies are coming to the fore through which there is an increase in country's economy, employment as well as labor productivity. To some extent, this fact is influenced by the ability of basic computer skills. This aspect is also important in terms of regional development at the national, regional and local level. The aim of the paper is to characterize selected indicator of computer literacy - internet work at three levels of Slovakia (state, district and municipality). The paper will be based by data from the Statistical Office of the European Union and Statistical Office of the Slovak republic. The methods of analysis, synthesis as well as graphical and cartographic methods will be the main methods used in the paper. Based on the achieved results, it can be stated that Slovakia achieved an average of 51.4 % in the development of internet use. It is very just above the EU average. At the regional level, the highest rate of internet use is manifested in the western part of Slovakia. At the local level in the case of the Nitra district, the internet was mostly used in the hinterland of the city of Nitra.

Key words

computer literacy, internet work, European Union, Slovakia, spatial disparities,

JEL classification: R11, C20

*****

EVALUACE POLITIKY CESTOVNÍHO RUCHU ČR ZA OBDOBÍ 2014-2020

The evaluation of the Czech tourism policy in the period of 2014 2020

ING. BC. ANDREA HOLEŠINSKÁ, PH.D.

<i>Institut cestovního ruchu</i>	<i>Institute of Tourism</i>
<i>Katedra regionální ekonomie a správy,</i>	<i>Depart. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Příspěvek se zabývá hodnocením státní politiky cestovního ruchu České republiky z hlediska naplňování strategického dokumentu Koncepte státní politiky cestovního ruchu ČR na období 2014-2020. Hodnoceny jsou nejen naplňované aktivity jednotlivých opatření, ale také implementace nástrojů, které státní politika cestovního ruchu využívá. Státní politika cestovního ruchu ČR je konfrontována i z pohledu teorie. Pozornost je věnována procesu rozhodování, legitimitě státních zásahů do cestovního ruchu a roli státu v rámci politiky cestovního ruchu. Zdůrazněn je vliv vnějších faktorů (např. globální trendy nebo COVID-19) na rozhodovací proces a nasměrování politiky cestovního ruchu. Příspěvek vychází z kvalitativní analýzy dokumentů, která je podpořena analýzou sekundárních datových zdrojů.

Klíčová slova

politika cestovního ruchu, hodnocení, Česká republika, nástroje, process rozhodování

Annotation

The paper deals with the evaluation of the state tourism policy of the Czech Republic. Primarily it focuses on the accomplishment of the strategic document the Concept of the State Tourism Policy of the Czech Republic for 2014-2020. The activities related to particular measures are examined and as well as the implementation of tools used by the state tourism policy is analysed. The state tourism policy of the Czech Republic is also confronted with the theoretical background. Therefore, the attention is paid to the decision-making process, the legitimacy of state interference in tourism and the role of the state in tourism policy. It is emphasized that external factors (e.g. global trends or COVID-19) have an impact on the decision-making process and the direction of tourism policy. The paper is based on the qualitative analysis of documents, which is supported by the analysis of secondary data sources.

Key words

tourism policy, evaluation, Czech Republic, tools, decision-making process

JEL classification: Z32, H83, F68

*****

THE DYNAMICS OF TOURISM DESTINATION COMPETITIVENESS

Dynamika konkurenceschopnosti turistické destinace

MGR. ING. MARTIN LUŠTICKÝ, PH.D. - ING. PETR ŠTUMPF, PH.D.

<i>Katedra managementu</i>	<i>Department of Management</i>
<i>Fakulta managementu</i>	<i>Faculty of Management</i>
<i>Vysoká škola ekonomická v Praze</i>	<i>University of Economics, Prague</i>

Annotation

The paper is focused on the issue of tourism destination competitiveness. It tracks the application of two most-cited models of destination competitiveness in research practice defined by the various research papers published in journals involved in ProQuest Central and EBSCO databases from 2010. The aim of the paper is to identify the principal factors of destination competitiveness and create an aggregate model in a form of a causal loops diagram (CLD). Moreover, the paper pays attention to a role of destination stakeholders in the competitiveness models. Thus, it enriches the aggregate model with the stakeholder collaboration factor. It examines connections between the factor of stakeholder collaboration and other related competitiveness factors and identifies the leverage points affecting the dynamics of destination competitiveness. In such a way the paper provides a recipe for destination managers enabling them to define tourism policy so to be able to utilize cooperation with stakeholders as a source of competitive advantage, and thus to systematically increase destination competitiveness and improve the competitive position of the destination.

Key words

tourism destination, competitiveness, system dynamics, stakeholder, CLD

Anotace

Tento příspěvek se zaměřuje na problematiku konkurenceschopnosti turistických destinací. Zkoumá aplikaci dvou nejvíce citovaných modelů konkurenceschopnosti ve výzkumné praxi, kterou definuje odbornými články publikovanými v databázích ProQuest Central a EBSCO od roku 2010. Cílem příspěvku je identifikovat klíčové faktory konkurenceschopnosti a vytvořit agregovaný model ve formě diagramu kauzálních smyček (CLD). Příspěvek se rovněž věnuje roli destinačních stakeholders v modelech konkurenceschopnosti. V tomto kontextu doplňuje agregovaný model o faktor spolupráce s destinačními stakeholders. Zkoumá vazby mezi tímto faktorem a dalšími provázanými faktory konkurenceschopnosti a identifikuje tak „pákové body“ ovlivňující dynamiku konkurenceschopnosti destinace. Příspěvek tak poskytuje návod pro destinační manažery pro vytvoření politiky cestovního ruchu využívající spolupráce s destinačními stakeholders jako zdroje konkurenční výhody destinace, a umožňující jim systematicky zvyšovat konkurenceschopnost destinace a zlepšovat její konkurenční postavení.

Klíčová slova

turistická destinace, konkurenceschopnost, systémová dynamika, stakeholder, CLD

JEL classification: R58, Z38

*****

THE IMPORTANCE OF COOPERATION OF TOURISM ORGANIZATIONS AT THE REGIONAL LEVEL

Význam spolupráce organizácií cestovného ruchu na regionálnej úrovni

DOC. ING. JANKA BERESECKÁ, PHD. - ING. VERONIKA SVETLÍKOVÁ, PHD.

Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka | *Department of Regional and Rural Development*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional Development*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Annotation

According to the results from OECD countries, the position of the tourism sector in Slovakia has been unfavourable for a long time. Tourism in Slovakia is managed in a decentralized way, which is legally and financially supported in certain forms. Support is largely conditional on cooperation. Such an example is the support of the creation and activities of regional tourism organizations. In this paper, we will examine the economic significance and justification of cooperation among entities that are members of regional tourism organizations, by determining the relationship between the number of these organizations and the amount of revenue divided into four categories at the regional level. In this work we used multiple regression and correlation analysis. Based on their results, we identified the performance of companies according to the categories of achieved revenues. The results suggest that the most productive companies are companies with revenues ranging from 100000-500000 Euros per year. The paper also offers a framework of questions for further research related to sector governance, as well as an awareness of the importance and significance of cooperation.

Key words

decentralization, cooperation, enterprises, regional tourism organizations, support

Anotácia

Postavenie odvetvia cestovného ruchu na Slovensku je podľa výsledkov z krajín OECD dlhodobo nepriaznivé. Cestovný ruch na Slovensku je riadený decentralizovaným spôsobom, ktorý je určitými formami legislatívne a finančne podporovaný. Podpora je do značnej miery podmienená spoluprácou. Takýmto príkladom je aj podpora tvorby a činnosti oblastných organizácií cestovného ruchu. V príspevku budeme skúmať ekonomický význam a opodstatnenosť spolupráce subjektov, ktorí sú členmi oblastných organizácií cestovného ruchu, prostredníctvom zistenia závislosti medzi počtom týchto organizácií a výškou tržieb rozčlenených do štyroch kategórií na regionálnej úrovni. V práci sme použili viacnásobnú regresnú a korelačnú analýzu. Na základe ich výsledkov sme identifikovali výkony podnikov podľa kategórií dosiahnutých tržieb. Výsledky naznačujú, že najproduktívnejšie podniky sú podniky, dosahujúce tržby v rozpätí od 100000-500000 eur za rok. Príspevok ponúka aj rámec otázok, pre ďalšie skúmanie, ktoré súvisia s riadením sektoru, ako aj povedomím o význame a dôležitosti spolupráce.

Kľúčové slová

decentralizácia, spolupráca, podniky, oblastné organizácie cestovného ruchu, podpora

JEL classification: R19, O17, Z3

*****

HIGH-SPEED RAIL AND TOURISM: A REVIEW OF RESEARCH AGENDA

Vysokorychlostní železnice a cestovní ruch: přehled výzkumné agendy

ING. MARTIN ŠAUER, PH.D. - ING. MARKÉTA NOVOTNÁ, PH.D.

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Department of Reg. Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Annotation

Transport infrastructure is an essential component of competitive tourism development and a key element in moving the tourists efficiently nearer to the tourism product. The location, capacity, efficiency, and connectivity of transport can significantly influence the mobility of tourists and enhance the destination's accessibility. Researchers' interest is to investigate how high-speed rail (HSR) can determine the destination choice, reinforce its attractiveness, and affect the tourists' consumption patterns. This paper aims to define basic directions of research in the field of tourist mobility and high-speed rail. Based on the current publishing activity, it identifies the research problems and the approaches applied by the researchers. The literature review process involves searching the relevant literature, extracting data, analysing data, and synthesising the findings using descriptive synthesis. The results mostly come from areas where the HSR already exists. The HSR can affect the tourists' choice to visit neighbouring cities. Similarly, it gives value to already known and popular tourist destinations. Finally, it should be noted that the evidence is, however, often extremely limited.

Key words

tourism development, mobility, decision-making

Anotace

Dopravní infrastruktura je nezbytnou součástí konkurenceschopného rozvoje cestovního ruchu a klíčovým prvkem pro efektivní přiblížení turistů k produktu cestovního ruchu. Lokace, kapacita, efektivita a propojení dopravy může významně ovlivnit mobilitu turistů a zlepšit dostupnost destinace. Zájmem vědců se proto stává snaha prozkoumat, jak existence vysokorychlostní železnice může ovlivnit výběr destinace, posílit její atraktivitu a ovlivnit spotřební vzorce turistů. Tento příspěvek si klade za cíl definovat základní směry výzkumu v oblasti turistické mobility a vysokorychlostní železnice. Na základě současné publikační činnosti identifikuje výzkumné problémy a přístupy výzkumníků. Rešeršní proces zahrnuje vyhledávání relevantní literatury, extrakci dat a následnou analýzu a syntézu výsledných zjištění. Výsledky většinou pocházejí z oblastí, kde vysokorychlostní železnice již existuje. Vysokorychlostní železnice může ovlivnit rozhodnutí turistů navštívit sousední města. Stejně tak ztraktivňuje již známé a oblíbené turistické cíle. Závěrem je nutné podotknout, že důkazy jsou často velmi limitované.

Klíčová slova

rozvoj cestovního ruchu, mobilita, rozhodovací proces

JEL classification: R41, Z32

*****

**AIRBNB JAKO KATALYZÁTOR NEUDRŽITELNÉ PŘEMĚNY MĚST –
PŘÍPADOVÁ STUDIE PRAHA**
Airbnb as a catalyst for the unsustainable urban transformation – Prague case study

ING. MARKÉTA NOVOTNÁ, PH.D. - ING. KATEŘINA HASOŇOVÁ

<i>Katedra regionální ekonomie a správy Ekonomicko-správní fakulta Masarykova univerzita</i>	<i>Department of Reg. Economics and Administration Faculty of Economics and Administration Masaryk University</i>
--	---

Anotace

Příspěvek se zaměřuje na jeden z globálních trendů současné doby, který souvisí s rozšiřováním sdílené ekonomiky a služeb krátkodobého ubytování na internetové platformě. Cílem příspěvku je vyhodnotit socioekonomické vlivy služby Airbnb v hlavním městě Praha, které patří k nejnavštěvovanějším městům Evropy. Fenomén Airbnb, nepřímo přispívající k overtourismu a zatížení center měst, vede obvykle ke zvyšování cen nemovitostí, nerovnému konkurenčnímu prostředí, k přeměnam rezidenčních oblastí a dalším negativním externalitám pro místní obyvatelstvo. V příspěvku je využita metoda desk research, založená na zpracování sekundárních dat, která byla doplněna vlastním pozorováním a hloubkovým rozhovorem se zástupcem IPR Praha. Při porovnání konkrétní situace a implementovaných opatření k řešení tohoto problému v dalších modelových destinacích, které slouží jako určitý benchmark pro danou případovou studii, lze konstatovat, že v případě Prahy častokrát iniciativa přichází spontánně zespoda. Implementace opatření bývá mnohdy prováděna až při opakujících se stížnostech ze strany rezidentů.

Klíčová slova

Airbnb, globální trendy, městské destinace, Praha

Annotation

The paper focuses on one of the current global trends related to the expansion of the sharing economy and short-term accommodation services on the Internet platform. The paper aims to evaluate the socio-economic impacts of the Airbnb service in the capital city of Prague, which is one of the most visited cities in Europe. The Airbnb phenomenon, which indirectly contributes to overtourism and the burden on city centres, usually leads to higher house prices, unequal competition, changes in residential areas, and other negative externalities for the residents. The paper applies the desk research method based on the processing of secondary data, supplemented by own observation and in-depth interview with a representative of IPR Prague. When comparing the specific situation and the measures implemented to deal with this problem in other model destinations, serving as a benchmark for the case study, it can be stated that in the case of Prague, the initiative often comes spontaneously from below. The implementation of measures is often carried out only after repeated complaints by residents.

Key words

Airbnb, global trends, urban destination, Prague

JEL classification: R11, Z32

*****

MODIFIKACE VIRTUÁLNÍ REGIONÁLNÍ INFRASTRUKTURY PRO CRM AUTONOMNÍMI SYSTÉMY

Modification of virtual regional infrastructure for CRM by autonomous systems

ING. JOSEF BOTLÍK¹ - ING. MILENA BOTLÍKOVÁ, PH.D.² - ING. MILENA JANÁKOVÁ, PH.D.¹

¹ *Katedra informatiky a matematiky
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Slezská univerzita v Opavě*

¹ *Department of Informatics and Mathematics
School of Business Administration in Karvina
Silesian University in Opava*

² *Ústav lázeňství, gastronomie a turismu
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Slezská univerzita v Opavě*

² *The Institute of Gastronomy, Spa management and
Tourism, Faculty of Philosophy and Science in Opava
Silesian University in Opava*

Anotace

V souvislosti s pandemickým stavem zapříčiněným koronavirovou virem Covid 19 je zřejmé, že odvětví závislá na pohybu zboží a osob mezi regiony budou ekonomicky méně produktivní. Takovýmto odvětvím je bezesporu cestovní ruch (CR). Částečná kompenzace dopadů a rizik je možná volbou vhodných nástrojů, v kontextu CR je takovým nástrojem efektivní řízení vztahů s klienty (CRM). Základní služby CR jsou zpravidla vztaženy k destinaci, která je geoprostorovým faktorem určujícím nabídku a poptávku. Destinace není izolovaným subjektem, je závislá na prostředí (mezi jiným i administrativně správním). Datové zpracování je tedy vždy vztaženo k územnímu celku, který je charakteristický, mezi jiným, příslušnou infrastrukturou, která je pro poskytování služeb potřebná. Jednou z charakteristik infrastruktury je i vazba mezi prvky infrastruktury, která může být definovaná jako vzájemná závislost prvků, například prostorová. Cílem příspěvku je prokázání geoprostorových vztahů mezi vybranými prvky nabídky a poptávky v CR danými ubytovacími kapacitami a počtem přenocování. Výchozí data jsou hodnocena metodami geoprostorové analýzy, zejména precedenční analýzou, která ukazuje změny hodnot mezi analyzovanými prvky na vybrané infrastruktuře. Infrastruktura vychází ze správního členění ČR, základní data jsou členěna na okresy a jsou postupně modifikována podle příslušnosti ke krajům a podle minimálních vzdáleností. Generování infrastruktury je prováděno průchodem autonomních agentů. Výsledky práce prokazují prostorové závislosti a ukazují na nutnost zkoumat vztahy mezi veličinami na základě spádu veličin v prostoru, což je patrné například na chování průměrného počtu přenocování mezi okresy Brno město a Brno venkov.

Klíčová slova

CRM, cestovní ruch, region, destinace

Annotation

In the context of the pandemic condition caused by the coronavirus Covid 19, it is obvious that economic sectors dependent on movement of goods and people between regions will be less economically productive. Undoubtedly it is tourist industry (TI). Partial compensation of impacts and risks is practicable by appropriate tools, in this context it is client relationship management (CRM). Basic TI services are related to a destination which is a geospatial factor determining supply and demand. Destination isn't isolated entity, it is dependent on environment (between other and administrative). Data processing is always related to a territorial unit which is characterized, between others, relevant infrastructure which is needed for provision of services. One characteristic of infrastructure is relation between elements of infrastructure, which can be defined as interdependence of elements, e.g. spatial. The aim of the contribution is to demonstrate the geospatial relationship between selected elements of supply and demand in the TI given accommodation capacities and the number of overnight stays. Defaults data are evaluated by geospatial analysis methods, especially precedent analysis showing changes of values between elements analyzed on the infrastructure. Infrastructure is based on administrative division of Czech Republic, basic data are divide into districts and modified to regions by minimum distances. Infrastructure is generated by passage of autonomous agents. The results of the work demonstrate spatial dependencies and indicate the need to examine the relationships between quantities based on the gradient of quantities in the space, which is evident, for example, on the behavior of the average number of overnight stays between the districts of Brno city and Brno countryside.

Key words

CRM, tourism, region, destination

JEL classification: M30, R11

*****

COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE CZECH REPUBLIC FOR THE DEVELOPMENT OF MEDICAL TOURISM

Konkurenční výhody České republiky pro rozvoj medicínského cestovního ruchu

MUDR. ING. MONIKA HILŠEROVÁ¹ - Bc. DOMINIKA HRABALOVÁ¹ -
ING. ET ING. MARKÉTA KALÁBOVÁ, PH.D.¹ - DOC. ING. ANTONÍN DVOŘÁK, CSc.²

¹ *Katedra cestovního ruchu* | ¹ *Tourism Department*
Fakulta mezinárodních vztahů | *Faculty of International Relations*
Vysoká škola ekonomická v Praze | *University of Economics, Prague*

² *Katedra cestovního ruchu* | ² *Department of Travel and Tourism*
Vysoká škola polytechnická Jihlava | *The College of Polytechnics Jihlava*

Annotation

Medical tourism is one of the forms of tourism with dynamic development in recent years. To determine the strategic development of the area, it is necessary to determine the strengths of the destination with regard to trends and opportunities that the market offers. The aim of this paper is to identify the competitive advantages of the Czech Republic in terms of medical tourism and answer the key question whether the Czech Republic has the prerequisites for future development. The evaluation was performed on the basis of a comparison of research reports of the Czech Tourist Board (CzechTourism) with international reports evaluating the competitiveness and position of the Czech Republic, namely the country reports of the International Medical Travel Journal, Euro Health Consumer Index, Travel and Tourism Competitiveness Index. Furthermore, the services offered for foreign tourists were evaluated. A price comparison of selected procedures was also included. Based on the analysis, the competitive advantages of the Czech Republic were determined. The identified competitive advantages show that the Czech Republic has good potential for the development of medical tourism. Based on a comparison of the main final reports of foreign and domestic organizations, it follows that the main competitive advantages of the Czech Republic in the field of medical tourism are almost zero waiting times and low cost of quality medical procedures and quality medical care.

Key words

medical tourism, tourism, Czech Republic

Anotace

Medicínský cestovní ruch patří mezi formy cestovního ruchu s dynamickým rozvojem v posledních letech. Pro určení strategického rozvoje dané oblasti je nutné určit silné stránky destinace s ohledem na trendy a příležitosti, které trh nabízí. Cílem předloženého příspěvku je identifikovat konkurenční výhody České republiky z hlediska medicínského cestovního ruchu a zodpovědět klíčovou otázku, zda Česká republika má předpoklady pro rozvoj do budoucna. Hodnocení bylo provedeno na základě komparace výzkumných zpráv české centrály cestovního ruchu se světovými reporty hodnotícími konkurenceschopnost a pozici České republiky, a to konkrétně country reporty International Medical Travel Journal, Euro Health Consumer Index, index konkurenceschopnosti cestovního ruchu. Dále došlo ke zhodnocení nabízených služeb pro zahraniční turisty. Zařazeno bylo i cenové srovnání vybraných zákroků. Na základě analýzy byly určeny konkurenční výhody České republiky. Z identifikovaných konkurenčních výhod vyplývá, že Česká republika má dobrý potenciál pro rozvoj medicínského cestovního ruchu. Na základě komparace hlavních závěrečných zpráv zahraničních i tuzemských organizací vyplývá, že hlavními konkurenčními výhodami České republiky v oblasti medicínského cestovního ruchu jsou téměř nulové čekací doby a nízká cena kvalitních lékařských zákroků a kvalitní lékařské péče.

Klíčová slova

medicínský cestovní ruch, cestovní ruch, Česká republika

JEL classification: Z32, L83

*****

FENOMÉN AGROTURISMU NA PŘÍKLADU JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

The phenomenon of agritourism on the example of South Moravia Region

ING. HELENA KUBÍČKOVÁ

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dept. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk university</i>

Anotace

Předkládaný příspěvek reaguje na novodobý trend z oblasti cestovního ruchu v podobě agroturismu. Tento poddruh venkovského cestovního ruchu v poslední dekádě roste a nabývá na atraktivitu v konotaci s tím, jak se zvyšuje podíl obyvatelstva ve městech. Ti postupně vyhledávají pro svoji rekreaci a odpočinek místa v blízkosti přírody. Přítomnost městských návštěvníků a jejich pobyt v rurálním prostoru generují pro farmáře, resp. podnikatele nabízející služby agroturismu dodatečný příjem a představují pro ně diverzifikaci jejich podnikatelské činnosti. Není tedy pochyb o pozitivních přínosech agroturismu pro stranu nabídky i poptávky. Tento příspěvek si proto klade za cíl identifikovat a analyzovat nabídku agroturismu a po syntéze dat provést deskripci aktuální realizace této formy cestovního ruchu. Jako výzkumné území byl zvolen Jihomoravský kraj. K naplnění cíle přispěla vlastní datová databáze čítající 23 zkoumaných objektů, které jako jediné splnily kritéria nastavená na základě literární rešerše. Zkoumaný objekt musel totiž nabízet ubytování, poskytovat o sobě relevantní informace na vlastní webové prezentaci a během návštěvy by mělo dojít k interakci mezi návštěvníkem a domácími zvířaty (např. formou minizoo, pozorováním atp.) Výsledky potvrdily, že i přes výraznou rozmanitost (například v ukazatelích kapacity, tedy počtu lůžek či pokojů) slouží agroturismus jako levnější alternativa dovolené a poskytuje některé typické činnosti, například jízdu na koni.

Klíčová slova

agroturismus, udržitelný cestovní ruch, nabídka cestovního ruchu

Annotation

This paper reacts to the recent trend in tourism in the form of agritourism. This branch of rural tourism has been increasing in the last decade and is becoming more attractive in the connotation to the growth of the urban population rate. Urban citizens of towns gradually seek out places close to nature for their recreation and relaxation. The presence of urban visitors and their sojourn in rural areas generate for farmers resp. entrepreneurs offering agritourism services an additional income and represent a diversification of their business. So, there is no doubt about the positive benefits of agritourism for both supply and demand. This paper, therefore, aims to observe and analyse the agritourism supply, and after data synthesis to describe the actual implementation of this form of tourism. The South Moravian Region was chosen as a research area. The goal was achieved by own data database of 23 surveyed objects, which were the only ones that fulfilled the criteria set on the background of the literature search. The object had to offer accommodation, provide relevant information on its own website and during the visit, there should be an interaction between the visitor and the domestic animals (e.g. in the form of a mini-zoo, observation, etc.). The results confirmed that, despite considerable diversity (e.g. in terms of capacity indicators, so the number of beds or rooms), agritourism serves as a cheaper alternative to vacation and provides some typical activities, such as horse riding.

Key words

agritourism, sustainable tourism, tourism supply

JEL classification: L83, Z32

*****

**KULTÚRNE DEDIČSTVO – EKONOMICKÝ ZDROJ ROZVOJA TURIZMU, ČI
ODRAZ KULTÚRNEJ IDENTITY?
Cultural heritage – an economic source of tourism development or cultural identity
reflection?**

PHDR. ZDENA KRIŠKOVÁ PH.D.

<i>Katedra sociálnych štúdií a etnológie</i>	<i>Department of Social Studies and Ethnology</i>
<i>Filozofická fakulta</i>	<i>Faculty of Arts</i>
<i>Univerzita Mateja bela v Banskej Bystrici</i>	<i>Matej Bel University in Banská Bystrica</i>

Anotácia

Štúdia sústredzuje pozornosť na problematiku kultúrneho dedičstva a turizmu v oblasti našich veľhôr - Vysokých Tatier, situovaných v regióne Spiša, jedného z najvýraznejších historicko- kultúrnych centier Slovenska. Cieľom príspevku je zachytiť aspekty prezentácie tradičných kultúrnych hodnôt tohto regiónu externému návštevníkovi v socio-kultúrnych, i hospodársko-ekonomických kontextoch. Zároveň sledovať adekvátnosť foriem interpretácie týchto hodnôt v súčasných podmienkach turistického ruchu. Zameriava sa tiež na využitie socio-kultúrneho kapitálu mesta v perspektíve udržateľného rozvoja v európskom priestore. Príspevok sa opiera o viacročný terénny etnologický výskum, z ktorého primárne vychádza syntéza jeho výsledkov, doplnený o literárne zdroje. Pre závery štúdie je zásadným faktorom primárny zámer samotného vzniku tatranských osád (kúpeľníctvo a cestovný ruch), ako aj etnická a sociálna príslušnosť ich zakladateľov. Podmienili a ovplyvnili mnohé kultúrne špecifiká obyvateľov vo vzťahu k vlastnej identite a kultúrnym koreňom. Tento fenomén je dôležitým determinantom sprostredkovania hodnôt kultúrneho dedičstva najmä voči externým návštevníkom Vysokých Tatier.

Kľúčové slová

kultúrne dedičstvo, Vysoké Tatry, cestovný ruch, identita

Annotation

The paper focuses on the issue of cultural heritage and tourism in the area of the High Tatras that are located in the Spiš region – one of the most significant historical and cultural centres of Slovakia. The study points out the aspects of presenting to the visitors the traditional cultural values of this region that are in socio-cultural and economic contexts. Moreover, we monitor the adequate forms of interpretation of those values in the present conditions of tourism. We aim at the usage of socio-cultural capital of the city in the perspective of sustainable development in the European area. The contribution copes with the long term ethnological field research, which is, predominantly, the basis for the synthesis of the results, and that is completed with the bibliography sources. The main intention of the origin of villages in the Tatra region (spas and tourism), ethnic and social reference of their founders are the essential factors for our conclusions. Those factors have conditioned and influenced many cultural specificities of the inhabitants concerning their identity and cultural roots. This phenomenon is the important determinant of the values of cultural heritage exchange, mainly towards the external visitors of the High Tatras.,

Key words

cultural heritage, the High Tatras, tourism, identity

JEL classification: Z10

*****

MÚZEÁ KULTÚR NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN AKO SÚČASŤ ŠPECIFICKÝCH FORIEM TURIZMU

The Museums of ethnic minority cultures as a component for specific forms of tourism

DOC. PHDR. JOLANA DARULOVÁ, CSc. - DOC. PHDR. KATARÍNA KOŠTIALOVÁ, PHD.

Katedra sociálnych štúdií a etnológie | *Department of Social Studies and Ethnology*
Filozofická Fakulta | *Faculty of Arts*
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | *Matej Bel University in Banska Bystrica*

Anotácia

V domácej turistike zohráva veľkú úlohu kultúrne dedičstvo lokality, regiónu či krajiny. Odborným spracovaním prvkov kultúrneho dedičstva sa zaoberajú pamäťové inštitúcie, najmä múzeá, ktoré ich evidujú, dokumentujú, spravujú a nakoniec i prezentujú. Cieľom štúdie je charakterizovať význam múzeí národnostných menšín na Slovensku, ako sprostredkovateľov kultúrneho dedičstva pre špecifické formy turizmu. Štúdia vychádza z etnologických výskumov realizovaných priamo v teréne, aktualizovaných o pološtandardizované rozhovory a zúčastnené pozorovania. Výsledky práce poukazujú na dva aspekty. Jeden sa týka rôznych foriem cestovného ruchu na ktorom participuje aj sieť múzeí na Slovensku a druhý konkretizoval skúmané múzeá národnostných menšín a ich podiel na rozvoji kultúrneho, etnického i krajanského turizmu.

Kľúčové slová

turizmus, múzeá, kultúrne dedičstvo, múzeá národnostných menšín

Annotation

The cultural heritage of a locality, region or country plays a significant role in the domestic tourist industry. Institutions of historic memory, in particular museums are concerned with specialist processing of cultural heritage elements. They register, document, administer and ultimately present these elements. The objective of this study is to characterise the importance of specialised museums of ethnic minority cultures in Slovakia, as cultural heritage intermediaries for specific forms of tourism. The study is based on ethnological field research, with updated semi-standardised interviews and participating observations. The outcome of the study determines two aspects. One of them relates to various forms of the tourist industry, which the museum network in Slovakia also participates in. The other one specifies the researched museums of ethnic minority cultures and their involvement in the development of cultural and ethnic tourism, as well as tourism of compatriots.

Key words

tourism, museums, cultural heritage, museums of ethnic minorities

JEL classification: Z10

*****

CESTOVNÍ RUCH V DOMINIKÁNSKÉ REPUBLICE, JEHO AKTUÁLNÍ PROBLÉMY A BUDOUCNOST

Tourism in the Dominican Republic, current issues and future

ING. ANETA KRAJÍČKOVÁ

Katedra regionální ekonomie a správy | *Department of Reg. Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Dominikánská republika je nejvíce navštěvovanou zemí v karibské oblasti. Cestovní ruch se tam neustále rozvíjí, a i do budoucna bude představovat jedno z nejdůležitějších odvětví a zdroj příjmů pro zemi. Závislost země na cestovním ruchu však s sebou přináší a může přinášet problémy nejen v ekonomické, ale i sociální a environmentální oblasti. Cílem tohoto článku je na základě rozhovoru s předním odborníkem na cestovní ruch v zemi analyzovat aktuální situaci a identifikovat problematické aspekty cestovního ruchu a možnosti budoucího rozvoje. Mezi nejkritičtější patří vodní hospodářství s přesahem nejen do cestovního ruchu, ale také do zemědělství a ochrany přírodních zdrojů, vlastnictví rekreačních zařízení nebo bezpečnost země.

Klíčová slova

Dominikánská republika, dopady cestovního ruchu, rozvoj cestovního ruchu

Annotation

The Dominican Republic is the most-visited country in the Caribbean. The development of tourism is continuous and, in the future, it is still going to be one of the most important sectors that brings significant source of income for the country. The country's dependence on tourism causes and is going to cause problems in economic, social and environmental areas. The aim of this article is to analyze the current situation and to identify problematic aspects of tourism and possibilities of future development based on an interview with the country's leading tourism expert. Among the most critical identified are water management, which overlaps only to tourism, but also to agriculture and the protection of natural resources, ownership of recreational facilities or the security of the country.

Key words

Dominican Republic, impacts of tourism, tourism development

JEL classification: Z32

*****

HODNOCENÍ KVALITY ŽIVOTA Z POHLEDU MÍSTNÍCH AKTÉRŮ: PŘÍPADOVÁ STUDIE ÚZEMÍ MAS PODHŮŘÍ ŽELEZNÝCH HOR

Evaluation of quality of life from the perspective of local actors: a case study of LAG Podhůří Železných hor

ING. ZDENĚK ŠILHAN, PH.D. ¹ - ING. MARKÉTA CHALOUPKOVÁ ¹ -
RNDR. HANA SVOBODOVÁ, PH.D. ²

¹ *Katedra regionální ekonomie a správy* | ¹ *Depart. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

² *Katedra geografie* | ² *Department of Geography*
Pedagogická fakulta | *Faculty of Education*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Cílem článku je zhodnotit subjektivní stránku kvality života a místní podmínky pro život na zájmovém území místní akční skupiny MAS Podhůří Železných hor. Pro dosažení cíle proběhlo dotazníkové šetření mezi obyvateli řešeného území, rozhovory s vybranými aktéry a diskuzní setkání s veřejností, kde byly využity participativní metody zapojení veřejnosti. Jednotlivé postupové kroky na sebe navazovaly a doplňovaly se. Využita byla kombinace kvantitativních a kvalitativních metod. Při vyhodnocování byly použity standartní metody – základní statistická a tematická analýza. Díky použitým metodám se podařilo zahrnout do hodnocení místní kontext. Nejlépe hodnocená oblast byla příroda a přírodní prostředí. Naopak nejhůře hodnocené jsou mezilidské vztahy. Podle výsledků by bylo nejvíce potřeba vylepšit bezmotorovou dopravu a sociální služby pro seniory.

Klíčová slova

kvalita života, místní akční skupina, blahobyt komunity.

Annotation

The aim of the article is to evaluate the subjective aspects of the quality of life and local conditions for living in the area of the Local action group Podhůří Železných hor. In order to achieve this goal, a questionnaire survey was conducted. Also interviews with selected actors and discussion meetings with the public were used. where participatory methods of public involvement were used. Participatory methods of public participation were useful in the discussion meetings. A combination of quantitative and qualitative methods was used. Standard methods were used for evaluation - basic statistical and thematic analysis. Thanks to the used methods, the local context was included in the evaluation. The highest rated area was nature and natural environment. Conversely, interpersonal relationships were the worst rated. According to the results, most need to improve are non-motorized transport and social services for seniors.

Key words

quality of life, local action group, community well-being.

JEL classification: R11, O21

*****

**ANALÝZA VÝSLEDKOV KOMPARÁCIE SUBJEKTÍVNEJ KVALITY ŽIVOTA NA
SLOVENSKO-UKRAJINSKOM POHRANIČÍ**
**Analysis of the results of comparison of subjective quality of life
in Slovakia-Ukrainian borderland**

DOC. ING. JURAJ TEJ, PHD. - MGR. MATÚŠ VAGAŠ - MGR. RÓBERT MODRANSKÝ

*Katedra manažmentu | Department of Management
Fakulta manažmentu | Faculty of Management
Prešovská univerzita v Prešove | University of Presov
✉ Konštantínová 16, 080 01, Prešov, Slovakia*

E-mail: juraj.tej@unipo.sk, matus.vagas@smail.unipo.sk, robert.modransky@smail.unipo.sk

Anotácia

Hlavným cieľom predkladaného príspevku je porovnanie subjektívnej kvality života na oboch stranách slovensko-ukrajinskej hranice Schengenu. Teoretické východiská riešenej problematiky sa zameriavajú na kvalitu života ako takej na oboch stranách slovensko-ukrajinskej hranice Schengenu. Výskumnú vzorku tvorilo 400 respondentov, z toho 200 bolo slovenských a 200 ukrajinských respondentov. Následne za pomoci matematicko-štatistického programu SPSS 25 sme sledovali štatisticky významné rozdiely v subjektívnych názoroch respondentov. Kvalitu života sme sledovali v štyroch oblastiach ktoré sme si predtým vytvorili (zdravotná starostlivosť, nezamestnanosť, spokojnosť s kultúrnym a športovým vyžitím, doprava). Výsledky nám poukázali na štatistické významné rozdiely v subjektívnych názoroch v oblastiach zdravotnej starostlivosti a spokojnosti s dopravou. Rozdiely v oblastiach indikujú zlepšenie nemocníc v rámci personálnej a technickej stránky Pri doprave je potrebné, aby infraštruktúra ciest a dopravné vozidla miest boli značne modernizované.

Kľúčové slová

kvalita života, pohraničie, Slovensko, Ukrajina

Annotation

The main goal of the presented paper is to compare the subjective quality of life on both sides of the Slovak-Ukrainian border of Schengen. The theoretical basis of the problem is focused on the quality of life as such on both sides of the Slovak-Ukrainian border of Schengen. The research sample consisted of 400 respondents, of which 200 were Slovak and 200 Ukrainian. Subsequently, with the help of the mathematical-statistical program SPSS 25, we observed statistically significant differences in the subjective opinions of the respondents. We monitored the quality of life in four areas that we had previously created (health care, unemployment, satisfaction with cultural and sports activities, transport). The results pointed to statistically significant differences in subjective opinions in the areas of health care and satisfaction with transport. Differences in areas indicate improvements in hospitals in terms of staffing and technology. In transport, road infrastructure and urban transport vehicles need to be significantly modernized.

Key words

quality of life, borderland, Slovakia, Ukraine

JEL classification: L00, P50, P52, Q00

*****

**PRIESTOROVÉ DISPARITY SOCIO-PATOLOGICKÉHO JAVU KVALITY ŽIVOTA
NA PRÍKLADE KRIMINALITY V BRATISLAVSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI**
Spatial disparities of the socio-pathological phenomenon of quality of life on the
example of criminality in the Bratislava Self-governing Region

**RNDR. MIROSLAVA TREMBOŠOVÁ, PH.D. - DOC. RNDR. ALENA DUBCOVÁ, CSc. -
MGR. MIROSLAV DRAGULA**

<i>Katedra geografie a regionálneho rozvoja</i>	<i>Depart. of Geography and Regional Development</i>
<i>Fakulta prírodných vied</i>	<i>Faculty of Natural Sciences</i>
<i>Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre</i>	<i>Constantine the Philosopher University in Nitra</i>

Anotácia

Kvalita života ľudí je širokospektrálna oblasť vedeckého bádania. Meria sa cez 9 indikátorov, v rámci ktorých je indikátor fyzickej a ekonomickej bezpečnosti, ku ktorému patrí negatívny jav - kriminalita. Vysoká miera anonymity a sociálno-ekonomické disparity spoločnosti vytvárajú prostredie vhodné na páchanie rôznych druhov kriminality, ktorá znižuje kvalitu života obyvateľov. Cieľom príspevku je priestorová analýza kriminality ako jedného z prvkov kvality života v Bratislavskom samosprávnom kraji (BSK) v štyroch oblastiach (násilná, mravnostná, majetková a ekonomickejšia), ako i komparácia trestných činov hlavných miest Slovenska a Česka - Bratislavy a Prahy. Základným metodickým nástrojom je komparatívna analýza dát a zobrazovacie techniky v programoch GIS a Excel. Najviac kriminálnych činov na Slovensku je páchaných práve v BSK a to v Bratislave. Najvyšší počet zaznamenáva majetková kriminalita, najmä krádeže vecí z áut a krádeže automobilov. V BSK bolo spáchaných 18,6% z všetkých trestných činov Slovenska (69 635 r. 2016). Objasnených bolo 56,7% a v BSK len 43%. I keď české hlavné mesto Praha má trikrát vyšší počet obyvateľov ako Bratislava, v podiele trestných činov na 1000 obyvateľov dosahuje len dvojnásobný objem Bratislavy. V prepočte na 1000 obyvateľov Bratislava prevyšuje Prahu v násilnej kriminalite, čo považujeme za vážny socio-patologický jav spoločnosti odzrkadľujúci kvalitu života jej obyvateľov.

Kľúčové slová

kvalita života, kriminalita, disparity, Bratislavský samosprávny kraj

Annotation

The quality of life of the people is a broad spectrum area of scientific research. It is measured through 9 indicators, which include an indicator of physical and economic security, which includes a negative phenomenon - criminality. The aim of the paper is spatial analysis of criminality as one of the elements of quality of life in the Bratislava self-governing region (BSR) in four areas (violent, moral, property and economic), as well as a comparison of the crimes of the capital cities Bratislava and Prague. The basic tool of data processing is comparative analysis and techniques in GIS and Excel programs. Most criminal acts in Slovakia are committed in BSR and in Bratislava. The highest number is recorded in property crime, especially car robbery committed and car theft. 18.6% of all criminal offences in Slovakia were committed in BSR (69,635 in 2016). 56.7% were cleared up and only 43% in BSR. Although the Czech capital, Prague, has a population three times bigger than Bratislava, it has only two times larger amount of crimes per 1,000 inhabitants. In recount of 1,000 inhabitants Bratislava exceeds Prague in violent crime, which we consider to be a serious socio-pathological phenomenon of society which reflects in the quality of life of its inhabitants.

Key words

quality of life, criminality, disparities, Bratislava self-governing region,

JEL classification: K42

*****

ZDRAVÍ OBYVATELSTVA V OKRESECH HOSPODÁŘSKY PROBLÉMOVÝCH REGIONŮ

Public health in economically problematic areas

ING. JANA ŠTERCOVÁ¹ - PHDR. DANA HÜBELOVÁ, PH.D.¹ -
ING. ALICE KOZUMPLÍKOVÁ, PH.D.² - MGR. LUDMILA FLOKOVÁ²

¹Ústav sociálních studií | ¹Department of Social Studies
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | Faculty of Regional Development and Internat Studies
Mendelova univerzita v Brně | Mendel University in Brno

²Ústav environmentalistiky a přírodních zdrojů | ²Department of Environmental and Natural Resources
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | Faculty of Regional Development and Internat Studies
Mendelova univerzita v Brně | Mendel University in Brno

Anotace

Zdraví je považováno za klíčový faktor regionálního rozvoje a konkurenceschopnosti. Hlavním cílem příspěvku je vyhodnotit vybrané faktory zdraví obyvatelstva hospodářsky problémových okresů České republiky v období let 2007 a 2016. Bylo vybráno celkem 14 ukazatelů ve čtyřech tematických oblastech: 1) struktura úmrtnosti (úmrtnost na nemoci oběhové, dýchací a trávicí soustavy, novotvary a vnější příčiny), 2) nemocnost (průměrná doba pracovní neschopnosti, hospitalizovaní a léčení diabetici), 3) reprodukční zdraví (úhrnná plodnost, samovolná potratovost a kojenecká úmrtnost) a 4) zdravotnické intervence (podíl lékařů, ordinací praktických lékařů pro dospělé a ordinace praktických lékařů pro děti a dorost). Pro každou oblast a pro každý okres byl stanoven kompozitní indikátor v roce 2007 a 2016. Nejvyšší hodnoty součtu kompozitních indikátorů vykázal okres Znojmo, a naopak nejméně příznivou situaci okres Teplice. V okresech, které dosáhly nižších hodnot indikátorů (zejm. Teplice a Karviná), dominuje vysoký nárůst léčených diabetiků a většina okresů vykazuje také nárůst úmrtí na nemoci oběhové soustavy. Výsledky dokazují, že je třeba věnovat se faktorům zdraví obyvatelstva nejen v jeho komplexnosti, ale také na základě dílčích ukazatelů, které mohou kvalitu zdraví výrazně ovlivňovat.

Klíčová slova

populační zdraví, struktura úmrtnosti, zdravotnické intervence, kompozitní indikátor, okresy České republiky

Annotation

Health is considered to be a crucial factor of regional development and competitiveness. The main goal of the article is to evaluate selected public health factors in economically problematic areas in the Czech Republic in the years 2007 and 2016. A total of 14 indicators in four thematic areas were selected: 1) mortality structure (mortality from circulatory, respiratory and digestive system diseases, neoplasms and external causes), 2) sickness rate (average time of incapacity for work, hospitalized and treated diabetics), 3) reproduction health (total fertility, spontaneous abortion and infant mortality) and 4) medical intervention (the proportion of physicians, general practitioners for adults and general practitioners for children and adolescents). A composite indicator for year 2007 and 2016 was established in each area and each district. The highest value of the indicators sum was proved in Znojmo district, on the other hand, the least favourable situation was detected in the district of Teplice. In districts, where a lower values of indicator was determined, a high accrual in treated diabetics dominates, and most of the districts also show growth in death from circulatory system diseases. The results proved, that it is necessary to pay attention to public health factors not only in its complexity, but also on the basis of component indicators, which can significantly influence the health quality.

Key words

population health, mortality structure, health interventions, composite indicators, districts (LAU 1) of Czechia

JEL classification: J10, I14

*****

NEW CORONAVIRUS DISEASE – DATA FROM THE REGIONS OF THE CZECH REPUBLIC

Nový koronavirus – data z krajů České republiky

ING. JANA ROZMARINOVÁ

Katedra veřejné ekonomie | *Department of Public Economics*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Annotation

A new coronavirus disease (COVID-19) spread across the world from Wuhan (China) in the first quarter of 2020. The goal of our research in this paper is to map the extension of coronavirus cases across the regions of the Czech Republic and to describe the trends in dissemination within the regions. The results of a descriptive analysis of cases in the regions of the Czech Republic are reported. The survey was based on the reports by the Regional Hygiene Station of the Czech Republic. The number of days to reach 100 cases in the regions, the average age of patients in the region and the median age of the population in individual regions were calculated. The number of days to reach 100 cases in a region shows in the speed of the spread of the virus in the region. The regions with the most aggressive beginning of the infection are not those currently reporting the highest numbers of infection. Concerning the division of cases into individual regions, the Prague region is the leader in absolute numbers. The Karlovarský region, together with Prague, is the most affected if taking into account the size of the population.

Key words

regions of the Czech Republic, coronavirus

Anotace

Zcela nové onemocnění koronaviru (COVID-19) se rozšířilo z počátkem roku 2020 z Wuchanu (z Číny) a dostalo se mu nadnárodního významu v prvním čtvrtletí roku 2020. Cílem příspěvku bylo zmapování rozšíření COVID 19 v rámci krajů České republiky. V našem příspěvku uvádíme výsledky základní deskriptivní statistiky případů COVID-19 v krajích České republiky. Náš průzkum byl založen na datech krajských hygienických stanic, která jsou v agregované podobě veřejně dostupná. Počítali jsme následující indikátory: Počet dní pro dosažení 100 případů v regionu, průměrný věk pacientů v daném regionu a střední věk, počet případů na 100 000 obyvatel. Počet dní k dosažení 100 případů v regionu ukazuje na rychlost šíření viru v kraji v prvních týdnech nákazy. Bylo zjištěno, že regiony s nejagresivnějším začátkem infekce nejsou těmi, které nyní hlásí nejvyšší počet nakažených. Co se týče počtu případů v jednotlivých krajích, je Praha v absolutních počtech lídrem. Karlovarský kraj spolu s Prahou jsou nejvíce zasaženy, pokud data očistíme od počtu obyvatel jednotlivých krajů, který se významně liší.

Klíčová slova

kraje České republiky, koronavirus

JEL classification: I14

*****

**MAJORITY SOCIETY AND ITS COEXISTENCE WITH ARAB AND MUSLIM
NEIGHBORS IN THE CITY OF TEPLICE**
Majoritní společnost a soužití s arabskými a muslimskými občany ve městě Teplice

PHDR. MONIKA NOVÁ, PH.D.

Katedra psychosociálních věd a etiky | *Department of Psychosocial Sciences and Ethics*
Husitská Teologická | *Hussite Theological Faculty*
Univerzita Karlova | *Charles University*

Annotation

Writing this paper, the author wished to define problems that stem from the process of integrating Arab immigrants into the wider contemporary society of Teplice, not least because the city has often been mentioned in Czech media as a place where the foreigners are allegedly ill-adjusted to the local culture. Relying on the methods of qualitative research and on specifically constituted focus groups, we tried to find out what makes the process of integration in the city so troubled. In so doing, we considered the views presented by the representatives of municipal authorities, the non-profit sector and charity & church organizations - all more or less professionally engaged in the subject of our interest. Our results confirmed that Teplice is an illustrative example of the suitable practice. As mentioned in the Conclusion below, the Arab and Muslim societies follow certain rules and try hard to make them understood and tolerated.

Key words

Arab, coexistence, integration, majority, Muslim, society

Anotace

Cílem textu je vymezit povahu problémů, které doprovází proces integrace arabských imigrantů v současných Teplicích, jež jsou městem často zmiňovaným v českých médiích v souvislosti s údajným nepřizpůsobováním se cizinců místní kultuře. Pomocí metody kvalitativního výzkumu a zrealizovaných focus group chceme zmapovat, jaké problémy provázejí proces integrace v tomto městě. A to z pohledu zástupců místních úřadů, neziskového sektoru, charitativních a církevních organizací, kteří se daným tématem ve větším, či menším rozsahu ve výkonu své pracovní činnosti a profese zabývají. Hlavní výzkumná otázka zní: Jaké je spoluzití občanů z arabských států a muslimů ve městě Teplice? Výsledky nám poukazují, že město Teplice je možné označit za vhodný příklad z praxe. V závěrech uvádíme, že život arabské a muslimské společnosti se řídí pravidly. Pravidla a zásady intenzivně vyjednávají.

Klíčová slova

Arab, integrace, majorita, Muslim, soužití, společnost

JEL classification: F22, F36, F62, R23, Z 12, Z32

*****

**POZICE ROMSKÉHO PORADCE JAKO PŘÍKLAD REGIONÁLNÍ DISPARITY
ROMSKÉ INTEGRACE V ČESKÉ REPUBLICE**
**Institute of Roma advisor as a case of regional disparities in Roma integration in the
Czech Republic**

MGR. PETR HUŠEK, PH.D.

*Ústav sociálních studií | Department of Social Studies
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | Faculty of Regional Development and Internat Studies
Mendelova univerzita v Brně | Mendel University in Brno*

Anotace

Příspěvek se zaměřuje na regionální disparity v zajištění přenesené působnosti výkonu práv příslušníků romské komunity, konkrétně na pozici romského poradce v obcích s rozšířenou působností. Na základě dostupných datových zdrojů, národních dokumentů a metodických materiálů je analyzována proměna institucionálního zabezpečení pozice romského poradce jako nástroje pro zajištění integrace romské menšiny na regionální úrovni. Následně dochází ke komparaci regionálních disparit u pozic romských poradců na úrovni krajů a identifikaci jejich příčin. Hlavní z nich představuje přetrvávající legislativním vakuem, které vzniklo po zrušení okresních úřadů a přesunu přenesené působnosti výkonu práv příslušníků romské komunity na obce s rozšířenou působností. Nemožnost vymahatelnosti zřízení pozice romského poradce krajskými úřady po obcích s rozšířenou působností vede k přesunu této agendy na jiné zaměstnance, k velmi nízkým pracovním úvazkům romských poradců a neochotě některých obcí s rozšířenou působností agendu romské integrace touto pozicí zajišťovat. Závěrem jsou představeny nejčastější typy argumentačních linií představitelů obcí s rozšířenou působností obhajující neexistenci pozice romského poradce v administrativní struktuře obecních úřadů.

Klíčová slova

romský poradce, romská integrace, přenesená působnost, Romové, kraje, Česká republika

Annotation

The paper focuses on regional disparities in ensuring the delegated powers of exercising the rights of Roma minority, specifically on the position of Roma adviser in municipalities with extended powers. Available data, national documents, policy papers are starting point for analysis of changing institutional back-up of the position of Roma adviser as a tool for ensuring the integration of the Roma minority at the regional level. Subsequently, there is a comparison of regional disparities in the positions of Roma advisor at the regional level. Reasons for observed disparities are identified in the persistent legislative vacuum, which arose after the abolition of district councils accompanied by the transfer of the delegated powers of exercising the rights of members of the Roma community to the municipalities with extended powers. Regional authorities are unable to enforce the establishment of the position of Roma advisor in municipalities with extended powers. Therefore, many municipalities prefer to not have any Roma advisor at all, or mostly Roma advisor became part time-job. Sometimes reluctance to ensure the Roma integration agenda by municipalities is on rise, which we can finally be seen on the three main types of argumentation lines used to defend the non-existence of the position of Roma advisor in the administrative architecture of municipalities.

Key words

Roma advisor, Roma integration, delegated powers, Roma minority, regions, Czech Republic

JEL classification: J15, H11

*****

POTENCIÁL ROZVOJA SOCIÁLNEHO PODNIKANIA V TREŤOM SEKTORE NA SLOVENSKU

Potential for the development of social entrepreneurship in the third sector in Slovakia

ING. MARCELA CHRENEKOVÁ, PHD. - Bc. ADRIÁNA KLAPKOVÁ -
ING. VERONIKA SVETLÍKOVÁ, PHD.

Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka | *Department of Regional and Rural Development*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Rozvoj sociálneho podnikania na Slovensku bol akcelerovaný prijatím nového zákona o jeho podpore v roku 2018. Väčšina zo 105 registrovaných sociálnych podnikov má právnu formu obchodnej spoločnosti, je typu integračného podniku a zakladateľmi sú najmä obce. Organizácie tretieho sektora nie sú dostatočne aktívne pri zakladaní sociálnych podnikov. Cieľom príspevku je zistiť aké sú bariéry a potenciál rozvoja sociálneho podnikania v treťom sektore na Slovensku. V práci boli použité primárne a sekundárne zdroje údajov. Metódou dopytovania boli zisťované charakteristiky sociálneho podnikania, informovanosť obcí a organizácií tretieho sektora o sociálnej ekonomike a bariéry pre zakladanie sociálnych podnikov v organizáciách tretieho sektora. Najväčšou bariérou pre rozvoj sociálneho podnikania v treťom sektore je nesystematické financovanie, náročnosť plnenia predpisov a nariadení a absencia mapovania potrieb znevýhodnených skupín. Potenciál pre založenie sociálneho podniku majú 2 typy subjektov, a to neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a občianske združenia. Predpoklady pre založenie sociálneho podniku majú z toho dôvodu, že zamestnávajú relatívne vysoký počet znevýhodnených a zraniteľných osôb a venujú sa verejnoprospešným činnostiam, ktoré môžu byť predmetom generovania zisku v sociálnom podnikaní. Informovanosť organizácií tretieho sektora o sociálnom podnikaní je v porovnaní s obcami oveľa vyššia, cítia ale bariéry pre založenie sociálneho podniku.

Kľúčové slová

sociálna ekonomika, sociálne podniky, neziskové organizácie, tretí sektor, Slovensko

Annotation

The development of social entrepreneurship in Slovakia was accelerated by the adoption of a new law on its support in 2018. Most of the 123 registered social enterprises have the legal form of a business company, they are of integration enterprises type and the founders are mainly municipalities. Third sector organizations are not active enough in setting up social enterprises. The aim of the paper is to find out what are the barriers and potential for the development of social entrepreneurship in the third sector. Primary and secondary data sources were used in the work. The survey method was used for characteristic of social entrepreneurship, the awareness of municipalities and third sector organizations about the social economy and barriers to the establishment of social enterprises in third sector organizations. The biggest barrier to the development of social entrepreneurship in the third sector is unsystematic funding, the complexity of compliance with rules and regulations and the absence of mapping the needs of disadvantaged groups. There are 2 types of entities with the potential to establish a social enterprise, namely non-profit organizations providing services of general interest and civic associations. They are prerequisites for the establishment of a social enterprise because they employ a relatively high number of disadvantaged and vulnerable persons and are engaged in public benefit activities that can be the subject of generating profits in social enterprise. The awareness of third sector organizations about social entrepreneurship is much higher compared to municipalities, but they feel barriers to the establishment of a social enterprise.

Key words

social economy, social enterprises, non for profit organisations, third sector, Slovakia

JEL classification: O35, J18

*****

REGIONÁLNÍ ROZDÍLY V DÁRCOVSTVÍ FIREM NA ÚZEMÍ ČESKA

Regional patterns of corporate donation in Czechia

MGR. ING. MAREK HALADA

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje | *Dept. of Human Geography and Regional Develop.*
Přírodovědecká fakulta | *Faculty of Science*
Ostravská univerzita | *University of Ostrava*

Anotace

Článek má za cíl prozkoumat úroveň dárcovství z řad právnických osob (PO) rozdělených podle krajů a územních pracovišť Finančních úřadů v časové řadě 2002–2016. Metodicky je postupováno tak, že se počítají poměry mezi proměnnými – dárci, počty právnických osob v jednotlivých krajích a územních pracovištích finančních úřadů a poté jsou vytvořené indexy promítnuty do grafů a kartogramu. Nejlepších výsledků v poměru dárců dosahují kraje Zlínský, Pardubický, Moravskoslezský, nejhorších Hlavní město Praha a Karlovarský kraj. Co se týče srovnání územních pracovišť, nejlépe si vedly východomoravské a východočeské regiony, naopak slabší se ukazují regiony v jihozápadní části Česka a jižní části Moravy. Slabší jsou také velká centra (Praha, Brno, Ostrava) ve srovnání s jejich suburbánní zónou, což může být zapříčiněno snahou přemísťovat do center subjekty, které se snaží z různých důvodů uniknout z dosahu finančních kontrol. Tento fenomén se naopak příliš neprojevuje u menších regionálních center. Výzkum potvrzuje, že počet dárců (resp. poměr dárců) v regionech zůstává v čase stabilní, ale reagující na externalitu (povodně 2002, ekonomická krize 2008).

Klíčová slova

firemní dárcovství, bezúplatné plnění, společenská odpovědnost firem, filantropie, regionální disparity

Annotation

The aim of this paper is to examine regional and industrial differentiation in the rate of corporate giving in the period 2002–2016. The methodology consists of calculating the ratios between the variables – donors, the number of legal entities in regions and territorial branches of tax offices. The highest donor ratios were found in the Zlín, Pardubice, and Moravian-Silesian Region, the lowest in the capital city of Prague and the Karlovy Vary Region. At microregional level the highest donor ratios were found in the eastern parts of Bohemia and Moravia, while south-western Bohemian regions and southern Moravian regions showed lower numbers. Major cities (Praha, Brno, Ostrava) scored lower than their suburban areas, which may be due to the tendency of some entities to move to the centres in an effort to escape the reach of the tax inspections. This phenomenon, on the other hand, is not so evident in smaller regional centres. This paper confirms that the number of donors (or donor ratio) in the regions remains stable over time, but it is responsive to the external shocks (floods 2002, economic crisis 2008).

Key words

corporate giving program, corporate social responsibility, CSR, philanthropy, regional disparities, donations, charity

JEL classification: D64, M14, P25, R12, R13

*****

REGIONAL LIBRARIES AS PART OF CULTURES SERVICES AT REGIONAL LEVEL

Regionálne knižnice ako súčasť kultúrnych služieb na regionálnej úrovni

DOC. ING. VIERA PAPCUNOVÁ, PH.D. ^{1,2} - MGR. JARMILA HUDÁKOVÁ, PH.D., MBA ¹

¹ *Ústav ekonomiky a manažmentu* | ¹ *Institute of Economics and Management*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *Constantine the Philosopher University in Nitra*

² *Katedra regionální ekonomie a správy* | ² *Depart. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Annotation

In the Slovak Republic, all libraries (regional, district, municipal and municipal, including branches) are considered to be public libraries. The Higher Territorial Unit (HTU) establishes a regional library as a legal entity operating in the territory of several municipalities, and also serves as a municipal library in its seat. The HTU shall designate a selected regional library that shall perform the function of a regional library with regional competences. The regional library may, in agreement with municipalities, provide library and also information services to users through a mobile library. The aim of the paper is to evaluate the position of regional public libraries through selected indicators in the time period 2009-2018 in the Slovak Republic. The data for the analysis were obtained from the Ministry of Culture of the Slovak Republic, and they were afterwards processed in MS Excel. The analysis showed that the number of regional libraries with regional competences has not changed during the analysis period. And also the total number of regional libraries of the analysed time period did not change. We see changes in the funding of public libraries. Transfers of HTU created, on average, 54% on total transfers of public libraries and it represented, on average, 10.8 thous.€

Key words

regional libraries, public libraries, cultural services, financing of public libraries

Anotácia

V Slovenskej republike sa za verejné knižnice považujú všetky knižnice (regionálne, okresné, mestské a obecné, vrátane pobočiek). Vyšší územný celok (VÚC) zriaďuje regionálnu knižnicu ako právnickú osobu pôsobiacu na území viacerých obcí a slúži tiež ako mestská knižnica v jej sídle. VÚC určí vybranú regionálnu knižnicu, ktorá bude plniť funkciu regionálnej knižnice s regionálnymi kompetenciami. Regionálna knižnica môže po dohode s obcami poskytovať používateľom knižnice aj informačné služby prostredníctvom mobilnej knižnice. Cieľom práce je zhodnotiť postavenie regionálnych verejných knižníc prostredníctvom vybraných ukazovateľov v období rokov 2009 - 2018 v Slovenskej republike. Údaje pre analýzu boli získané z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktoré boli spracované v MS Excel. Analýza ukázala, že počet regionálnych knižníc s regionálnymi kompetenciami sa počas analyzovaného obdobia nezmenil. A nezmenil sa ani celkový počet regionálnych knižníc. Vidíme zmeny vo financovaní verejných knižníc. Transfery VÚC tvorili v priemere 54% z celkových transferov verejných knižníc a predstavovali v priemere 10,8 tis.€

Kľúčové slová

regionálne knižnice, verejné knižnice, kultúrne služby, financovanie verejných knižníc

JEL classification: H41, Z11, H76, C02

*****

COMMUNITY CINEMAS IN URBAN REGENERATION: A CASE STUDY OF CINEMA ÚSMEV IN KOŠICE

Komunitné kiná a obnova miest: Prípadová štúdia kina Úsmev v Košiciach

ING. BARBORA TÓTHOVÁ - DOC. ING. MIRIAM ŠEBOVÁ, PHD.

<i>Katedra regionálnych vied a manažmentu</i>	<i>Department of Regional Science and Development</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Technická univerzita v Košiciach</i>	<i>Technical University of Košice</i>

Anotation

The paper is focused on the role of cinemas in culture-led urban regeneration, their potential in the process of place-making and community building. Existing research has shown that there is a link between social and spatial identities based on small town cinemas and that community needs to be at the centre of the regeneration process for it to be sustainable. The paper follows the debate with its objective being to explore this link using a mixed method approach based on a case study. The case study deals with a local community cinema project located in the centre of Košice, Slovakia. It started the process of cinema restoration in 2015 and reflected the collective aspirations of urban inhabitants for the cinema's survival. The findings conclude that the cinema is an active social actor and cultural asset in the neighbourhood and contributes to the development of a vital and inclusive community. On the other hand, it opens up the debate on the Slovak Audiovisual policies and cinema situation across Slovak districts as potential for further research.

Key words

cinema, culture-led urban regeneration, community

Anotácia

Príspevok sa zaoberá úlohou, akú môžu zohrávať komunitné kiná v obnove miest. Zahraničný výskum preukázal súvislosť medzi spoločenskými a priestorovými aspektmi malých mestských kín a kladie dôraz na komunitu, ako centrálny prvok zabezpečujúci udržateľnosť procesu obnovy. Príspevok nadväzuje na tento výskum a za cieľ si kladie skúmať túto súvislosť pomocou kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu – prípadovej štúdie. Prípadová štúdia vysvetľuje projekt lokálneho historického kina z Košíc zo Slovenska, ktoré bolo znovuoťvorené v roku 2015, pričom jeho zachovanie reflektovalo kolektívne aspirácie miestnych obyvateľov. Závěry štúdie ukazujú, že kino je aktívnym spoločenským aktérom v lokalite, v ktorej pôsobí a prispieva k rozvoju vitálnej a inkluzívnej komunity. Na druhej strane otvára diskusiu o slovenských audiovizuálnych politikách a rozmiestnení kín naprieč slovenskými okresmi v ktorom vidí potenciál ďalšieho výskumu.

Kľúčové slová

kino, rozvoj mesta podporou kultúry, komunita

JEL classification: R11, R58

*****

REVITALIZACE MĚSTSKÝCH CENTER V ČESKÉ REPUBLICE

Revitalization of urban centres in the Czech Republic

DOC. RNDR. JIŘÍ JEŽEK, PH.D. ¹ - DOC. MGR. ING. RENÁTA JEŽKOVÁ, PH.D. ²

¹ *Katedra regionálního rozvoje* | ¹ *Department of Regional Development*
AMBIS, a.s. | AMBIS, SC

² *Katedra ekonomiky a řízení* | ² *Department of Economy and Management*
AKADEMIE STING, o.p.s. | STING ACADEMY

Anotace

Příspěvek se zabývá zkušenostmi českých měst s revitalizací městských center. Cílem příspěvku je zjistit, jak města přistupují k revitalizaci, jaké problémy řeší a jak jsou spokojena se státní podporou. Vychází z reprezentativního dotazníkového šetření městských samospráv (dotázáno 114 měst, tzn. 28,6 % všech měst). Výzkum ukázal, že k nejvýznamnějším problémům městských center dnes patří kvalita veřejných prostorů, dopravní infrastruktura a mobilita a v neposlední řadě péče o kulturní dědictví. Za hlavního aktéra (iniciátora a lídra) revitalizace považují městské samosprávy sami sebe. Společně s vlastníky nemovitostí. Realizace revitalizačních strategií v praxi naráží na celou řadu konfliktů, zvláště mezi dopravou a životním prostředím, mezi památkovou péčí a podnikáním a mezi zájmy rezidentů, podnikatelů a turistů. Většina měst hodnotí výsledky revitalizace městských center pozitivně a vnímá je jako zásadní pro celkový rozvoj města. Více jak polovina měst vyjádřila nespokojenost se státní podporou. Postrádají především komplexní podpůrné programy, umožňující financovat nejenom revitalizaci fyzických struktur, ale také opatření na zvýšení atraktivitu a přilákání nových rezidentů a návštěvníků.

Klíčová slova

městská centra, revitalizace, česká města, empirický výzkum

Annotation

The paper deals with the experience of Czech cities with the revitalization of urban centres. The aim of the article is to find out how cities approach revitalization, what problems they solve and how satisfied they are with the state support. It is based on a representative questionnaire survey of municipalities (114 cities were interviewed, i.e. 28.6% of all cities). The research has shown that the most important problems of urban centres today include the quality of public spaces, transport infrastructure and mobility, and last but not least, the care for cultural heritage. Together with property owners, municipalities consider themselves to be the main actor (initiator and leader) of revitalization. The implementation of revitalization strategies in practice encounters a number of conflicts, especially between transport and the environment, between monument care and business, and between the interests of residents, entrepreneurs and tourists. Most cities evaluate the results of the revitalization of urban centres positively and perceive them as essential for the overall development of the city. More than half of the cities expressed dissatisfaction with a state support. Above all, they miss comprehensive support programs, enabling financing not only the revitalization of physical structures, but also measures to increase the attractiveness and attract new residents and visitors.

Key words

Urban centres, revitalization, Czech cities, empirical research

JEL classification: R11

*****

REGIONÁLNÍ A ENVIRONMENTÁLNÍ SOUVISLOSTI PLÁNOVANÉ VÝSTAVBY VYSOKORYCHLOSTNÍCH TRATÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ

Regional and environmental context of planned construction of high-speed rails in the Czech Republic

PROF. RNDR. MILAN VITURKA, CSc. ¹ - ING. VILÉM PAŘIL, PH.D. ²

¹ *Katedra regionální ekonomie a správy* | ¹ *Depart. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

² *Katedra ekonomie* | ² *Department of Economics*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Článek představuje výsledky hodnocení účelnosti výstavby čtyř plánovaných tras vysokorychlostní železnice/VRT v České republice na základě jejich potenciálních dopadů na rozvoj a životní prostředí příslušných regionů NUTS 3 (kraje) vyjádřených pomocí kritérií stimulace a udržitelnosti. Vytvořená metodika hodnocení prvního kritéria zahrnuje nejvýznamnější segmenty silniční a železniční infrastruktury posuzované na základě relevantních technických a provozních parametrů (významová váha silniční a železniční dopravy byla stanovena na 5,5 : 1). Pokud jde o druhé kritérium, užitá metodika zohledňuje potenciální dopady výstavby na chráněná území evropského významu Natura 2000. Podle výsledků výzkumu lze počítat s nejvýznamnějšími stimulačními efekty v případě trasy RS 3 Praha – Plzeň (München) a dále nejdelší trasy RS 1 Praha – Brno – Ostrava (Katowice). V případě kritéria udržitelnosti, byla jako nejlepší opět vyhodnocena trasa RS 3 a naopak jako nejhorší tj. environmentálně nejkonfliktnější pak trasa RS 1. Získané výsledky představují významný podklad pro stanovení priorit výstavby.

Klíčová slova

vysokorychlostní železnice, stimulace, udržitelnost

Annotation

The paper presents the results of evaluation of the effectiveness of construction of four planned high-speed rail/HSR routes in the Czech Republic based on their potential impacts on development and environment of the relevant NUTS 3 regions (kraje) expressed by criteria of stimulation and sustainability. The methodology developed for the evaluation of the first criterion includes the most important segments of road and rail infrastructure assessed on the basis of relevant technical and operational parameters (the significance of road and rail transport was set at 5.5: 1). As regards the second criterion, the used methodology takes into account the potential impacts of construction on protected areas of European importance Natura 2000. According to the research results, the most significant stimulation effects can be expected for the RS 3 route Praha – Plzeň (München) and the longest RS 1 route Praha – Brno – Ostrava (Katowice). In the case of the sustainability criterion, the RS 3 route was again evaluated as the best and on the contrary, the RS 1 route was evaluated as the worst, i.e. the most environmentally conflicting. The obtained results represent an important basis for setting construction priorities.

Key words

high-speed rail, stimulation, sustainability

JEL classification: O18, R42, R58

*****

KOMPARACE METOD ANALÝZY RIZIK PRO HODNOCENÍ BEZPEČNOSTNÍCH HROZEB LOKALIT BROWNFIELDS

Comparison of risk analysis methods for evaluation of brownfields security threat

DOC. ING. ARCH. VLADIMÍRA ŠILHÁNKOVÁ, PH.D. - Bc. KVĚTA NETÍKOVÁ

<i>Katedra regionálního rozvoje</i>	<i>Department of regional development</i>
<i>Institut regionálního rozvoje</i>	<i>Institute of regional development</i>
<i>Vysoká šk. reg. rozvoje a Bankovní institut - AMBIS</i>	<i>College of reg. develop. and Bank institute - AMBIS</i>

Anotace

Problematice vyhodnocování hrozeb brownfields prostřednictvím analýzy rizik se dosud věnovalo jen velmi málo prací. Cílem práce proto je komparace vybraných metod analýz rizik a následné zhodnocení jejich možnosti využití pro hodnocení bezpečnostních hrozeb brownfields. Hodnocení bylo provedeno analýzou bezpečnostních hrozeb na vybraném vzorku brownfields na území obce s rozšířenou působností Slaný, které jsou větší než 1 ha, a to čtyřmi vybranými metodami analýzy rizik (DELPHI, What-If, PNH a metody expertních odhadů) a jejich porovnáním a zhodnocením jejich možného uplatnění pro hodnocení bezpečnostních hrozeb brownfields. Na základě provedené komparativní analýzy se ukazuje, že metody DELPHI a What-If jsou pro analýzu vhodné a mohly by být prvotními metodami pro definování relevance hrozeb v lokalitách. Metoda PNH vyžaduje přesnější metodu a předpokládá vyšší nároky na získání vstupních dat, její využití je tak vhodnější u pokročilých analýz. Metoda expertních odhadů se jeví jako ne příliš vhodnou.

Klíčová slova

brownfields, hrozby, analýza rizik, metoda PNH, metoda DELPHI, metoda what-if, Metoda expertních odhadů

Annotation

Very few works have been devoted so far to assess the threat to brownfields by means of risk analysis. The aim of this thesis is therefore to compare selected methods of risk analysis and subsequent evaluation of their application in the assessment of security threats to brownfields as well. The assessment was performed by analyzing security threats on a selected sample of brownfields in the municipality with extended powers - Slaný, which are larger than 1 ha. There were applied four selected methods of risk analysis (DELPHI, What-If, PNH and methods of special estimates) and their comparison and evaluation of their possible application for the assessment of security threats to brownfields. Based on the performed comparative analysis, it turns out that the DELPHI and What-If methods are suitable for the analysis and could also be the primary methods for defining the relevance of threats in localities. The PNH method requires a more accurate method. Moreover, it assumes higher demands on the acquisition of input data, so its application is convenient for advanced analyses. Additionally, the method of special estimates does not seem to be very appropriate.

Key words

brownfields, threats, risk analysis, PNH method, DELPHI method, what-if method, expert estimation method

JEL classification: R58

*****

PAST, PRESENT AND FUTURE PROSPECTS FOR PRE-1989 AGRICULTURAL PREMISES: THE VYSOČINA REGION

Minulost, současnost a budoucnost pro zemědělské areály vybudované před rokem 1989: Kraj Vysočina

MGR. TOMÁŠ KREJČÍ - DOC. RNDR. JOSEF NAVRÁTIL, PH.D. -
MGR. STANISLAV MARTINÁT, PH.D. - DOC. ING. KAMIL PÍCHA, PH.D. -
MGR. PETR KLUSÁČEK, PH.D. - RNDR. ROBERT OSMAN, PH.D. -
ING. JAROSLAV ŠKRABAL

Oddělení environmentální geografie | Department of environmental geography
Ústav geoniky AV ČR, v.v.i. | Institute of Geonics of the CAS

Annotation

The large pre-1989 agricultural premises that were built in the communist period are still with us and considerably shape the face of our villages to the present times. Its new uses are particularly problematic, but some changes took place during the last three decades. That is why we tried to compare former uses with uses to the year of the EU accession, up to date uses and planned uses according to territorial zoning plans. Selected municipalities of the Vysočina Region were chosen as case study. 375 pre-1989 agricultural premises with an area of 709.8 hectares were identified. Spatial expansion of 36.2 ha by biogas stations or composting plants to 2019 was found. Agricultural use has lost 116.2 hectares by the year 2019, i.e., 16.4% of the original area - 49.6% of which are agricultural brownfields. Based on the analyses of territorial zoning plans, it was found that they are prepared "rigidly" and that no significant changes are planned in the future. No plan has been made to return agriculture to areas that lost agricultural use in the previous years. Also, agricultural brownfields will not be widely intended for farming activities.

Key words

brownfields, agriculture, land-use change, reuse of brownfields

Anotace

Velké komunistické zemědělské areály vystavěné před rokem 1989 spoluutváří náš venkov do současnosti. Jejich současné využití je ekonomicky problematické, ale změny v jejich využití se dějí. Naším cílem je posouzení těchto změn k roku 2004, 2019 a plánovaného budoucího využití na příkladu vybraných obcí kraje Vysočina. Na nich bylo identifikováno 375 zemědělských areálů na rozloze 709,8 hektarů. K jejich rozšíření došlo do roku 2019 na 36,2 ha o bioplynové stanice a kompostárny. Ke stejnému roku ztratilo zemědělské využití 116,2 hektarů, což je 16,4% původní rozlohy – 49,6% z toho jsou zemědělské brownfieldy. Budoucí využití podle územních plánů se v drtivé většině případů drží současného využití těchto areálů a není plánováno zemědělské využití pro areály, které toto využití v průběhu času ztratily. Taktéž se do budoucna nepočítá se zemědělským využitím areálů, které jsou dnes nevyužity a/nebo chátrají.

Klíčová slova

brownfield, zemědělství, změny využití území, opětovné využití brownfieldů

JEL classification: R58, Q13, P31

*****

POL'NOHOSPODÁRSKE BROWNFIELDY V OKRESE ZLATÉ MORAVCE

Agricultural brownfields in the Zlaté Moravce district

RNDR. JANA NÉMETHOVÁ, PH.D. ¹ - RNDR. ZUZANA DVOŘÁKOVÁ LÍŠKOVÁ, PH.D. ²

¹ *Katedra geografie a regionálneho rozvoja* | ¹ *Depart. of Geography and Regional Development*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *Constantine the Philosopher University in Nitra*

² *Katedra regionálneho managementu* | ² *Department of Regional Management*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích | *University of South Bohemia in České Budějovice*

Anotácia

Brownfields sú väčšinou spájané s urbánnym prostredím ale dôsledky politicko-ekonomickej transformácie sa prejavili aj v rurálnom prostredí. Práve brownfieldy po poľnohospodárskej výrobe sú najčastejším typom brownfieldov na Slovensku. Cieľom príspevku bolo identifikovať brownfieldy v okrese Zlaté Moravce a zamerať sa prioritne na lokalizáciu poľnohospodárskych brownfieldov v jednotlivých obciach okresu. Sledovaný okres patrí do Nitrianskeho kraja, ktorý je poľnohospodársky najviac využívaným regiónom Slovenska. K splneniu cieľa sme použili hlavne metódu terénneho výskumu, v rámci nej techniky ako sú pozorovanie, rozhovor s pracovníkmi obecných úradov, vlastníkmi areálov brownfieldov, obyvateľmi obcí a zber fotodokumentačného materiálu. V okrese sme identifikovali 64 brownfieldov, podľa pôvodného využitia prevládali poľnohospodárske brownfieldy s počtom 36. Väčšina z nich sa nachádza v súkromnom vlastníctve. V mnohých prípadoch nenachádzame iba jedného vlastníka brownfieldu. Až 95 % z celkovej rozlohy všetkých kategórií brownfieldov zaberajú poľnohospodárske brownfieldy. Poľnohospodárske brownfieldy sú lokalizované takmer v každej obci okresu. Vo väčšine prípadov sa jedná o poľnohospodárske areály, ktorých súčasťou sú viaceré opustené objekty. V okrese Zlaté Moravce doteraz žiaden takýto areál, resp. objekt nebol revitalizovaný z dôvodu viacerých vlastníkov a nedostatku financií na ich obnovu.

Kľúčové slova

poľnohospodárske brownfieldy, okres Zlaté Moravce, terénny výskum

Annotation

Brownfields are mostly associated with urban areas. However, the consequences of political and economic transformation have also affected rural areas. The most common type of brownfields in Slovakia is brownfields after agricultural production. The objective of the study was to identify the brownfields in the Zlaté Moravce district and focus primarily on the localisation of agricultural brownfields in the individual municipalities of the district. The district under review belongs to the Nitra Region, which is the most agriculturally used region in Slovakia. In order to meet our goal we mainly used the field research method and within this method the techniques such as observation, interviews with the employees of the municipal authorities, the owners of brownfield areas, the inhabitants of the municipalities and collection of photographic documentation. In the District we identified 64 brownfields and according to their original use it was predominantly agricultural brownfields amounting to a total number of 36. Most of them are in private hands. In many cases there is not only a single brownfield owner. Agricultural brownfields presented up to 95 % from the overall area of all brownfield categories. Agricultural brownfields are situated almost in every municipality in the district. In the majority of the cases it is agricultural areas, which include a number of abandoned buildings. In the Zlaté Moravce District none of these areas or buildings respectively has been revitalized so far because of the complicated ownership structure and lack of funding necessary for their restoration.

Key words

Agricultural brownfields, the Zlaté Moravce District, field research

JEL classification: Q1, O1, R1

*****

SITUACE NEPRŮMYSLOVÝCH VENKOVSKÝCH BROWNFIELDŮ V PRŮBĚHU DESETI LET NA PŘÍKLADU OKRESU JINDŘICHŮV HRADEC

The situation of rural non-industrial brownfields during ten years on the example of Jindrichuv Hradec district

ING. MARTIN MUSIL, PH.D.

Katedra managementu | *Department of Management*
Fakulta managementu | *Faculty of Management*
Vysoká škola ekonomická v Praze | *University of Economics, Prague*

Anotace

Cílem článku je sumarizovat hlavní výsledky výzkumu z let 2005-2006 a 2015-2017, zaměřeného na vybrané nekomerční brownfieldy ve venkovském prostoru v okrese Jindřichův Hradec. Zkoumány byly objekty původních škol, kulturních domů a prodejen Spotřebního družstva Jednota. Tyto objekty byly nalezeny ve 165 lokalitách v počtu celkem 336 objektů. 69 z nich bylo především vzhledem ke svému špatnému stavebnímu stavu označeno za tzv. reálné brownfieldy, deprimující své okolí. Druhá fáze výzkumu zkoumala změny po deseti letech na vybraných 53 objektech reálných brownfieldů z první fáze výzkumu. Metodou sběru dat bylo standardizované pozorování, analýzy dokumentů, polostandardizované a hloubkové rozhovory. Celkově bylo zjištěno, že situace obcí je poměrně variabilní. Hlavními faktory pozitivních změn jsou aktivní obyvatelé obcí, starající se o kulturně-sociální využití a zázemí, a dále individuální možnosti využití problémových objektů. Ekonomicky příznivá situace po roce 2013 přispěla vlastníkům objektů k možnosti postupně realizovat potřebné stavební úpravy. Využití dotačních titulů ze strany obcí nebylo časté, převážně z důvodů neexistence vhodného dotačního titulu pro daný záměr nebo velikost obce, příp. z neochoty zadlužit se při nejistotě využití objektu. Přesto lze konstatovat, že počet problémových objektů během 10 let klesl a mnohé z objektů našly své využití.

Klíčová slova

brownfieldy, Jindřichohradecko, venkov, škola, kulturní dům, Jednota

Annotation

The aim of the article is to summarize the main results of research conducted in 2005-2006 and 2015-2017, focused on non-commercial brownfields in rural areas on the example of the Jindřichův Hradec district. The buildings of the former schools, cultural houses and retail shops of Jednota were examined. These objects were found in 165 localities in a total of 336 objects. 69 of them were marked as so-called real brownfields, depressing their surroundings, mainly due to their poor construction condition. The second phase of the research examined changes occurred during a decade on selected 53 objects of real brownfields from the first research phase. The standardized observation, document analysis, semi-structured and in-depth interviews were used as data collection methods. Relatively variable situation of municipalities was identified. Active inhabitants, who taking care of cultural and social activities and facilities, as well as individual possibilities of using problematic objects proved to be the main factors of positive changes. The economically favorable situation after 2013 contributed to possibility of making the necessary building reconstruction. The use of public funds by municipalities was not frequent, mainly due to the non-existence of a suitable grant title or to the reluctance to run into debt and uncertainty of objects use. Nevertheless, the number of problematic objects decreased within examined decade and many of the objects found their use.

Key words

brownfields, Jindrichuv Hradec region, rural area, school building, house of culture, Jednota retail

JEL classification: R50, R11, P25

*****

A MULTIVARIATE CROSS-NATIONAL EUROPEAN REGRESSION ANALYSIS OF ECOLOGICAL FOOTPRINT

Mnohonásobná regresní analýza ekologické stopy z pohledu zemí Evropské unie

ING. DOMINIKA TÓTHOVÁ, PH.D.

Katedra regionální ekonomie a správy | *Depart. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Annotation

This empirical study provides evidence of the most critical human's activities on environmental degradation expressed by the Ecological Footprint indicator. The aim of this paper is to investigate the impacts of the selected data from statistics of economy and finance, land cover and use, population and social condition, tourism, agriculture, international trade, transport and environment and energy on the variance of the Ecological Footprint of consumption per capita in the countries of the European Union. Using the multivariate regression analysis, I examined the significant predictors of differences in the Ecological Footprint of consumption per capita. As the best explanatory regression coefficients of the model were estimated exports of goods and services in % of GDP, participation in tourism for personal purposes per capita and percentage share of renewable energy in gross final energy consumption.

Klíčová slova

ecological footprint, regression analysis, consumption

Anotace

Tato empirická studie zkoumá, které oblasti lidské činnosti ovlivňují degradaci životního prostředí prostřednictvím indikátoru ekologická stopa. Cílem této práce je prozkoumat vlivy vybraných dat statistik ekonomiky a financí, územních dat, populace a sociálního stavu, cestovního ruchu, zemědělství, mezinárodního obchodu, dopravy a životního prostředí a energie na rozdíly v rozptylu ekologické stopy spotřeby na obyvatele. Pomocí nekolinásobné regresní analýzy byly zkoumány významné prediktory rozptylu ekologické stopy spotřeby na obyvatele. Jako nejlepší vysvětlující proměnné byly odhadnuty podíl vývozu zboží a služeb na HDP, počet turistů v cestovním ruchu pro osobní účely na obyvatele a procentuální podíl obnovitelné energie na hrubé konečné spotřebě energie.

Key words

ekologická stopa, regresní analýza, spotřeba

JEL classification: O12, X12

*****

FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE MNOŽSTVO A ZLOŽENIE KOMUNÁLNYCH ODPADOV V NITRIANSKOM KRAJI

Factors influencing the amount and composition of municipal waste in the Nitra region

DOC. ING. MELÁNIA FESZTEROVÁ, PHD.

Katedra chémie | *Department of Chemistry*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *Constantine the Philosopher University in Nitra*

Anotácia

Cieľom príspevku je analyzovať vývoj stavu komunálneho odpadu (KO) na úrovni Nitrianskeho kraja v rokoch 2002-2018 a vybrané faktory, ktoré ovplyvňujú stav KO v Nitrianskom kraji pri porovnaní rokov 2002 a 2018. Množstvo a zloženie odpadov závisí od faktorov ako sú počet obyvateľov, hustota osídlenia, veľkosť a typ sídelnej jednotky, funkcie sídelnej jednotky a stupeň bytových domov. V práci boli použité štandardné metódy spracovania založené na komparatívnej analýze vývoja štatistických údajov, grafickom a tabuľkovom vyjadrení problematiky. Zo spracovaných výsledkov vyplýva, že počet obyvateľov v kraji každoročne klesá, ale množstvo komunálnych odpadov narastá. Množstvo KO môže súvisieť s hustotou obyvateľstva, najmä ak sa to týka väčších mestských obcí a okresov, čo sa prejavilo v roku 2011. Z hľadiska veľkosti a typu sídelnej jednotky poklesy počtu obyvateľov v jednotlivých obciach kraja môžu súvisieť s poklesom množstva KO, ku ktorému došlo v rokoch 2004, 2012 a v roku 2013. Najväčší podiel na celkovej miere zamestnanosti v tomto regióne mal priemysel, veľkoobchod, maloobchod a posledným boli ekonomické činnosti stavebníctvo a poľnohospodárstvo.

Kľúčové slová

odpad, Nitriansky kraj, hustota osídlenia, sídelná jednotka, stupeň bytových domov

Annotation

The aim of the paper is to analyse the municipal waste state (MW) in the Nitra region at 2002-2018, and selected factors affecting the state of MW in the Nitra region, comparing the years 2002 and 2018. The amount and composition of waste depend on factors such as population, population density, size, type and function of settlement unit and degree of the block of flats housing. We used standard processing methods based on a comparative analysis of the development of statistical data, graphical and tabular expression of the issue. The results show that the number of inhabitants in the region is decreasing annually, but the amount of municipal waste increases. The amount of MW may be related to population density, especially if concerning larger urban municipalities and districts and it was shown in 2011. Regarding to size and type of settlement unit, decreases in the number of inhabitants in individual municipalities of the region may be related to the decrease in the amount of MW, which occurred in 2004, 2012, and 2013. The most significant contribution to the total employment rate in this region has industry, wholesale, retail, and the last were the economic activities of construction, building, and agriculture.

Key words

waste, Nitra region, population density, settlement unit, degree of the block of flats housing

JEL classification: Q53

*****

POTENCIÁL PRE PESTOVANIE ENERGETICKÝCH PLODÍN - OBNOVITEL'NÉHO ZDROJA ENERGIE VO VYBRANÝCH REGIÓNOCH SLOVENSKA

Potential for growing energy crops- renewable energy source in selected regions of Slovakia

RNDR. JARMILA MAKOVNÍKOVÁ, CSc. ¹ - RNDR. BORIS PÁLKA, PH.D. ¹
- ING. STANISLAV KOLOŠTA, PH.D. ² - ING. FILIP FLAŠKA, PH.D. ²

¹Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy | ¹ Soil Conservation and Research Institute
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum | National Agricultural and Food Centre

²Katedra verejnej ekonomiky a reg. rozvoja | ²Department of Public Economy and Regional Development
Ekonomická fakulta | Faculty of Economics
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | Matej Bel University in Banská Bystrica

Anotácia

Cieľom príspevku bolo odhadnúť potenciál a reálne využívanie poľnohospodárskych pôd pre pestovanie rýchlorastúcich drevín vo vybraných regiónoch Slovenska podľa NUTS 4. Pre analýzu potenciálu boli vybraté štyri modelové okresy, ktoré sú lokalizované v rôznych klimatických oblastiach a rôznych pôdno-ekologických podmienkach tak, aby odrážali rôznorodosť a možnosti využívania prírodného kapitálu na Slovensku. V modelových okresoch uvádzame zastúpenie kategórií poľnohospodárskych pôd podľa kvality a vhodnosti pre pestovanie rýchlorastúcich drevín. Odhadujeme potenciál poľnohospodárskych pôd pre pestovanie rýchlorastúcich drevín v hektároch. Príspevok načrtáva zjednodušený ekonomický scenár a možný vplyv rozmachu pestovania rýchlorastúcich drevín na zamestnanosť vo vybraných okresoch Slovenska.

Kľúčové slová

energetické plodiny, región, potenciál, rýchlo rastúce dreviny

Annotation

The aim of the paper was to estimate the potential and real utilization of agricultural land for growing fast-growing trees in selected regions of Slovakia - NUTS 4 level. Four model districts, which are located in different climatic areas and different soil-ecological conditions, were chosen for the analysis. In model districts we present the representation of categories of agricultural land according to its quality and suitability for growing fast-growing trees. We estimate the potential of agricultural land for growing fast-growing trees in hectares. The paper outlines a simplified economic scenario and the possible impact of the higher growing of fast growing trees on employment in selected districts of Slovakia.

Key words

energy crops, region, potential, fast growing trees

JEL classification: O13, R11

*****

**PRIESTOROVÉ ASPEKTY VÝVOJA OSÍDLENIA NOVEJ BANE A ŽARNOVICE
V KONTEXTE PRÍRODNÝCH A SOCIOEKONOMICKÝCH PODMIENOK**
**Spatial aspects of settlement development of Nová Baňa and Žarnovica in the context
of natural and socioeconomic conditions**

RNDR. LUCIA PETRIKOVIČOVÁ, PH.D. - RNDR. KATARÍNA VILINOVÁ, PH.D.

Katedra geografie a regionálneho rozvoja | *Department of Geography and Regional Development*
Fakulta prírodných vied | *Faculty of Natural Sciences*
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | *Constantine the Philosopher University in Nitra*

Anotácia

Disperzné osídlenie akým študované územie v Novobanskej štálovej oblasti je, predstavuje autonómny prejav socioekonomickej aktivity, podmienenej špecifickými prírodnými a historickými podmienkami. Štále sú sídelnou formou, ktoré vznikali prevažne postupným stavaním na rozdelených rodových pozemkoch a mnohé z nich i dnes nesú spoločné rodové meno. Cieľom príspevku je analýza priestorových aspektov rozmiestnenia obyvateľstva práve v kontexte prírodných a socioekonomických podmienok územia s touto špecifickou formou osídlenia. Zložitosť výskumu vývoja krajiny vyžaduje aplikáciu a kombináciu viacerých vedeckých prístupov, koncepcií, metód a techník. Metodická báza príspevku preto vychádza z viacerých empirických štúdií analyzovaných z hľadiska v nich aplikovanej metodiky výskumu. Súčasťou vstupných analýz je historicko-geografická analýza rozptýlených sídiel, ako aj samostatná rekognoskácia terénu. Dnes štálove osídlenie okrem svojej pôvodnej a základnej poľnohospodárskej funkcie plní aj ubytovacia a rekreačnú funkciu pre značný počet obyvateľstva pracujúceho mimo štálov.

Kľúčové slová

novobanská štálová oblasť, disperzné osídlenie, Nová Baňa, Žarnovica

Annotation

The dispersed settlement, as the studied area in the Novobanská Štálová area is, represents an autonomous expression of socioeconomic activity, conditioned by specific natural, and historical conditions. Štál is a habitable form, which was created mostly by gradual building on divided family lands, and many of them even today still share a common family name. The aim of the paper is to analyze spatial aspects of population distribution precisely in the context of natural and socioeconomic conditions of the territory with this specific form of settlement. The complexity of landscape development research requires the application and combination of multiple scientific approaches, concepts, methods, and techniques. Therefore, the methodological basis of the paper is based on several empirical studies analyzed in terms of the applied research methodology. The input analyzes include historical-geographical analysis of dispersed settlements, as well as field research. Today, the dispersed settlement, in addition to its original and basic agricultural function, also fulfills an accommodation and recreational function for a large number of the population working outside the dispersed settlements.

Key words

novobanská štálová area, dispersed settlement, Nová Baňa, Žarnovica

JEL classification: O180, R230

*****

**VESNICE JAKO SPONTÁNNĚ VZNIKLÁ BIOCENTRA A ZÁSOBNÍKY
BIODIVERZITY V SOUČASNÉ ČESKÉ ZEMĚDĚLSKÉ KRAJINĚ**
**Village as spontaneously developed biocenters and reservoirs of biodiversity in
contemporary Czech rural landscape**

MGR. MICHAEL PONDĚLÍČEK, PH.D. - DOC. ING. ARCH. VLADIMÍRA ŠILHÁNKOVÁ, PH.D.

Katedra urbanismu a územního plánování | *Depart. of Urban Design, Town and Reg. Planning*
Fakulta stavební | *Faculty of Civil Engineering*
České vysoké učení technické v Praze | *Czech Technical University in Prague*

Anotace

Vesnice a jejich funkce v krajině se významně změnily a 21. století s sebou přineslo množství problémů ve fungování vesnických sídel a venkovské krajiny. Cílem příspěvku je rozbor úlohy současné vesnice v krajině a biodiverzitě v krajinném prostoru a nastínění možností jejího fungování v tomto systému a jeho dalšího rozvoje. Práce je zpracována zejména metodou terénních a místních šetření. Z analýzy vyplývá, že po celé 20. století klesaly možnosti pohybu zvířat a šíření rostlin v krajině a diverzita v podobě zahrad, hřbitovů, parků a dalších útvarů zeleně se koncentrovala do sídel a jejich těsné blízkosti. Dnešní vesnice a menší města mají okolo sebe již poměrně stabilizovaný pás zeleně, který vznikl spolu se zajišťováním kvalitního životního prostředí pro člověka (např. odhlučněním či odstíněním). To na druhou stranu umožnilo, aby se do vesnic stěhovala zvířata, která v minulosti v sídlech obvyklá nebyla. Vesnice se tak k našemu překvapení stávají pokladnicí biodiverzity a zachování fragmentů významných biotopů z předchozích etap rozvoje. Péče o vnitrosídlní zeleň tak stojí před novým, zatím neznámým úkolem, jak tuto nově vzniklou biodiverzitu udržet a dále rozvíjet.

Klíčová slova

vesnice, krajina, biocentrum, biodiverzita

Annotation

Villages and their functions in the landscape have changed significantly, and the 21st century has brought with it a number of problems in the functioning of village settlements and the rural landscape. The aim of the paper is to analyze the role of the current village in the landscape and biodiversity in the landscape and to outline the possibilities of its functioning in this system and its further development. The work is processed mainly by means of the method of terrain and local surveys. The analysis shows that throughout the 20th century the possibilities of animal and plant move in the landscape decreased and diversity in the form of gardens, cemeteries, parks and other green formations was concentrated in settlements and their immediate vicinity. Contemporary villages and smaller towns have already had a relatively stabilized strip of greenery around them, which was created together with ensuring a quality environment (e.g., soundproofing or sun elimination). This, on the other hand, allowed animals that had not been common in settlements to move into villages. To our surprise, the villages become a treasure trove of biodiversity and the preservation of fragments of important habitats from previous stages of development. The care of intra-settlement greenery thus faces a new, as yet unknown, task - how to maintain and further develop this newly created biodiversity.

Key words

village, countryside, biocenter, biodiversity

JEL classification: R58

*****

AGROEKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY NA SLOVENSKU

Agroecosystem services in Slovakia

ING. PETRA CISKOVÁ

Katedra kvantitatívnych metód a inform. systémov | *Depart. of Quantitative Methods and Inform. Systems*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | *Matej Bel University in Banská Bystrica*

Anotácia

V pôde nachádzame ekosystémy, ktoré nám poskytujú rôzne služby a funkcie, ktoré sú pre ľudský organizmus nenahraditeľné. Hodnota pôdy nespočíva len v jej ekonomických úžitkoch. Pôda nám poskytuje rozmanité ekologické funkcie, ktoré sú nevyhnuté pre stabilné prostredie v ktorom žijeme. Cieľom príspevku je posúdiť schopnosť agroekosystémov zabezpečovať vybrané ekosystémové služby na území Slovenskej republiky. Na základe vybraných ukazovateľov posúdime stav zásobovacej, regulačnej a kultúrnej služby, ktorú nám agroekosystémy poskytujú. V príspevku je vytvorených 6 indexov na základe ktorých posudzujeme potenciál agroekosystémových služieb. Hlavným zistením je skutočnosť, že poľnohospodárske pôdy s vysokou kvalitou a zásobovacím potenciálom poskytujú vyšší potenciál regulačných služieb ako napríklad schopnosť akumulácie vody, regulácia obsahu pôdy a imobilizácie polutantov. Naproti tomu pôdy s nižšou kvalitou, majú vyšší kultúrno-rekreačný potenciál.

Kľúčové slová

Agroekosystémové služby, ekosystémy, zásobovacie služby, produkčné služby, kultúrne služby

Annotation

There are ecosystems in the soil that provide us with various services and functions that are irreplaceable for the human being. The soil value does not depend only on its economic benefits. The soil provides us with a variety of ecological functions that are essential for the stable environment in which we live. The aim of the paper is to assess the ability of agroecosystems to provide selected ecosystem services in the Slovak Republic. Based on selected indicators, we assess the current level of provisioning, regulating and cultural services provided by agroecosystems. Based on the assessment of the potential of agroecosystem services we create 6 indices. The main result of the paper is that the soil with high quality and potential of provisioning services in Slovakia provides a higher potential of regulating services such as water storage capacity, erosion, soil cleaning. In contrast, soil with a lower quality have a higher cultural and recreational potential.

Key words

Agroecosystem services, ecosystems, provisioning services, regulating services, cultural services

JEL classification: Q57, R11

*****

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA
Katedra regionální ekonomie a správy

MUNI
ECON

**XXIII. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM
O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH**

Sborník anotací

Editoři:

doc. Ing. Viktorie Klímová, Ph.D.

doc. Ing. Vladimír Žítek, Ph.D.

©2020 Masarykova univerzita

www.econ.muni.cz/kolokvium
www.econ.muni.cz/colloquium

www.econ.muni.cz/kolokvium
www.econ.muni.cz/colloquium